

การเข้ารอบข่าวการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

ฐาปนิจ ศรีบุญมา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

พ.ศ.2548

ISBN : 974-9746-07-4

Framing of EGAT NEWS in Thai Rath Newspaper

Thapanit Sriboonma

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Development Communication Arts

Graduate School, Dhurakij Pundit University

2005

ISBN : 974-9746-07-4

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “การเข้ากรอบข่าวกาไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ” สำเร็จได้ด้วยน้ำใจและความกรุณาของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ซึ่งผู้วิจัยมีความซาบซึ้งใจเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ คือ

ศาสตราจารย์สุกัญญา สุกบรรทัด อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นผู้ที่จุดประกายวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และคอยให้คำปรึกษา ตรวจสอบการวิจัย รวมทั้งสนับสนุนและชี้แนะแนวทางในการศึกษาให้แก่ผู้วิจัยอย่างสม่ำเสมอ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัศวิน เนตรโพธิ์แก้ว ประธานสอบวิทยานิพนธ์ และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิลาสินี พิพิธกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤติพิชญ์ ศาสตราวุฒิจิ ซึ่งทุกท่านได้กรุณาให้แนวทางการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ คุณชาตรี ริวเจริญ วิทยากระดับ 10 ฝ่ายประชาสัมพันธ์ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ในการเอื้อเฟื้อข้อมูลการศึกษา รวมทั้งคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และเพื่อนๆ ซึ่งทุกท่านล้วนมีส่วนสำคัญในการเป็นแรงกายและแรงใจในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ครอบครัว “ศรีบุญมา” คือคุณพ่อ คุณแม่ น้องสาว รวมทั้ง พ่อชาติ แม่ศรี ลุงตุ๋ สำหรับกำลังใจ ความรัก ความอบอุ่น และความหวังใยตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา

อนึ่ง หากวิทยานิพนธ์นี้มีคุณค่าต่อการศึกษาค้นคว้าของผู้สนใจ หรือจุดประกายให้สังคมมีความสนใจในเรื่องของการเข้ากรอบข่าว ผู้วิจัยขออุทิศให้แก่บุพการี ครูอาจารย์ ผู้มีพระคุณและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ลงได้ด้วยดี ส่วนความผิดพลาดและข้อบกพร่องใดๆผู้วิจัยขอน้อมรับไว้แต่ผู้เดียว

ฐาปนิจ ศรีบุญมา

พฤษภาคม 2548

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย..... ๗
 บทคัดย่อภาษาอังกฤษ..... ๗
 กิตติกรรมประกาศ..... ๗
 สารบัญตาราง..... ๗
 สารบัญภาพ..... ๗

บทที่

1. บทนำ..... 1
 ที่มาและความสำคัญของปัญหา..... 1
 ภูมิหลังเหตุการณ์คัดค้านโครงการก่อสร้างเขื่อนน้ำโจน..... 5
 ภูมิหลังเหตุการณ์คัดค้านโครงการก่อสร้างเขื่อนปากมูล..... 6
 ภูมิหลังเหตุการณ์กรณีมลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ..... 8
 ภูมิหลังเหตุการณ์คัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ..... 10
 ปัญหานำวิจัย..... 13
 วัตถุประสงค์การวิจัย..... 13
 ขอบเขตการวิจัย..... 13
 นิยามศัพท์..... 13
 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ..... 15
 2. ทฤษฎีแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 17
 แนวคิดเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์..... 17
 ทฤษฎีผู้ปิดและเปิดประตูสาร..... 25
 ทฤษฎีการกำหนดวารสาร..... 29
 ทฤษฎีการเข้ากรอบข่าว..... 33
 ทฤษฎีพัฒนาการทางประวัติศาสตร์..... 35
 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 36

สารบัญ (ต่อ)

3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	40
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	40
การเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้.....	41
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
การนำเสนอข้อมูล.....	43
4. ผลการวิจัย.....	44
ภูมิหลังหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ.....	44
โครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ(เขื่อนน้ำโจน).....	45
โครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ(เขื่อนปากมูล).....	55
เหตุการณ์มลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง.....	80
การคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ.....	89
5. สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	109
สรุปผลการวิจัย.....	109
อภิปรายผล.....	114
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	122
องค์ความรู้ที่ได้รับ.....	122
ข้อเสนอแนะ.....	123
บรรณานุกรม.....	124
ภาคผนวก.....	128
ประวัติผู้เขียน.....	146

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.Coding Sheet.....	42
2.โครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนน้ำโจน).....	54
3.โครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนปากมูล).....	78
4.โครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนปากมูล).....	79
5.มลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง.....	88
6.การคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ.....	106
7.การคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ.....	107

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.แสดงการรวบรวมข้าวและกระบวนการจัดทำข้าว เป็นส่วนที่แยกออกจากกันของการผลิตข้าว.....	28
2.แบบจำลองการกำหนดวาระของ Becker, Mc Combs. และ McLeod.....	32
3.ความสัมพันธ์แบบสายโซ่.....	36

DPU

ชื่อวิทยานิพนธ์	การเข้ากรอบข่าวการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ
ชื่อนักศึกษา	ฐาปนิจ ศรีบุญมา
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์สุกัญญา สุกบรรทัด
สาขาวิชา	นิเทศศาสตร์(พัฒนาการ)
ปีการศึกษา	2547

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงวิธีการ และพัฒนาการการเข้ากรอบข่าวการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย(กฟผ.)ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วิเคราะห์ความเหมือนหรือความแตกต่างของการเข้ากรอบข่าว ในกรณีศึกษาโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ(เขื่อนน้ำโจน) , โครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ(เขื่อนปากมูล) , เหตุการณ์มลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง และเหตุการณ์การคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ เพื่อวิเคราะห์ภาพของกฟผ. ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ โดยอาศัยการวิเคราะห์เนื้อหาข่าวจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เป็นหลัก

จากการศึกษาพบว่าวิธีการเข้ากรอบข่าวกฟผ.ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐจากกรณีศึกษาทั้ง 4 มีวิธีการเข้ากรอบข่าวเหมือนกัน คือการนำเสนอความขัดแย้งของ 2 กลุ่ม โดยกลุ่มหนึ่งเป็นฝ่ายของผู้กระทำ และอีกกลุ่มหนึ่งเป็นฝ่ายของผู้ถูกระทำ ด้านพัฒนาการการเข้ากรอบข่าว ไม่มีความแตกต่างกัน ในทุกกรณีศึกษายังคงมีพัฒนาการในการนำเสนอความขัดแย้งของ 2 กลุ่ม เช่นเดิม

ด้านความเหมือน หรือ ความแตกต่างในการเข้ากรอบข่าวแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะดังนี้ (1) ในกรณีศึกษาโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ(เขื่อนน้ำโจน) , โครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ(เขื่อนปากมูล) และ เหตุการณ์มลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง กฟผ.ถูกนำมาเข้ากรอบความขัดแย้งกับประชาชน ทำให้การเข้ากรอบใน 3 กรณีดังกล่าวนี้เหมือนกัน (2) ในกรณีศึกษาการคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ กฟผ.ถูกนำเข้ากรอบความขัดแย้งกับรัฐบาล ทำให้กรอบข่าวของกรณีศึกษานี้แตกต่างจาก 3 กรณีแรก และภาพของกฟผ. จะเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

Thesis Title Framing of EGAT NEWS in Thai Rath News Paper
Name Thapanit Sriboonma
Thesis Advisor Professor Sukanya Sudbanthad
Department Development Communication Arts
Academic Year 2004

Abstract

This research has the following objectives: to study methods, and development in framing the news about the Electricity Generating Authority of Thailand (EGAT) in *Thai Rath* newspaper; to analyze the similarity and difference in the framing of the news about EGAT in these case studies -- the *nam jone* dam construction project, the *pak mun* dam construction project, the pollution incident from the *mae moh* power plant in Lampang province, and the protest against the privatization of EGAT; as well as to study the image of EGAT as presented in *Thai Rath* newspaper. The study relies on content analysis as major methodology for data collection.

The study finds that similar methods were used in framing the news about EGAT across the four case studies, that is, presentation of conflict between two parties – the actor and the acted upon. In terms of news framing development, there are also no differences in all case studies since the stories also develop along the conflict between two parties.

As far as the similarities and differences in the news framing are concerned, two characteristics can be noted: the framing that positions EGAT in conflict the people was used in three case studies -- the *nam jone* dam construction project, the *pak mun* dam construction project, the pollution incident from the *mae moh* power plant. However, for the case study of the EGAT privatization, EGAT was positioned in conflict with the government. This has made the privatization case study different from the first three case studies and the image of EGAT is found to vary with the surrounding situations in each case study.

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (Electricity Generating Authority of Thailand) หรือ กฟผ.(EGAT) เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจประเภทที่เป็นสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ซึ่งจะให้บริการพื้นฐานแก่ประชาชน และภาคธุรกิจเอกชน อำนาจหน้าที่หลักคือการจัดหาพลังงานไฟฟ้า โดยการผลิตและจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า ให้แก่ การไฟฟ้านครหลวง(กฟน.) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) และผู้ใช้พลังงานไฟฟ้ารายอื่นตามที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งประเทศใกล้เคียง และดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทางด้านพลังงานไฟฟ้า ตลอดจนงานอื่นๆ ที่ส่งเสริมกิจการของ กฟผ.(EGAT) โดยหน้าที่ในการผลิตและจัดส่งกระแสไฟฟ้าให้เพียงพอ มั่นคง ในราคาที่เหมาะสม ตอบสนองความต้องการใช้ไฟฟ้าเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศให้เจริญเติบโต ด้วยความรับผิดชอบต่ออย่างยิ่ง นอกจากภารกิจหลักดังกล่าวแล้ว กฟผ.(EGAT) ยังได้ดำเนินกิจกรรมที่ อาจเรียกได้ว่าเป็นโครงการความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ เพื่อเอื้อประโยชน์สูงสุด ต่อสังคมอย่างสม่ำเสมอ

ด้วยเหตุที่ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เป็นรัฐวิสาหกิจขนาดใหญ่ของประเทศ ไทย และเป็นหน่วยงานที่มีส่วนสำคัญ ในการร่วมพัฒนาและนำความเจริญเข้าสู่ประเทศเช่นเดียวกัน ทำให้การ ปรากฏตัวต่อสาธารณชนในแต่ละครั้งมักจะได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็น กฟผ.(EGAT) จะทำโครงการใดๆก็ตาม มักจะได้รับความสนใจจากสื่อมวลชนเสมอมา โดยเฉพาะ หากโครงการนั้นๆ มีประเด็นน่าสนใจพอที่จะเป็นข่าว หรือเป็นประเด็นที่มีผลกระทบต่อประชาชนใน สังคมโดยรวมอย่างเห็นได้ชัด ในขณะที่เดียวกันก็พบว่าการกระทำใดก็ตามของ กฟผ.(EGAT) ที่ไม่ ส่งผลกระทบต่อประชาชน หรือสังคมโดยรวมก็จะไม่ได้รับความสนใจจากสื่อมวลชน หรือไม่ได้รับการนำเสนอข่าวเท่าที่ควร

ทั้งๆที่ ในความเป็นจริงแล้ว กฟผ.(EGAT) เองก็มีโครงการที่สนับสนุน และส่งเสริม สังคมอีกมากมาย เช่น โครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติ โครงการจัดค่ายเยาวชน โครงการทัศนศึกษาเพื่อพัฒนาเยาวชน โครงการหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ โครงการส่งเสริมอาชีพราษฎร เป็นต้น จะมี เพียงบางโครงการเท่านั้นที่สื่อมวลชนได้นำเสนอข่าวบ้าง เช่น โครงการห้องเรียนสีเขียว โครงการ

แวนแก้ว โครงการฉลากเบอร์ 5 โครงการประชาร่วมใจประหยัดไฟฟ้า ทั้งนี้เพราะมีผลต่อประชาชน และส่วนรวมอย่างเห็นได้ชัดนั่นเอง

ในด้านการเผยแพร่ข่าวสาร กล่าวได้ว่าสื่อมวลชนทุกแขนงไม่ว่าจะเป็น วิทยุ โทรทัศน์ หรือหนังสือพิมพ์ ล้วนแล้วแต่มีความสำคัญในการนำเสนอข่าวสารทั้งสิ้น สื่อมวลชนที่นับว่า ได้เปรียบที่สุดในการเสนอข่าวสารคือ “หนังสือพิมพ์” เพราะหนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่มีคุณสมบัติพิเศษ เกื้อหนุน คือ ง่าย รวดเร็ว คงทน แพร่หลาย ข้อมูลมีรายละเอียดและเป็นลายลักษณ์อักษร สามารถย้อนกลับมาดูได้เสมอ อีกทั้งหนังสือพิมพ์ยังได้เปรียบในเรื่องของการเสนอรายละเอียดที่สามารถนำเสนอได้ละเอียดมากกว่าสื่อมวลชนชนิดอื่นๆ

หนังสือพิมพ์ในประเทศไทยมีอายุยาวนานกว่าศตวรรษ หนังสือพิมพ์ฉบับแรกในเมืองไทยเกิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2387 โดยหมอบรัดเลย์(Dan Beach Bradley) ในชื่อ “บางกอกกรีกอร์เดอร์” ที่ออกมาในรูปแบบของหนังสือข่าว เนื้อหาเป็นการรายงานข่าวสารบ้านเมือง วิทยาการสมัยใหม่ รวมถึงเป็นการกระตุ้นความคิดในเสรีภาพของคนไทย จนกระทั่งปีพ.ศ.2401 ในรัชสมัยของพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 4 ทรงจัดทำหนังสือพิมพ์ชื่อ “ราชกิจจานุเบกษา” ขึ้น มีพระราชประสงค์เพื่อชี้แจงข่าวคลาดเคลื่อนและโต้ตอบบทวิพากษ์วิจารณ์ ที่ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ของพวกมิชชันนารีชาวต่างชาติ (รัชนี วงศ์วรรณ ,2535 : 5)

จนกระทั่งในปีพ.ศ.2418 สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยาภาณุพันธุวงศ์วรเดช ได้จัดทำหนังสือพิมพ์ที่กล่าวได้ว่า เป็นหนังสือพิมพ์รายวันฉบับแรกของประเทศไทยขึ้น โดยใช้ชื่อว่า “หนังสือพิมพ์คอต” มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ข่าวสารราชการในราชสำนัก และรายงานข่าวที่ควรจะบอกต่อวงหน้า

ถาวร บุญปวัฒน์ แบ่งประเภทของหนังสือพิมพ์ในประเทศไทยออกเป็น 3 ประเภทด้วยกันคือ (2538 : 62-63)

1. หนังสือพิมพ์คุณภาพ(Quality Newspaper) หมายถึงหนังสือพิมพ์ที่เน้นระดับคนอ่านที่ได้รับการศึกษาสูง ทั้งข่าว บทความ และสารคดี จะเน้นด้านเนื้อหาสาระที่ให้คุณประโยชน์มากกว่าที่จะมอมเมาคนอ่าน

2. หนังสือพิมพ์ตลาดหรือหนังสือพิมพ์ประชานิยม(Popular Newspaper) หมายถึงหนังสือพิมพ์ที่เน้นปริมาณการจำหน่ายสื่อสารถึงคนระดับชาวบ้านซึ่งส่วนใหญ่เป็นคนของประเทศ

การเสนอข่าว บทความ สารคดีและบันเทิงคดี จะเน้นวิธีการสื่อที่เข้าถึงประชาชนได้มากโดยไม่คำนึงถึงว่าจะเป็นการมอมเมาหรือไม่ โดยอ้างว่าการมอมเมา คือ พาหะ เข้าถึงประชาชนเพื่อรับส่วนของสารประโยชน์ที่มีอยู่

3. หนังสือพิมพ์เฉพาะกิจหรือ เฉพาะด้าน เกิดปรากฏการณ์ใหม่ขึ้นในวงการหนังสือพิมพ์ นั่นคือ มีการออกหนังสือพิมพ์เฉพาะอย่าง เช่น หนังสือพิมพ์กีฬา และหนังสือพิมพ์ธุรกิจซึ่งหนังสือพิมพ์ประเภทนี้เน้นเฉพาะด้าน ถือได้ว่าเกิดขึ้นจากความตื่นตัวของประชาชนต่อ วงการกีฬา และความเจริญรุ่งเรืองของวงการธุรกิจจึงทำให้เกิดหนังสือพิมพ์เฉพาะวงการขึ้น

ในการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์นั้น ถึงแม้จะได้เปรียบในเรื่องของพื้นที่ในการนำเสนอ แต่ก็มีข้อจำกัดอีกมากมายที่ทำให้ไม่สามารถนำเสนอเนื้อหาได้อย่างเต็มที่ หรือครบถ้วน เพราะเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโลกนี้ล้วนแล้วแต่เป็นข่าวทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นเหตุการณ์เล็กๆ น้อยๆ ที่ไม่น่าสนใจ และไม่กระทบกระเทือนผู้ใด ไปจนกระทั่งเหตุการณ์ใหญ่ๆ ซึ่งอยู่ในความสนใจของคนทั่วไป และส่งผลกระทบต่อกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือทุกกลุ่มชน โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ในสังคมประชาธิปไตย และสังคมที่กำลังพัฒนา นั้น การที่หนังสือพิมพ์จะนำเสนอข่าวสารต่างๆ อาจก่อให้เกิดผลกระทบ หรือช่วยส่งเสริมความรู้ ความคิด อันอาจจะใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการตัดสินใจในการดำเนินชีวิตได้

ดังนั้น ขั้นตอนในการนำเสนอข่าวจึงนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากข่าวที่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์เป็นผลจากการตัดสินใจของ ผู้สื่อข่าว บรรณาธิการ หรือผู้มีอำนาจหน้าที่ในการเลือกข่าวเพื่อลงพิมพ์ โดยการใช้ดุลยพินิจ วินิจฉัยว่าข่าวใดมีคุณค่า ควรนำมาลงพิมพ์ ซึ่งการตัดสินใจย่อมส่งผลกระทบไปถึงรูปแบบและการให้ความสำคัญต่อการนำเสนอข่าวนั้นๆ ด้วย

การตัดสินใจเสนอข่าว เปรียบได้กับตัวแทนภาพเอกลักษณะของหนังสือพิมพ์ หากหนังสือพิมพ์เสนอข่าวที่มีคุณค่าสามารถสะท้อนความเป็นจริงที่เกิดขึ้นได้ ย่อมแสดงให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์ ได้ตัดสินใจและกระทำหน้าที่ของตนได้ถูกต้อง แต่ในทางตรงกันข้ามหากหนังสือพิมพ์เสนอข่าวที่ไม่มีคุณค่า พื่อต่อการอ่าน ข่าวที่นำเสนอก็อาจจะเป็นการบิดเบือนข้อเท็จจริง และความเป็นจริงของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้

ตั้งพระบรมราโชวาทที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานแก่ คณะกรรมการสมาคมนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ณ พระราชตำหนักจิตรลดารโหฐาน วันอังคารที่ 25 กรกฎาคม 2515

“...เชื่อว่าหนังสือพิมพ์เป็นกำลังของบ้านเมือง ถ้าหากว่าใช้กำลังในทางที่ดีก็จะทำให้บ้านเมืองไปในทางที่ดี แต่ถ้าใช้กำลังในทางที่เรียกว่าไม่ดี ก็จะทำให้บ้านเมืองเป็นไปในทางที่ไม่ดี คือเสื่อม กำลังที่ไม่ดีนี้จะมาพูดก็ยากที่จะบ่งว่าคืออะไรบ้าง แต่ส่วนมากเรามองเห็นได้ว่า สิ่งที่ทำให้หากว่ามีเจตนาเพื่อสร้างสรรค์ก็จะเป็นสิ่งที่ดี แต่ถ้ามีเจตนาสร้างสรรค์แต่เฉพาะบุคคลหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของชาติ ก็เข้าใจว่าจะเรียกได้ว่าเป็นการกระทำในทางที่ไม่ดี ฉะนั้น เมื่อมีพลังในหนังสือพิมพ์จึงต้องระมัดระวัง และต้องใช้ความพินิจพิเคราะห์ที่ดี และต้องมีสิ่งที่เรียกว่าความเสียสละบ้าง เพื่อส่วนรวม...”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขอให้ผู้ซึ่งมีอาชีพหนังสือพิมพ์ ยึดมั่นอยู่ในความสุจริต ยุติธรรม และสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบ ตลอดจนจรรยาบรรณ เพราะนักหนังสือพิมพ์เป็นผู้ที่เสนอข่าวสารต่างๆ ไปสู่ประชาชน ดังพระราชดำรัสพระราชทานแก่สมาชิกสมาคมหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ณ สมาคมนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย วันเสาร์ที่ 26 มิถุนายน 2515

“...นักหนังสือพิมพ์เป็นผู้เสนอข่าวสาร ความรู้ ความคิดเห็น รวมทั้งเป็นปากเสียงแทนผู้อื่น ทุกเรื่องทุกสิ่งที่ท่านนำลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์แพร่หลายไปได้โดยรวดเร็วและอย่างกว้างขวางอย่างไม่มีการขบเข็ด จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จักต้องปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ ด้วยความพิจารณาที่รอบคอบ ด้วยความสุจริต ยุติธรรม และด้วยความสำนึกในความรับผิดชอบต่อเป็นพิเศษอยู่เป็นนิตย์...”
(http://www.thaimain.org/cgi-bin/newsdesk_t_special.cgi?a=1046&t=index_t_special.html)

แม้ว่าผู้สื่อข่าว บรรณาธิการ หรือผู้มีอำนาจ จะสามารถใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจเลือกข่าวได้อย่างถูกต้องเหมาะสมแล้ว ก็ยังคงมีข้อจำกัดของหนังสือพิมพ์อยู่ นั่นคือ เนื้อหาในการนำเสนอในแต่ละวันมีค่อนข้างจำกัด ทำให้ข่าวบางข่าวไม่สามารถจะนำมาตีพิมพ์ได้ หรือตีพิมพ์ได้เพียงบางส่วนเท่านั้น หรือข่าวบางข่าวก็ไม่สามารถนำลงพิมพ์ได้เลย

ซึ่งในการนำเสนอข่าวนั้น มีอีกวิธีการหนึ่งที่ผู้สื่อข่าว บรรณาธิการ หรือผู้มีอำนาจหน้าที่ใช้ในการคัดเลือกข่าว เรียกว่า “การเข้ากรอบข่าว(Framing)” ซึ่งการเข้ากรอบข่าวจะใช้วิธีการเลือกข่าวที่จะลงตีพิมพ์ โดยเน้นที่ความสัมพันธ์ของแหล่งข่าว กับผู้ที่ได้รับผลกระทบจากแหล่งข่าวนั้นๆ โดยจะมีความคิดหลักเกี่ยวกับเรื่องที่จะนำเสนอและการใช้ภาษาที่เป็นภาษาเฉพาะกรณีนั้นๆ (Pippa Noris , Montague Kern , Marion Just)

สำหรับข่าวของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยที่นับได้ว่าเป็นประเด็นหลัก ส่งผลกระทบโดยตรงต่อประชาชนและสังคมส่วนรวม จนกระทั่งได้รับการนำเสนอผ่านทางสื่อมวลชนมากที่สุดสามารถสรุปได้ 4 ประเด็นใหญ่ๆ ดังนี้

1. โครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนน้ำโจน)

ภูมิหลังเหตุการณ์คัดค้านโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ เขื่อนน้ำโจน

การคัดค้านโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ(เขื่อนน้ำโจน)มีขึ้นระหว่าง พ.ศ.2524-2531 ซึ่งเป็นช่วงที่กระแสอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีบทบาทในสังคมไทยเพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันรัฐบาลมีโครงการที่จะพัฒนาไฟฟ้าพลังน้ำในจังหวัดกาญจนบุรี และพยายามจะผลักดันโครงการเขื่อนน้ำโจนเพื่อเพิ่มกำลังการผลิตกระแสไฟฟ้า ทำให้กระแสคัดค้านโครงการก่อสร้างเขื่อนน้ำโจนได้เริ่มขึ้น

การเคลื่อนไหวคัดค้านโครงการก่อสร้างเขื่อนน้ำโจนเริ่มตั้งแต่ปี 2525 ซึ่งจุดเริ่มต้นการเคลื่อนไหวได้ปรากฏชัดเจนต่อสาธารณชนเมื่อเกิดความขัดแย้งระหว่างหน่วยงานของรัฐคือ กรมป่าไม้ และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย(กฟผ.) โดยกรมป่าไม้ให้เหตุผลว่า การสร้างเขื่อนจะเป็นการบุกรุกทำลายป่าสงวนที่บริสุทธิ์แห่งหนึ่งของชาติ ความขัดแย้งนี้เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ได้เสนอขออนุมัติจากรัฐบาล และอยู่ในระหว่างการดำเนินการศึกษาแผนแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติม

ภาพการเคลื่อนไหวในความขัดแย้งของกลุ่มทั้งสองฝ่ายได้ปรากฏชัดเจนสู่สายตาประชาชนมากยิ่งขึ้น จากการเสนอข่าวของสื่อมวลชนโดยมีการเสนอข่าวตอบโต้ไปมาระหว่าง กฟผ.(EGAT) กับ กรมป่าไม้ ซึ่งเป็นช่วงที่กระแสอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีบทบาทในสังคมไทยเพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันรัฐบาลมีโครงการที่จะพัฒนาไฟฟ้าพลังน้ำในจังหวัดกาญจนบุรี และพยายามจะผลักดันโครงการเขื่อนน้ำโจนเพื่อเพิ่มกำลังการผลิตกระแสไฟฟ้า ทำให้กระแสคัดค้านโครงการเขื่อนน้ำโจนเพิ่มขึ้นตามลำดับ จากนั้นกระแสการคัดค้านการสร้างเขื่อนน้ำโจนได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มต่างๆอย่างกว้างขวางมากขึ้น ทั้งกลุ่มอนุรักษ์ นักวิชาการ นักศึกษา ประชาชน

การต่อสู้ของชาวบ้าน เริ่มโดยชาวบ้านแถบสมุทรสาคร ได้ลุกขึ้นมาคัดค้านการก่อสร้างเขื่อนแห่งนี้ เนื่องจากการกักเก็บน้ำของเขื่อนบนลุ่มน้ำแม่กลองก่อนหน้านี้ คือ เขื่อนเขาแหลม และเขื่อนศรีนครินทร์ ทำให้เกิดปัญหาน้ำทะเลทำลายพืชผลทางการเกษตรเสียหาย ดังนั้นจึงไม่ต้องการให้มี

การสร้างเขื่อนน้ำโจนขึ้นอีกเขื่อนหนึ่ง ด้วยประเด็นการคัดค้านหลักที่ว่า การสร้างเขื่อนจะทำลายสภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ จึงมีรายงานความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์และพฤติกรรม การคัดค้านจากกลุ่มต่างๆ ตลอดจนผลของการโต้ตอบระหว่างกันในหน้าหนังสือพิมพ์ฉบับต่างๆ และเมื่อหลายๆฝ่ายไม่เห็นด้วยกับการสร้างเขื่อนฯ ความขัดแย้งจึงเพิ่มระดับของความรุนแรงมากยิ่งขึ้น จนกลายเป็นปัญหาระดับชาติที่รัฐบาลไม่กล้าตัดสินใจ และยืดเวลาการพิจารณาโครงการออกไปเรื่อยๆ ประกอบกับมีการยุบสภาและเปลี่ยนรัฐบาล การเสนอเนื้อหาของสื่อมวลชนจึงหันเหไปสู่การกล่าวถึงวิธีการทำงานของรัฐบาล โยงสู่ประเด็นปัญหาการเมืองอื่นๆ จนเมื่อมีการจัดตั้งรัฐบาลใหม่ ก็ไม่ได้ตัดสินใจเรื่องการสร้างเขื่อนน้ำโจนแต่อย่างใด ขณะเดียวกันการเคลื่อนไหวคัดค้านก็เงียบหายไป

ความสำเร็จจากการคัดค้านโครงการเขื่อนน้ำโจนเกิดจากความร่วมมือของกลุ่มอนุรักษ์ต่างๆ ที่ดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และอีกด้านหนึ่งเป็นผลมาจากความล้มเหลวของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยและรัฐบาล ที่ไม่สามารถชี้แจงเหตุผลสำคัญให้ประชาชนส่วนใหญ่เข้าใจความสำคัญและความจำเป็นของโครงการเขื่อนน้ำโจนได้

2. โครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนปากมูล)

ภูมิหลังของเหตุการณ์คัดค้านโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ เขื่อนปากมูล

โครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนปากมูล) ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เป็นนโยบายสาธารณะซึ่งกำหนดไว้ในแผนกำลังผลิตไฟฟ้า พ.ศ.2530-2534 ของนโยบายการพัฒนาพลังงานตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 โดยเป็นโครงการผลิตพลังงานไฟฟ้าในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งมีความมั่นคงในระบบส่งไฟฟ้าน้อย และไม่เพียงพอต่อความต้องการ ทำให้ความเชื่อมั่นในการลงทุนของภาคอุตสาหกรรมน้อยลงตามไปด้วย ดังนั้นเพื่อสนองความต้องการใช้พลังงานในชนบท ควบคู่ไปกับการแก้ปัญหาความยากจนตามแผนพัฒนาฯ รัฐจึงมีมติเห็นชอบในหลักการของโครงการ และอนุมัติให้ดำเนินการสร้างเขื่อนฯ โดยอาศัยกฎหมายเป็นตัวตัดสินใจ (อ้างถึงในพวงพนา คุณวัฒน์ , 2545 :3)

การก่อสร้างเขื่อนปากมูล เริ่มต้นขึ้นในปี 2534 และเสร็จสิ้นในปี 2537 ความสำคัญของโครงการเขื่อนปากมูล ได้รับการนำเสนอผ่านสื่อมวลชนเมื่อโครงการได้รับอนุมัติในหลักการให้ก่อสร้าง จึงเป็นจุดเริ่มต้นการเกิดกระแสคัดค้านจากประชาชนในท้องที่ที่จะสร้างเขื่อนฯ ขอให้ทบทวนอนุมัติอีกครั้ง ทั้งนี้เพราะข้อมูลที่ไม่วัดเจนของกฟผ. ชาวบ้านซึ่งไม่แน่ใจในผลกระทบที่ตามมาจึงได้รวมตัวกันคัดค้าน โดยมีเหตุผลสำคัญว่า การก่อสร้างเขื่อนฯจะเป็นการปิดกั้นลำน้ำ และ

การระเบิดเกาะแก่งต่างๆซึ่งเป็นระบบนิเวศน์ที่สำคัญของลำน้ำมูล จะส่งผลให้ทรัพยากรประมงลดลง ส่งผลกระทบต่อรายได้หลักของชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยผลกระทบที่รุนแรงที่สุดคือ การสูญเสียอาชีพประมงอย่างถาวร เนื่องจากไม่สามารถจับปลาเพื่อเป็นอาหารหรือสินค้าได้เหมือนเดิม ซึ่งการเคลื่อนไหวคัดค้านได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ และฝ่ายอนุรักษ์ด้วยการสร้างกิจกรรม เพื่อเรียกร้องให้ระงับการสร้างเขื่อนฯ

โดยการบอกกล่าวจากการรายงานเหตุการณ์ต่างๆ ผ่านสื่อมวลชนกลุ่มอนุรักษ์ในจังหวัด อุบลราชธานี และการรวมตัวคัดค้านจากกลุ่มคัดค้านกลุ่มต่างๆในจังหวัด ในขณะที่เกี่ยวกับ กฟผ.(EGAT) ก็ได้ดำเนินการชี้แจง ความเข้าใจที่ถูกต้องต่อโครงการอย่างต่อเนื่อง ช่วงนี้สื่อมวลชน ฝ่ายอนุรักษ์ เริ่มเข้ามามีบทบาทต่อการให้ความสนใจที่จะกำหนดหัวข้อประเด็น การทำลายสิ่งแวดล้อมจากการสร้างเขื่อนฯ ให้สาธารณชนรับรู้ ฝ่ายรัฐบาลโดยผู้ว่าราชการจังหวัด และบุคคลสำคัญทางการเมืองที่รับผิดชอบในโครงการนี้ ต่างแสดงเจตจำนงยืนยันที่จะก่อสร้างเขื่อนปากมูล จากนั้นจึงมีการสร้างกลุ่มพลังจัดตั้งในพื้นที่บริเวณก่อสร้างเขื่อนฯ ระหว่างฝ่ายค้าน และฝ่ายสนับสนุน

นักศึกษาและประชาชนในกรุงเทพมหานคร เริ่มมีการเคลื่อนไหวคัดค้านโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีเหตุการณ์ รัฐมนตรีสำนักนายก ไชยศิริ เรื่องกาญจนเศรษฐ์ ทำร้ายร่างกายราษฎรที่คัดค้าน ในการอภิปรายทางวิชาการที่จังหวัดอุบลราชธานีจึงทำให้กระแสการคัดค้านเพิ่มความรุนแรงขึ้น ทั้งจากคณะกรรมการอนุรักษ์ 14 สถาบัน ชาวบ้าน และนิสิต นักศึกษา การรายงานเหตุการณ์ต่างๆถูกนำเสนอผ่านสื่อมวลชนให้สาธารณชนได้รับทราบ ตามกระแสเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งในส่วนภูมิภาค และกรุงเทพฯ และเมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติงบประมาณให้ กฟผ.(EGAT)สร้างเขื่อนปากมูล การคัดค้าน การชุมนุมประท้วงก็ยังคงดำเนินต่อไป แต่รัฐบาลก็ยังยืนยันที่จะให้สร้างเขื่อนฯโดยมิได้ระงับแต่อย่างใด

หลังจากนั้นชาวบ้านได้เดินทางเข้ามาชุมนุมในกรุงเทพมหานคร เพื่อเจรจาหาข้อยุติ ร่วมกันกับ กฟผ. (EGAT) โดยมีการลงนามในสัญญาข้อตกลงร่วมกัน 5 ข้อคือ (อ้างถึงในพวงพนา คุณวัฒน์ , 2545 : 48)

1. ให้มีการปักหลักหมุดแสดงระดับน้ำท่วมให้ชัดเจน
2. ให้กฟผ.ชดเชยค่าน้ำท่วมที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินให้แก่ชาวบ้านตามราคาตลาด
3. ให้มีการจัดสรรที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินให้แก่ชาวบ้านตามความเหมาะสม
4. ให้มีการศึกษาผลกระทบเรื่องการประมง

5. หากเกิดโรคพยาธิใบไม้ในเลือดหลังสร้างเขื่อน กฟผ.ต้องจ่ายค่ารักษาพยาบาลทุกอย่าง และแก้ไขปัญหาเชิงสาธารณสุข

ภายหลังการสร้างเขื่อนเสร็จแล้ว ผลปรากฏว่า ชาวบ้านยังคงได้รับความเดือดร้อนจากการสูญเสียอาชีพประมง เนื่องจากจำนวนปลาจากแม่น้ำโขงลดลงเป็นจำนวนมากในเวลาอันรวดเร็ว การเรียกร้องครั้งล่าสุดจึงเป็นการเรียกร้องให้มีการชดเชยการสูญเสียอาชีพอย่างถาวร โดยรัฐบาลพล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ มีมติให้ชดเชยการสูญเสียอาชีพถาวรเป็นที่ดินครอบครัวละ 15 ไร่ ภายหลังไม่สามารถจัดหาที่ดินให้ได้ รัฐบาลจึงมีมติให้จ่ายค่าชดเชยเป็นเงินแทน ไร่ละ 35,000 บาท ในขณะที่รอการจ่ายค่าชดเชย รัฐบาลพล.อ. ชวลิต ลาออก รัฐบาลชวน หลีกภัย มีมติคณะรัฐมนตรี(กรม.) ไม่จ่ายค่าชดเชยให้กับเขื่อนที่สร้างแล้ว จึงเท่ากับยกเลิกสัญญาที่ชาวบ้านเคยได้รับ ชาวบ้านได้รวมตัวกันอีกครั้งหนึ่งโดยเปลี่ยนชื่อเรียกร้องเป็นการให้ กฟผ.(EGAT) เปิดประตูระบายน้ำให้ปลาจากแม่น้ำโขงขึ้นมาวางไข่ เพื่อฟื้นฟูอาชีพประมง และวิถีชีวิตที่สูญเสียไป ให้กลับคืนมาอย่างยั่งยืน

ในที่สุด กฟผ.จึงได้ตกลงจ่ายค่าชดเชยให้ชาวบ้าน 2 กรณี คือ ค่าชดเชยการสูญเสียทรัพย์สินจากการถูกน้ำท่วมตามจริง (เดิม กฟผ.จ่ายให้กับผู้ที่ได้รับผลกระทบเฉพาะรายที่ กฟผ.ระบุเท่านั้น) อีกกรณีคือ ค่าชดเชยการสูญเสียอาชีพประมงตลอดเวลา 3 ปีของการก่อสร้างเป็นจำนวนเงินครอบครัวละ 90,000 บาท จำนวน 3,195 ครอบครัว (อ้างถึงใน www.searin.org)

3. มลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

ภูมิหลังของเหตุการณ์กรณีมลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

โรงไฟฟ้าแม่เมาะเป็นแหล่งผลิตพลังงานไฟฟ้าขนาดใหญ่ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ใช้ถ่านลิกไนต์เป็นเชื้อเพลิงในการเผาไหม้ เพื่อนำพลังงานความร้อนมาต้มน้ำ ผลิตไอน้ำ แล้วเป็นต้นกำลังหมุนกังหันไอน้ำและเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเพื่อผลิตพลังงานไฟฟ้า การผลิตไฟฟ้าที่แม่เมาะใช้ลิกไนต์เป็นพลังงานในกระบวนการผลิต ซึ่งได้ปล่อยกำมะถันประมาณร้อยละ ๓-๕ อันก่อให้เกิดสารพิษต่างๆ ได้แก่ ฟุนละอองและ ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ซึ่งเป็นสารพิษหลัก

เมื่อต้นเดือนตุลาคม พ.ศ.2535 มลพิษที่ปล่อยจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ทำให้ชาวบ้านและพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ประจำโรงไฟฟ้าแม่เมาะเจ็บป่วย ด้วยอาการเกี่ยวกับทางเดินหายใจ สัตว์เลี้ยงเจ็บป่วยล้มตาย พืชพันธุ์ของชาวบ้านและสวนสักขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เกือบทั้งสวนที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง ถูกฝุ่นกรดทำให้ใบหุบและหงิกงอ

สาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในต้นเดือนตุลาคม 2535 มาจากความผกผันของอากาศ คือในปี 2535 อากาศหนาวเร็วกว่าปกติ ลมหนาวปะทะกับลมร้อน ทำให้ลมเปลี่ยนทิศไปทางตะวันออกเฉียงใต้เข้าหมู่บ้านสบป่าด ซึ่งอยู่ในหุบเขาทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของโรงไฟฟ้า อุณหภูมิของอากาศที่ผกผันทำให้เกิดพีดานอากาศสองชั้นที่ระดับ 100 และ 250 เมตร คัดสารพิษที่ปล่อยจากปล่องโรงไฟฟ้าซึ่งสูง 80 เมตร (โรงไฟฟ้าที่ 1-3) และ 150 เมตร (โรงไฟฟ้าที่ 4-11) ไว้ ในวันที่ 2 ตุลาคม ฝุ่นและก๊าซมีมากขึ้น เพราะเครื่องคัดฝุ่น (electrostatic precipitator) ของโรงไฟฟ้าที่ 2 เสีย และมีอากาศนิ่ง (ความเร็วลม 0.05 เมตรต่อวินาที) ในตอนเช้าอากาศอุ่นทางทิศตะวันออกลอยตัวสูงขึ้น อากาศเย็นทางทิศตะวันตกพัดเข้าแทนที่จึงดึงเอาสารพิษที่ถูกกักไว้ได้พีดานอากาศลงสู่พื้นดิน ในปีปกติที่แม่เมาะ ลมร้อนจะพัดผ่านพ้นไปแล้วก่อนที่ลมหนาวจะพัดเข้ามา ทำให้ไม่เกิดปัญหาเรื่องลมเปลี่ยนทิศและเรื่องสารพิษอย่างเช่นที่เกิดขึ้นในปี 2535

(<http://www.info.tdri.or.th/library/quarterly/white-pp/wb1.htm>)

บ้านสบป่าด ตั้งอยู่ห่างจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะหน่วยที่ 4-13 ไปทางทิศใต้ประมาณ 5-6 กิโลเมตร อยู่ในอำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ผลจากเหตุการณ์โรงไฟฟ้าแม่เมาะปล่อยฝุ่นนี้เข้าและก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ทำให้ชาวบ้านได้รับความเดือนร้อน คือ มีฝุ่นลักษณะคล้ายแป้งสีขาวปนเทาแบบขี้เถ้าโปรยลงมาใส่บ้านเรือน ต้นไม้ ซึ่ง 5 ชั่วโมงต่อมาใบไม้มีลักษณะเกรียม และชาวบ้านสบป่าดมีอาการป่วยเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจเฉียบพลัน หายใจขัด เวียนศีรษะ ปวดเสบในคอ บางรายมีอาการคลื่นไส้ อาเจียนร่วมด้วย นอกจากนี้ชาวบ้านบางรายมีอาการเจ็บป่วยทางตา จมูก คอ ทอนซิล และปอดอักเสบ แบบเฉียบพลัน รวมทั้งพืชผักต้นไม้มีใบเหี่ยวเฉา ไม้เกรียมและร่วงเป็นหย่อมๆ (อ้างถึงในบุญธรรพ์ เอมย่านยาว , 2541 : 4)

อุบัติเหตุจากมลพิษครั้งนี้เป็นผลให้ประชาชนที่อยู่อาศัยโดยรอบโรงไฟฟ้าแม่เมาะได้รับผลกระทบอย่างหนัก ไม่เพียงแต่การเจ็บป่วยทางร่างกายและความเสียหายในทรัพย์สินที่ปรากฏให้เห็นได้เท่านั้น แต่เหตุการณ์ดังกล่าวนี้ได้ทำให้ประชาชนตกอยู่ในความหวาดผวาคั่นกลัวจนกลายเป็นความไม่พอใจ และรวมตัวกันเพื่อต่อต้านกฟผ.(EGAT) ในฐานะผู้ดำเนินการโรงไฟฟ้าแม่เมาะ (อ้างถึงใน วิลาสินี พิพิธกุล , 2537 : 9)

หลังจากเหตุการณ์ดังกล่าวกฟผ.(EGAT) จ่ายเงินชดเชยกว่า 4 ล้านบาท โดยจ่ายให้ผู้ป่วยในรายละ 5 พันบาท ผู้ป่วยนอกรายละ 1 พันบาท จ่ายเงินค่าเสียโอกาส ในการทำงานในช่วงที่ป่วยรายละ 100 บาทต่อวัน รับผิดชอบค่ารักษาพยาบาลและค่าเสียหาย ที่เกิดกับสัตว์และพืชผลทุกกรณี เงินที่

จ่ายชดเชยนี้เป็นการจ่ายตามความเสียหายที่เกิดขึ้นจริงและที่เห็นผลเสียหายอย่างชัดเจน มิใช่เป็นการชดเชยผลกระทบต่อสุขภาพในระยะยาว(<http://www.info.tdri.or.th/library/quarterly/white-pp/wb1.htm>)

4. การคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ

ภูมิหลังของเหตุการณ์กรณีคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ

รัฐวิสาหกิจไทยมีบทบาทสำคัญอย่างมากในระบบเศรษฐกิจของสังคมและประเทศ เป็นองค์กรของรัฐที่ส่งรายได้แก่รัฐบาลปีละหลายพันล้านบาท รับผิดชอบกิจการด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ที่สำคัญๆ เกือบทั้งหมด

แต่ต่อมาภายหลังรัฐวิสาหกิจ กลับถูกมองว่าเป็นองค์กรที่เป็นภาระของรัฐบาล มิได้ดำเนินงานสมกับที่ได้สิทธิประโยชน์ และการสนับสนุนเงินพิเศษจากภาครัฐ ทำลายการแข่งขันในตลาด ขาดประสิทธิภาพในการทำงาน ขาดสำนึกทางธุรกิจ เกิดความรั่วไหลในระบบ เป็นแหล่งผลประโยชน์ให้กับบุคคลบางกลุ่มหรือนักการเมือง และยังสร้างภาระหนี้สินแก่รัฐบาล เป็นภาระทางการเงินและการคลังของรัฐบาล เนื่องจากรัฐวิสาหกิจหลายแห่งต้องการเงินลงทุนสูง จึงต้องกู้เงินทั้งจากในและนอกประเทศซึ่งรัฐบาลต้องค้ำประกันให้ นอกจากค้ำประกันเงินกู้แล้ว รัฐบาลยังต้องให้เงินอุดหนุนแก่รัฐวิสาหกิจเพื่อการลงทุนด้วย ในปี 2540 รัฐบาลได้ให้เงินอุดหนุนแก่ภาครัฐวิสาหกิจเป็นเงินถึง 2.6 หมื่นล้านบาท

รัฐบาลจึงพยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยกำหนดนโยบายการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ (Privatization) ขึ้นมา ซึ่งหมายถึง การลดบทบาทของรัฐบาลลงให้เอกชนเข้ามามีบทบาทมากขึ้นในการเป็นเจ้าของและหรือการบริหารกิจการรัฐวิสาหกิจมากขึ้น

รัฐบาลมีแนวคิดในการสนับสนุนให้เอกชนมาดำเนินธุรกิจตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 (พ.ศ.2505-2509) แต่ภาครัฐวิสาหกิจมิได้ดำเนินการอย่างจริงจัง กลับมีบทบาททางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ต่อมารัฐบาลได้มาปิดฝุ่นนโยบายรัฐวิสาหกิจอีกครั้งตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 3 (พ.ศ.2515-2519) เป็นต้นมา โดยนโยบายการแปรรูปที่เป็นนามธรรมได้ปรากฏในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) ซึ่งกล่าวถึงการเพิ่มประสิทธิภาพรัฐวิสาหกิจในเรื่องการลดการผูกข้อมจากต่างประเทศ การลดการขาดทุนของรัฐวิสาหกิจ และการสนับสนุนตลาดทุนให้แข็งแกร่ง

และในปี 2540 ประเทศประสบภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ ต้องกู้เงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) การแปรรูปรัฐวิสาหกิจที่ได้ดำเนินการอยู่แล้วจึงได้ถูกกำหนดให้เป็นเงื่อนไขข้อหนึ่งของ IMF กระแสการแปรรูปจึงกลับมาแรงอีกครั้ง โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเรื่องแผนแม่บทแปรรูปรัฐวิสาหกิจโดยกำหนดให้รัฐวิสาหกิจ 5 กลุ่มใหญ่ในสาขาโทรคมนาคม ประปา พลังงาน ขนส่ง และอื่นๆต้องแปรรูปโดยไม่มีเงื่อนไข

รัฐวิสาหกิจในสาขาพลังงานเป็นกลุ่มรัฐที่มีความเคลื่อนไหวในเรื่องการแปรรูปมากที่สุด ในปัจจุบันมีรัฐวิสาหกิจทางด้านพลังงาน 6 แห่ง คือการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย(กฟผ.) การไฟฟ้านครหลวง(กฟน.) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค(กฟภ.) การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย(ปตท.) บริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) (ปตท.สผ.) และบริษัทบางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) (บจป.) (อ้างถึงในรัชดาพร เสียงเสนาะ , 2542 : 1-2)

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เป็นรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย มีหน้าที่หลักในการจัดหาไฟฟ้าเพื่อสนองความต้องการของประเทศ ซึ่งภารกิจดังกล่าวต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมาก จึงจำเป็นต้องกู้ยืมเงินทั้งในประเทศ ประมาณร้อยละ 15 ของเงินลงทุน และต่างประเทศประมาณร้อยละ 60 ของเงินลงทุน เพื่อนำมาพัฒนาแหล่งผลิตและระบบส่ง แต่การกู้เงินจากต่างประเทศก็มีข้อจำกัดเรื่องวงเงิน เนื่องจากรัฐบาลจำกัดวงเงินกู้ต่างประเทศของภาครัฐ(ประมาณปีละ 3,700 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) เพื่อเสถียรภาพทางการเงิน การคลังของประเทศและต้องจัดสรรวงเงินกู้ให้กับกิจการอื่นๆของรัฐอีกด้วย

เนื่องจากปัญหาภาระหนี้สินของประเทศ กอปรกับประสิทธิภาพของรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง ยังไม่ดีนัก รัฐบาลจึงได้กำหนดมาตรการในการแก้ไข โดยการเพิ่มบทบาทของภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินธุรกิจควบคู่ไปกับการพัฒนาตลาดลงทุน อันนำมาสู่รูปธรรมในการแปรรูป รัฐวิสาหกิจซึ่งเป็นกระแสการเปลี่ยนแปลงของยุคโลกาภิวัตน์ และนำมาสู่การแปรรูปการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 12 กันยายน 2535 โดยมีเป้าหมายสำคัญในการปรับโครงสร้างกฟผ. และอุตสาหกรรมพลังงานไฟฟ้า 3 ประการคือ เพื่อเพิ่มการแข่งขัน เพิ่มประสิทธิภาพและลดภาระการลงทุนของรัฐ(อ้างถึงในพงศธร วิริยะกาล , 2543 : 18)

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พยายามทำความเข้าใจกับพนักงานถึงความรู้และความสำคัญในเรื่องการแปรรูป โดยการประชาสัมพันธ์ภายใน ทางสื่อสิ่งพิมพ์ภายในคือ ข่าวฝ่ายประชาสัมพันธ์ ข่าวสัปดาห์ และสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจได้แก่ หนังสือการแปรรูปกฟผ. , ข่าวสัปดาห์

ทิศทาง กฟผ. การจัดบรรยายให้ความรู้พร้อมทั้งถ่ายทอดสดผ่านวิทยุและโทรทัศน์ภายใน นอกจากนี้ ผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยและผู้บริหารระดับสูงได้เดินสายบรรยายแก่พนักงานทั่วประเทศ เพื่อให้ความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน แต่การแปรรูปและการทำความเข้าใจมิได้ราบรื่น มีการคัดค้านจากกลุ่มสมาคมพนักงานรัฐวิสาหกิจ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย(สปร.กฟผ.) โดยมีสมาพันธ์รัฐวิสาหกิจแห่งประเทศไทยที่คัดค้านการแปรรูปมาเป็นแนวร่วม เนื่องจากเกรงว่าจะมีผลกระทบต่อความมั่นคงของพนักงานและเกรงว่าเอกชนจะมาผูกขาดกิจการไฟฟ้า ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการใช้ไฟฟ้าแก่ประชาชน (อ้างถึงในรัชดาพร เสียงเสนาะ , 2542 : 3)

การรวมตัวกันเพื่อคัดค้านนโยบายการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ของพนักงานการไฟฟ้าเริ่มต้นตั้งแต่การที่รัฐบาลประกาศแปรรูปรัฐวิสาหกิจ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย โดยรูปแบบและเนื้อหาของแปรรูปของรัฐบาล ไม่แสดงความชัดเจนเนื่องจากเหมือนเป็นการขายสมบัติชาติ ซึ่งอาจส่งผลให้มีการปรับราคาไฟฟ้าสูงขึ้น รวมไปถึง ค่าน้ำ และค่าโทรศัพท์ด้วย นอกจากนี้ยังมีตัวอย่างจากประเทศหลายประเทศที่ได้แปรรูปแล้วกลับไม่เป็นผลดีต่อประชาชนในประเทศนั้นๆ จึงเป็นเหตุให้พนักงานกฟผ.(EGAT) รวมตัวกันแสดงให้เห็นเจตจำนงในการคัดค้านการแปรรูป เพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลจัดการให้มีการทำประชามติ เพื่อขอความเห็นจากประชาชนตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ มาตรา 214 ว่าควรให้แปรรูปหรือไม่ อย่างไรก็ตามเมื่อมีการรวมกลุ่มคัดค้านของพนักงานกฟผ.(EGAT)แล้วยังมีแนวร่วมจากรัฐวิสาหกิจที่มีรายชื่อในการแปรรูปเป็นรายชื่อไปเข้าร่วมด้วย อาทิเช่น องค์การท่าเรือแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การประปานครหลวง ข.ส.ม.ก. องค์การเภสัชกรรม และไม่เพียงแค่นี้เท่านั้น แต่ยังมีกลุ่มบริษัทที่ได้แปรรูปแล้วเข้ามาสนับสนุนการร่วมชุมนุมในครั้งนี้ด้วย เช่น บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) บริษัท ปตท. จำกัด(มหาชน) บริษัท ทศท. คอร์ปอเรชั่น จำกัด(มหาชน) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อร่วมแสดงให้เห็นถึงผลที่ได้รับจากการแปรรูปไปแล้วนั่นเอง

จาก 4 ประเด็นหลักข้างต้นเป็นเหตุจูงใจให้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการเข้ากรอบข่าวของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐว่ามีวิธีการเช่นไร การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ถูกสื่อนำเสนอในลักษณะไหน รวมไปถึงพัฒนาการในการเข้ากรอบข่าว ตั้งแต่ประเด็นกรณีคัดค้านโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ เขื่อนน้ำโจน จนกระทั่ง กรณีคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ โดยจะทำการศึกษาจากสื่อหนังสือพิมพ์เป็นหลัก

ซึ่งในงานวิจัยชิ้นนี้จะทำการศึกษาเฉพาะการเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เพียงสำนักพิมพ์เดียวเท่านั้น ด้วยเหตุผลที่ว่าหนังสือพิมพ์ไทยรัฐเป็นหนังสือพิมพ์ประเภทประชานิยม ที่มี

ศักยภาพในการเข้าถึงประชาชนได้อย่างหลากหลาย ประสบความสำเร็จทั้งในด้านยอดขาย และผลกำไรจากโฆษณา ที่เป็นเครื่องยืนยันดีว่าเป็นหนังสือพิมพ์ที่มีผู้อ่านประจำมากที่สุด ซึ่งบริษัทดีมาร์ (Deemar) จำกัด ได้ทำการสำรวจผู้อ่านในปี 2540 นำเสนอในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายสัปดาห์ ประจำวันที่ 9 มิถุนายน 2540 พบว่าหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เป็นหนังสือพิมพ์รายวันที่มีผู้อ่านมากที่สุดคือ 9.5 ล้านคน และในเว็บไซต์ WWW.THAI RATH.COM ระบุว่า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐมีจำนวนพิมพ์วันละ 1,000,000 ฉบับ มีผู้อ่านประจำวันละประมาณ 25,000,000 คน เป็นที่ยอมรับของประชาชนมายาวนานถึงห้าสิบกว่าปี จนได้รับสมญานามว่าเป็นหนังสือพิมพ์ยักษ์ใหญ่ของประเทศไทย (อ้างอิงในดวงพร จิตรเพิ่มพูลผล , 2546 : 9)

ดังนั้นงานวิจัยชิ้นนี้จึงทำการศึกษาจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐเพียงฉบับเดียว เพื่อเน้นย้ำศึกษาเกี่ยวกับการนำข่าวของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย มาเข้ากรอบของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ตลอดจนวิธีการนำเสนอสู่สาธารณชน โดยจะทำการศึกษาจากกรณีศึกษา เพียง 4 กรณีที่ได้กล่าวไว้แล้วในข้างต้นเท่านั้น .

ปัญหานำวิจัย

1. หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มีพัฒนาการ“การเข้ากรอบข่าว” การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย อย่างไร
2. หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มีวิธีการนำข่าวของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย มาเข้ากรอบอย่างไร
3. การเข้ากรอบข่าวกรณีโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ(เขื่อนน้ำโจน) , โครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ(เขื่อนปากมูล) , เหตุการณ์มลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง และเหตุการณ์การคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ มีความเหมือนหรือต่างกันอย่างไร
4. ภาพของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตในหน้าหนังสือพิมพ์ไทยรัฐมีลักษณะเช่นไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงพัฒนาการในการเข้ากรอบข่าวเกี่ยวกับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

2. เพื่อศึกษาถึงวิธีการ เข้ากรอบข่าวเกี่ยวกับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

3. เพื่อวิเคราะห์ความเหมือน หรือ ความแตกต่างในการเข้ากรอบข่าวตั้งกรณีโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ(เขื่อนน้ำโจน) โครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ(เขื่อนปากมูล) เหตุการณ์มลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง และเหตุการณ์การคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

4. เพื่อวิเคราะห์ภาพของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยที่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้จะทำการศึกษาเฉพาะการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐเท่านั้น โดยจะทำการศึกษาย้อนหลัง 4 กรณีสำคัญๆที่เป็นข้อพิพาททางหน้าหนังสือพิมพ์ ซึ่งกรณีศึกษาดังกล่าวทั้ง 4 กรณีนั้น ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจเบื้องต้น ด้วยการสอบถามไปยังเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ซึ่งได้ช่วงเวลาสำหรับการศึกษา ดังนี้

1. กรณีการคัดค้านโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ(เขื่อนน้ำโจน) ในปี พ.ศ.2525 – 2526
2. กรณีคัดค้านโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ(เขื่อนปากมูล) ในปี พ.ศ.2531 - 2537
3. กรณีมลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ในปี พ.ศ.2535 – 2540
4. กรณีคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม 2547

นิยามศัพท์

1. พัฒนาการ คือ ขั้นตอนของ การพัฒนากรอบโครงสร้างทางความคิดเกี่ยวกับข่าวของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐตั้งแต่กรณีคัดค้านโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ เขื่อนน้ำโจน พ.ศ.2525-2526 กรณีคัดค้านโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ เขื่อนปากมูล พ.ศ.2531-2537กรณีมลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง พ.ศ.2535-2540 และกรณีการคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ กุมภาพันธ์ – มีนาคม 2547

2. กรณีคัดค้านโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ เขื่อนน้ำโจน คือ กระแสการคัดค้านการก่อสร้างเขื่อนน้ำโจน จากกลุ่มอนุรักษ์ นักวิชาการ นักศึกษา ประชาชน

3. กรณีคัดค้านโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ เขื่อนปากมูล คือ กระแสการคัดค้านจากประชาชนในท้องถิ่นที่จะสร้างเขื่อน เพื่อเรียกร้องให้ระงับการสร้างเขื่อนเพราะเป็นการทำลายแหล่งทรัพยากรสำหรับใช้ในการดำรงชีวิตของชาวบ้าน รวมทั้งเป็นการทำลายแหล่งท่องเที่ยวในภาคอีสาน

4. กรณีมลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง คือ การแพร่กระจายของก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ จากโรงงานผลิตกระแสไฟฟ้าด้วยถ่านหินลิกไนต์ เป็นเหตุให้ประชาชนที่อาศัยอยู่โดยรอบโรงไฟฟ้าได้รับความกระทบกระเทือนทั้งด้านสุขภาพร่างกายและทรัพย์สิน

5. กรณีการคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ คือ การชุมนุมของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเพื่อคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ

6. ภาพ คือ ภาพของสถาบันการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยที่ปรากฏในเชิงบวก หรือลบ หรือเป็นกลาง ซึ่งสามารถสรุปได้จากกรอบข่าวที่สื่อนำเสนอ

7. การเข้ากรอบข่าว (Framing) คือ วิธีการที่นักข่าวใช้ในการรายงานเหตุการณ์ได้แก่

7.1 ความคิดหลัก เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ โดยเน้นความสัมพันธ์ระหว่างการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย กับ รัฐบาล , ชาวบ้าน

7.2 ถ้อยคำสำนวนเฉพาะเรื่องนั้นๆ

8. ข่าว(News) คือ การรายงานเหตุการณ์ หรือเรื่องราวที่น่าสนใจ ซึ่งสาระสำคัญของข่าวต้องเป็นเหตุการณ์ปัจจุบันที่ผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการเห็นพ้องต้องกันว่า ประชาชนควรรับทราบเหตุการณ์หรือเรื่องราวนั้นๆ โดยข่าวต้องเป็นข้อมูลที่สด ทันต่อเหตุการณ์ มีคุณค่าของความแปลกใหม่ เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ไม่ปรกติและไม่ป็นที่สังเกตมาก่อน

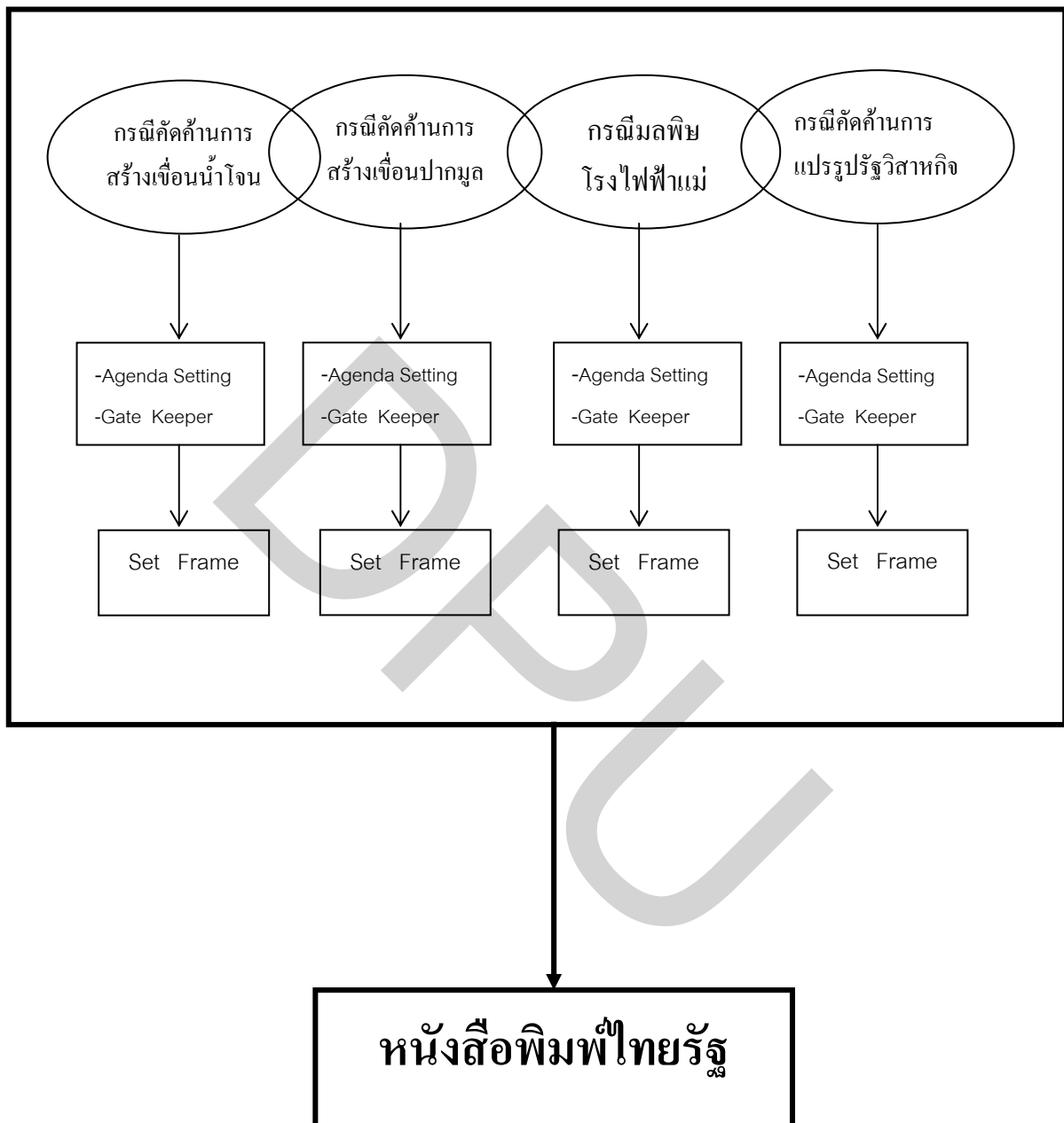
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงวัฒนธรรมภายในองค์กรของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐซึ่งส่งผลต่อการหาข่าว คัดเลือกข่าว นำเสนอข่าว และการเข้ากรอบข่าว

2. ผลการวิจัยจะแสดงให้เห็นถึง ภาพลักษณ์ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ที่หนังสือพิมพ์ไทยรัฐเป็นผู้สร้าง

3. ทำให้ทราบถึงพัฒนาการในการเข้ากรอบข่าวเกี่ยวกับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

กรอบแนวคิด

บทที่ 2

ทฤษฎีแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง “การเข้ากรอบข่าวการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ” มีทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์
2. ทฤษฎีผู้ปิดและเปิดประตูสาร (Gatekeeper Theory)
3. ทฤษฎีการกำหนดวาระข่าวสาร (Agenda Setting)
4. ทฤษฎีการเข้ากรอบข่าว(Theory of Framing)
5. ทฤษฎีพัฒนาการทางประวัติศาสตร์

แนวคิดเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญ และมีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ มนุษย์เราจะสามารถทราบข่าวสาร เหตุการณ์และสิ่งที่เกิดขึ้นไม่ว่าใกล้ตัว และไกลตัว ได้จากหนังสือพิมพ์

คำว่า “หนังสือพิมพ์” ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ.2484 ระบุว่า หนังสือพิมพ์หมายความว่า สิ่งพิมพ์ซึ่งมีจำหน่ายเช่นเดียวกัน และออกหรือเจตนาจะออกตามลำดับเรื่องไป มีกำหนดระยะเวลาหรือไม่ก็ตาม มีข้อความต่อเนื่องกันหรือไม่ก็ตาม โดยทั่วไปหนังสือพิมพ์จะมีระยะเวลาที่ออกในช่วงระยะเวลาสั้นๆ เป็นรายวันหรือรายปักษ์ มีลักษณะเด่นคือเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่ไม่ได้เขียนเล่มเหมือนหนังสือ หรือนิตยสารทั่วไป(อาจารย์ภาควิชานิเทศศาสตร์ , 2543 : 120)

หนังสือพิมพ์(Newspapers) หมายถึง สิ่งพิมพ์ที่รายงานข่าว และข่าวสาร เพื่อให้ความรู้ความบันเทิง และเสนอข้อเขียนเชิงวิพากษ์ วิจารณ์ เสนอข้อคิดเห็นต่างๆในรูปของบทนำ หรือบทบรรณาธิการ(Editorial) บทความ(Article) ตลอดจนคอลัมน์(Column) เพื่อให้แง่มุมความคิดและการเตือนภัยแก่ผู้อ่าน (สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ , 2542 : 32)

Julian Adams กล่าวว่า หนังสือพิมพ์รายวันคือหนังสือพิมพ์ที่ออกจำหน่ายสม่ำเสมอเป็นประจำทุกวัน ส่วนใหญ่พิมพ์ในเมืองหลวงหรือเมืองใหญ่ๆ ลงข่าวทุกชนิด เช่น ข่าวธุรกิจ ข่าวในประเทศ ข่าวกีฬา ข่าวสังคม ข่าวบันเทิง เป็นต้น โดยข่าวนั้นต้องเป็นข่าวที่สด และเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวันนั้นหรืออย่างช้าไม่เกิน 2-3 วัน (อ้างถึงในอุบล ชาญปริชาสมุท , 2541:10)

Wilbur Schramm กล่าวว่าหนังสือพิมพ์ คือสื่อมวลชนประเภทหนึ่ง ซึ่งผลิตโดยมนุษย์ในสังคมนั้นๆ เพื่อตอบสนองความต้องการทางด้านต่างๆของสังคม ซึ่งสื่อมวลชนมีหน้าที่สำคัญหลายประการคือ(อ้างถึงในปรีชาติ ไชยชนะ , 2544 :28)

1. ข่าวสารที่เกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม
2. เป็นเวทีแสดงความคิดเห็นของประชาชน ต่อประเด็นขัดแย้งในปัญหาต่างๆ ที่มีผลกระทบกระเทือนประชาชนที่อยู่ในสังคม
3. เป็นแหล่งให้ความรู้ประชาชน เท่ากับเป็นแหล่งเพิ่มพูนปัญญา อันนำมาซึ่งความก้าวหน้าของตนและสังคม
4. ให้ความบันเทิงเพื่อให้ประชาชนได้พักผ่อนทางด้านจิตใจ คลายความตึงเครียดและให้ความสนุกสนาน
5. ให้บริการทางธุรกิจ เพื่อประโยชน์ต่อการค้าขายและเศรษฐกิจของสังคม

สำหรับในมุมมองของศาสตราจารย์เสฐียร พันธงชัย กล่าวว่าไว้ว่า หนังสือพิมพ์คือ โรงงาน มหาวิทยาลัย และโรงมหรสพ ความหมายดังนี้ (ถาวร บุญปวัฒน์ , 2538 :21-22)

โรงงาน หมายถึง ภารกิจหนังสือพิมพ์บางด้านที่มีการเสียสละเพื่อส่วนรวม เช่น เสนอข่าวบริการสาธารณะ ซึ่งในอดีตเคยลงตีพิมพ์ในรูปการให้เปล่าแก่ผู้อ่าน การแสดงความคิดเห็นทั้งจากคนในและคนนอกที่ได้รับผลตอบแทนด้านราคาค่างวดเพียงเล็กน้อย หรือไม่ได้เลย แต่เสียสละไปในรูปวิทยาทาน นอกจากนั้น การทำหนังสือพิมพ์ในอดีตมักเน้นอุดมการณ์และจรรยาบรรณอย่างสูง ซึ่งผู้ประกอบการอาชีพนี้ต้องต่อสู้และเสียสละอย่างแท้จริง คือต้องต่อสู้เพื่อส่วนรวม และต่อสู้กับความยากลำบากของอาชีพที่หาความสุขสบายไม่ค่อยได้เหมือนอาชีพอื่นๆ

มหาวิทยาลัย หมายถึง หนังสือพิมพ์เป็นแหล่งประสิทธิ์ประสาทวิทยาการแทบทุกแขนง ไม่แตกต่างไปจากสถาบันการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ที่มีผู้อ่านมีโอกาสเสพรับได้อย่างเต็มที่ ในรูปของข่าวสาร บทความ สารคดี และบันเทิงคดี ในหน้าหนังสือพิมพ์นั้นนอกจากจะเป็นศูนย์รวม

ข่าวสารแล้วยังเป็นแหล่งความรู้ทางการแพทย์ กฎหมาย วิทยาศาสตร์ จิตวิทยา สังคมวิทยา และอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านข่าวสารสำหรับยุคธุรกิจ ที่ใช้ข่าวกรองเป็นเครื่องมือในการต่อสู้แข่งขันกันอย่างเอาเป็นเอาตาย

สำหรับเนื้อหาที่หนังสือพิมพ์เน้นเหมือนกันเป็นส่วนมากคือ ข่าวสาร และข้อคิดเห็นทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วิทยาการ กีฬา และศิลปวัฒนธรรม

มทรสพ หมายความว่า หนังสือพิมพ์ยังเป็นแหล่งให้ความบันเทิงเรีงรมย์ในรูปข่าวและข้อเขียนที่มีศิลปะ มีสุนทรียภาพทางภาษา และยังให้ความบันเทิงในรูปของการประพันธ์และกวีนิพนธ์

ในสมัยหนึ่งนอกจากให้ข่าวสาร บทความ และสารคดีแล้ว หนังสือพิมพ์ยังลงนวนิยายยาวๆทุกฉบับ ตกลงมาถึงทุกวันนี้ ละครโทรทัศน์กำลังเป็นที่นิยมนำมาเขียนลงในหนังสือพิมพ์อย่างกว้างขวางหนังสือพิมพ์ยังให้ความพึงพอใจในศิลปะการจัดรูปเล่มและการเข้าหน้าอีกด้วย ถึงแม้จะไม่ได้ให้โดยตรงก็ตาม กล่าวคือ การจัดหน้าและวางรูปเล่มนั้นต้องทำให้เกิดความกลมกลืน มีสุนทรียภาพน่าจับต้อง น่าอ่าน ถ้าเปรียบกับการแสดงละคร บทและตัวแสดงเป็นตัวหลักของละคร ส่วนเนื้อหาสาระ การทำรูปเล่ม การเข้าหน้า คือฉากของละคร

นอกจากนี้ เสรี วงษ์มณฑา(2529 :678) ยังได้ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับบทบาทและภาระหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ ที่โดดเด่นจากสื่อมวลชนประเภทอื่น ดังนี้

1. บทบาทในการพัฒนาความรู้ทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม หนังสือพิมพ์ให้ความรู้ทางการเมืองแก่บุคคล ซึ่งนอกเหนือไปจากสิ่งที่ได้รับจากห้องเรียน อันเป็นการทำให้เกิดการหลอหลอมทางสังคมในด้านการเมือง (Political Socialization) สร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการเมือง ทำให้บุคคลยอมรับและปรับตนเองให้เข้ากับระบบการปกครองที่เป็นอยู่ รวมทั้งสร้างทัศนคติทางการเมืองและความสนใจทางการเมืองแก่ประชาชนที่จะเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาการเมืองให้มีสภาพที่ดีกว่าที่เป็นอยู่ นอกจากนั้นหนังสือพิมพ์ยังช่วยต่อยอดโน้มนำของปัจเจกชนให้เรียนรู้ถึงสิทธิและหน้าที่ของตนเองในฐานะประชาชนคนหนึ่งที่เป็นสมาชิกในสังคม

ทางด้านเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์สามารถสร้างความสนใจ ตลอดจนความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยชี้ให้เห็นถึงสภาวะทางด้านเศรษฐกิจของประเทศที่เป็นอยู่

รวมทั้งปัญหาต่างๆในระบบเศรษฐกิจอันเป็นต้นตอของปัญหาสำคัญๆ ของประเทศเราเพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศ และร่วมรับผิดชอบต่อปัญหาของบ้านเมืองซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ

ทางด้านสังคม หนังสือพิมพ์ยังมีบทบาทในกระบวนการกล่อมเกลாதงสังคมหรือกระบวนการสังคมนิยม(Socialization Process) ซึ่งเป็นกระบวนการอบรมบ่มนิสัย ชักจูง หรือฝึกฝนให้สมาชิกของสังคมได้เรียนรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ทางสังคม หรือบรรทัดฐานของสังคมตลอดจนวัฒนธรรมของสังคม เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสมและมีความสุข นอกจากนี้ หนังสือพิมพ์ยังทำหน้าที่เป็นองค์กรควบคุมทางสังคมโดยการวิพากษ์วิจารณ์ประณามผู้ที่มีพฤติกรรมนอกรีตในลักษณะที่สังคมไม่ต้องการหรือเป็นอันตรายต่อส่วนรวม ทำให้สังคมเสื่อมเสียและเสื่อมโทรม ป้องกันสังคมให้หลุดพ้นจากบุคคลประเภทนั้นรวมทั้งตอบโต้การกระทำที่ถือว่าเป็นภัยต่อสังคมด้วย

2. บทบาทในการเป็นสื่อกลางในการติดต่อระหว่างรัฐบาลกับประชาชน หนังสือพิมพ์เป็นผู้ติดตามเหตุการณ์ทางการเมืองอย่างใกล้ชิด แล้วรายงานข่าวสารต่างๆตลอดจนทัศนะทางการเมืองของผู้บริหารหรือนักการเมือง เพื่อให้ผู้อ่านหรือประชาชนโดยทั่วไปทราบความเคลื่อนไหวทางการเมืองตลอดเวลา และทำให้ผู้อ่านได้รับข้อมูลต่างๆอย่างพอเพียงในการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องสำคัญๆที่มีผลกระทบต่อสังคมอย่างมาก และในทางกลับกันประชาชนก็จะเสนอความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับการทำงานของรัฐบาลโดยผ่านหน้าหนังสือพิมพ์เช่นเดียวกัน

3. บทบาทในการตรวจตราการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐบาล หนังสือพิมพ์ไม่เพียงแต่นำเสนอข่าวสารทางการเมืองแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่หนังสือพิมพ์ที่ดีต้องคอยติดตามสอดส่องพฤติกรรมของรัฐบาลและนักการเมือง ให้กระทำหน้าที่อย่างสุจริตต่อประเทศชาติตามนโยบายที่วางไว้ในปัจจุบันประเทศที่พัฒนาแล้วรัฐบาลต่างยอมรับฟังความคิดเห็นของหนังสือพิมพ์ เพราะถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของมติมหาชนเป็นกระบอกเสียงของประชาชนที่คอยดูแลพิทักษ์ผลประโยชน์ของประชาชน เสียงของหนังสือพิมพ์จะมีส่วนในการพัฒนาให้ประเทศเจริญก้าวหน้า หากรัฐบาลหรือผู้บริหารเล็งเห็นความสำคัญของหนังสือพิมพ์ไม่เพิกเฉยต่อคำท้วงติงของหนังสือพิมพ์ ด้วยเหตุนี้หนังสือพิมพ์จึงเป็นสถาบันที่มีอิทธิพลต่อรัฐบาลในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลสถาบันหนึ่ง จนได้รับการยกย่องจากนักการเมืองและนักปกครองของประเทศอังกฤษสมัยหนึ่ง (Burke Edmund, 1729 – 1797) ให้

หนังสือพิมพ์เป็นฐานันดรที่ 4 (Forth Estate) รองลงมาจากฐานันดรทางศาสนาหรือนักบวช ฐานันดรขุนนางหรือสภาสูง และฐานันดรสามัญหรือสภาล่าง

4. บทบาทในการสร้างสาธารณมติ หนังสือพิมพ์มีบทบาทในการสร้างสาธารณมติให้เกิดขึ้นในสังคม สาธารณมติในที่นี้คือความคิดเห็นและทัศนคติของกลุ่มสาธารณชนที่มีต่อประเด็นใดประเด็นหนึ่งที่เกิดขึ้นในสังคมตามสภาพแวดล้อมของกาลสมัย และสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้ถ้าหากข้อมูลสภาพแวดล้อมต่างๆเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งสาธารณมติจะประกอบไปด้วยประเด็นปัญหา (Issues) ความคิดเห็นที่ขัดแย้ง (Controversy) และสาธารณชนที่เกี่ยวข้อง (Publics)

การปฏิบัติการกิจหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ ได้แสดงออกโดยการนำเสนอเนื้อหาต่างๆ ผ่านการเขียนในลักษณะรูปแบบแตกต่างกันไป เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเลือกรับข้อมูลข่าวสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และตรงตามจุดประสงค์ของผู้เขียน ซึ่งสามารถจำแนกเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ได้ตามรูปแบบที่นำเสนอ ดังนี้ (มาลี บุญศิริพันธ์, 2537)

1. ข่าว (News) คือรายงานของเหตุการณ์ หรือเรื่องราวที่น่าสนใจมิใช่เพียงเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งเท่านั้น แต่ข่าวจะเป็นเรื่องราวที่มีคนรายงานมาให้เราทราบ

หนังสือพิมพ์มีบทบาทหน้าที่โดยตรงในฐานะสื่อข่าวสาร ทำหน้าที่รายงานเหตุการณ์ความเป็นไปในสังคม การรายงานข่าวเป็นการตอบสนองต่อความอยากรู้อยากเห็นของมนุษย์ ให้ข้อเท็จจริงในส่วนที่สำคัญที่สุดแก่ประชาชน ภายใต้เงื่อนไขเวลาที่จำกัด ความรวดเร็ว ความสดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของข่าวพอๆกับความถูกต้องเที่ยงตรงของข้อเท็จจริง

2. บทความ และสารคดีเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของเนื้อหาหนังสือพิมพ์ ซึ่งเนื้อหาประเภทนี้จะลงคละไปกับข่าวตลอดทั้งฉบับเป็นการเพิ่มเติมเนื้อหาให้ผู้อ่านได้ทราบ นอกเหนือจากข่าวหนังสือพิมพ์จะสามารถนำเสนอความรู้ ความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆผ่านข้อเขียนเหล่านี้ ซึ่งมีบทบาทและความสำคัญแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการนำเสนอ สามารถอธิบายได้ ดังนี้

2.1 บทความจะมุ่งเสนอความคิดเห็นของผู้เขียนเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือข่าวนั้นๆ ทั้งในเรื่องการเมือง สังคม เศรษฐกิจ หรือประเด็นที่สมควรให้ความรู้แก่ผู้อ่าน เป็นการให้ทั้งความรู้และให้เหตุผลร่วมไปด้วย มีจุดประสงค์เพื่อโน้มน้าวความคิด พฤติกรรม หรือความเชื่อของผู้อ่าน อาจจะ

เขียนโดยผู้อ่าน นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญต่อเรื่องนั้นๆ บทความในหนังสือพิมพ์มักจะสั้น แต่บางครั้งอาจมีหลายตอนจบก็ได้ บทความมีหลายประเภท เช่น บทความชีวประวัติ บทความทางวิชาการ

2.2 บทความทางการเมืองสารคดี เป็นรูปแบบหนึ่งของการรายงานข่าวแบบอธิบายความ (Interpretative Writing) มุ่งเน้นให้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น หรือสถานการณ์ที่กำลังเป็นที่สนใจของประชาชน ข้อมูลที่นำมาเสนอสามารถอ้างอิงได้ ทั้งนี้จะมีการพิจารณา ถัดกรองข้อมูลที่ถูกต้องมานำเสนอโดยไม่มีจุดประสงค์ในการโน้มน้าวความคิด พฤติกรรมของผู้อ่านโดยตรง แต่จะให้ความกระจ่างในสิ่งที่ยังคลุมเครือ หรือยังไม่เป็นที่ทราบกันอย่างถูกต้อง บทบาทของสารคดีจะให้ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องราวต่างๆตลอดจนให้ความเพลิดเพลินด้วยลีลาการเล่าเรื่องอย่างน่าติดตาม และเป็นช่องทางการสื่อสารที่สามารถกระตุ้นจิตสำนึกที่ดีมีประโยชน์ต่อสังคมได้

3. คอลัมน์ เป็นข้อเขียนที่มีความสมบูรณ์ในตัวเอง มีความยาวจำกัดอยู่ในเนื้อที่เฉพาะ มักลงชื่อผู้เขียนหรือใช้นามปากกา ผู้ที่เขียนคอลัมน์ประจำจะเรียกว่าคอลัมนิสต์ และมักมีตำแหน่งหน้าที่ประจำ โดยแต่ละคอลัมน์จะมีประเด็นที่ต้องการสื่อสาร แสดงความคิดอย่างมีเป้าหมาย ในหนังสือพิมพ์จะมีคอลัมน์ต่างๆมากมาย ส่วนใหญ่สามารถแบ่งได้ ดังนี้

คอลัมน์วิเคราะห์ข่าว หรือสถานการณ์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการเมือง เศรษฐกิจ สังคม กีฬา ฯลฯ การนำเสนอจะมีการอธิบายความเป็นมาพร้อมทั้งวิเคราะห์เหตุการณ์ แสดงเหตุผลในการคาดหมายเหตุการณ์ล่วงหน้า คอลัมน์นี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแนวคิด สร้างความรู้ ความเข้าใจในเรื่องราวต่างๆในสังคม

3.1 คอลัมน์จดหมายจากผู้อ่าน แสดงให้เห็นความคิดและการตอบสนองจากผู้อ่าน

3.2 คอลัมน์แนะวิธีทำ มุ่งให้ความรู้เล็กๆน้อยๆเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตประจำวัน

3.3 ช่วยแก้ไขปัญหาต่างๆ

3.4 คอลัมน์สังคมซุบซิบ เสนอข่าวคราว ความเคลื่อนไหวของบุคคลต่างๆที่มีชื่อเสียง เป็นการตอบสนองความต้องการอยากรู้อยากเห็นของมนุษย์

3.5 คอลัมน์จำขัน เป็นการนำเอาเหตุการณ์ปัจจุบันมาหยอกล้อ มุ่งให้ความบันเทิงและผ่อนคลายในขณะเดียวกันก็ให้สาระในอีกแง่มุมหนึ่ง

3.6 คอลัมน์จีปาดะ หรือ ปกิณกะ เป็นข้อเขียนที่มุ่งให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องราวต่างๆที่เกิดขึ้นประจำวันแตกต่างกันไป

คอลัมน์มีความสำคัญต่อผู้อ่านอย่างมาก เพราะนอกจากข่าวแล้วผู้อ่านยังต้องการรับทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ จากหลายฝ่าย คอลัมน์ต่างๆ เหล่านี้จะทำหน้าที่ให้คำอธิบายเบื้องหลังเหตุการณ์ ซึ่งผลกระทบของเหตุการณ์ต่อสังคม สามารถเป็นแหล่งความรู้ได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

4. บทบรรณาธิการ เป็นข้อเขียนหนึ่งที่ปรากฏในหน้าบทบรรณาธิการ เพื่อแสดงความคิดเห็นของหนังสือพิมพ์ต่อเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง โดยผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบคอบและยุติธรรม ซึ่งแนะนำทางออกที่ดีที่สุดในการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นกลาง ความสำคัญของบทบรรณาธิการอยู่ที่การแสดงออก

5. โฆษณา หนังสือพิมพ์เป็นสื่อในการโฆษณานำสินค้ามาให้ผู้อ่านได้เลือกซื้อ การขายเนื้อที่โฆษณาเป็นรายได้สำคัญของหนังสือพิมพ์

องค์ประกอบของข่าว

Turner Catledge ให้ความหมายของ “ข่าว” ไว้ว่า ข่าวคืออะไรก็ได้ที่ท่านสามารถหาได้หรือพบได้ในวันนี้ ซึ่งท่านไม่เคยรู้มาก่อนเลย ในขณะที่ Charles A. Danna ให้คำจำกัดความไว้ว่า ข่าวเป็นอะไรก็ได้ที่ทำให้คนพูดถึง

ส่วนพจนานุกรมหลายฉบับได้ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับข่าวไว้หลายอย่าง เช่น ข่าว คือ ข้อมูลที่สดและทันต่อเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่เกิดขึ้น หรือ ข่าว คือ สิ่งที่มีคุณค่าของความแปลกใหม่ และไม่เป็นที่รู้จักมาก่อน หรือ ข่าว คือ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ไม่ปกติ และไม่เป็นที่สังเกตมาก่อน

และในการนำเสนอข่าว ทางหน้าหนังสือพิมพ์นั้นยังมีข้อจำกัด หลายประการที่ทำให้ไม่สามารถเสนอข่าวทุกข่าวลงในหน้าหนังสือพิมพ์ได้ ทั้งนี้ เนื่องจากจำนวนหน้ากระดาษในหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับมีจำนวนจำกัด ข่าวที่จะนำเสนอจึงต้องทำการคัดเลือก ข่าวแต่ละข่าวที่จะนำลงในหนังสือพิมพ์จึงต้องมีคุณค่า และเป็นที่น่าสนใจ

ดังนั้น องค์ประกอบของข่าว (NEWS ELEMENT) ที่นักหนังสือพิมพ์ใช้เป็นแนวทางในการคัดเลือก และนำเสนอข่าว พิจารณาได้ดังนี้ (ดร.ฉวี หิรัญรักษ์ , 2529)

1. ความทันต่อเหตุการณ์ หมายถึงความรวดเร็วฉับไวในการรายงานเหตุการณ์ให้ผู้อ่านได้ทราบทันที ดังนั้นข่าวจะต้องสด ใหม่ และทันเหตุการณ์ อย่างไรก็ตาม โดยทั่วไปข่าวบางข่าวจะมีลักษณะเป็นเสมือนสินค้า หรือวัตถุ ที่ใช้แล้ว โดยที่บางคนจะให้ความสนใจในข่าวที่ผ่านมา โดยเฉพาะข่าวที่ให้รายละเอียดตามหลังข่าวสดที่ออกกระจายเสียงทางวิทยุ หรือโทรทัศน์

ปัจจุบันบรรณาธิการหนังสือพิมพ์จะให้ความสนใจและความสำคัญของเวลาหรือความทันต่อเหตุการณ์ของข่าวน้อยกว่าความสำคัญของเรื่อง ทั้งนี้ เนื่องจากลักษณะของสื่อมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์ที่มีกระบวนการผลิตหรือเสนอข่าวสารที่ช้ากว่าสื่อมวลชนประเภทวิทยุและโทรทัศน์ โดยส่วนใหญ่หนังสือพิมพ์มักจะประสบปัญหาของความเป็นจริงที่ว่า การสื่อข่าวบางประเภทจะไม่สามารถเสนอได้ทันทีทันใด แต่ต้องรอให้ได้ซึ่งข้อมูลที่แน่ชัดและรายละเอียดที่มากเพียงพอต่อการเสนอข่าวสารเพื่อความถูกต้องและไม่คลาดเคลื่อนต่อความเป็นจริง ดังนั้นข่าวดังกล่าวจะมีความล่าช้ากว่าสื่อมวลชนประเภทวิทยุโทรทัศน์ แต่มีคุณค่าของข่าวที่ดี และมีข้อมูลที่ให้รายละเอียดที่พร้อมกว่า

2. ความใกล้ชิด คือความสนใจของผู้อ่านจะมีความสัมพันธ์กับความใกล้ชิดกับเหตุการณ์ โดยที่ผู้อ่านจะให้ความสนใจในข่าวที่ตนเองมีส่วนหรือมีความใกล้ชิดไม่ว่าจะเป็นการรู้จักบุคคลในข่าว สถานการณ์ และสถานที่ที่เกี่ยวข้องในข่าว ผู้อ่านจะให้ความสนใจในสิ่งที่ตนเองหรือชุมชนของตนเองมากกว่าในสิ่งหรือชุมชนที่ห่างไกลออกไปจากตัวเอง

โดยทั่วไปบรรณาธิการหนังสือพิมพ์มักจะมองหาข่าวหรือเสาะหาข่าวที่เป็นข่าว “ท้องถิ่น” หรือใกล้ชิดกับผู้อ่านในชุมชนให้มากที่สุด ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อผู้อ่านมีความสัมพันธ์และได้รับผลกระทบที่มาจากข่าวหรือ เหตุการณ์นั้นๆ โดยทางตรงและทางอ้อม

3. ความขัดแย้ง คนส่วนใหญ่จะให้ความสนใจอย่างมากต่อเหตุการณ์ที่มีความขัดแย้งหรือมีการเผชิญหน้า เช่น ข่าวเกี่ยวกับการสู้รบสงคราม เป็นต้น นอกจากนั้นจะเป็นความขัดแย้งทั่วไป เช่น ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ มนุษย์กับสัตว์ หรือ ระหว่างเชื้อชาติ ต่อเชื้อชาติ เป็นต้น

4. ความเด่น ความเด่นในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านบุคคล สถานที่ และสิ่งของ มักจะเป็นสิ่งที่ดึงดูดและกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นของผู้อ่าน จุดเด่นต่างๆ เหล่านี้เป็นสิ่งที่หนังสือพิมพ์มักจะนำมาเสนอเพื่อสนองความต้องการในกลุ่มผู้อ่าน

5. ความต่อเนื่อง บรรณาธิการหนังสือพิมพ์มักจะนำเรื่องราวต่างๆที่เกิดขึ้นและมีผลกระทบโดยตรงต่อชีวิตความเป็นอยู่ของผู้อ่านมาเสนอในหน้าหนังสือพิมพ์เสมอ เช่น ข่าวเกี่ยวกับการทำงานของการประปา การไฟฟ้า ภาษีอากร การสไตรค์ การว่างงาน ฯลฯ เป็นต้น ซึ่งเรื่องราวดังกล่าวมีผลกระทบโดยตรงต่อผู้คนในชุมชน

6. ความใหญ่โต หรือความสำคัญของเรื่องหรือเหตุการณ์ สัตยชาติญาณมนุษย์โดยทั่วไป มักจะมีความสนใจในเรื่องที่ใหญ่โต และเรื่องคอขาดบาดตาย และมีจำนวนหรือขนาดใหญ่โต เช่น อุบัติเหตุรถชน หรือรถคว่ำ ตายหมู่ เครื่องบินตก น้ำท่วม ฯลฯ เป็นต้น

7. องค์ประกอบอื่นๆ ได้แก่ความแปลก ความผิดปกติ ความตื่นเต้นตกใจ เร้าอารมณ์ เช่น อารมณ์ทางเพศ ความเปล่าเปลี่ยว ความไม่ยุติธรรม ความกตัญญูทารุณ และความตลกขบขัน เป็นต้น

สำหรับการนำแนวคิดเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์มาใช้ในการศึกษาวิจัยชิ้นนี้ เพื่อให้เห็นความชัดเจนที่เกี่ยวกับความหมาย และรูปแบบของหนังสือพิมพ์รวมไปถึงข่าว องค์ประกอบของข่าว เพื่อให้เห็นความชัดเจน ในการเลือกนำเสนอข่าวทางหน้าหนังสือพิมพ์

ทฤษฎีผู้ปิดและเปิดประตูสาร (Gatekeeper Theory)

ผู้ปิดเปิดประตูสารหรือผู้เฝ้าประตู (Gatekeeper) เป็นบุคคลซึ่งควบคุมการไหลของข่าวสารในองค์กรสื่อสารมวลชน มีหน้าที่เลือกหรือปฏิเสธสารต่างๆที่เข้ามาและจัดสารให้อยู่ในรูปที่ต้องการ ตลอดจนกำหนดการนำเสนอข่าวสารให้ทันเวลา หนึ่งวงหนึ่งวารสารนั้นไว้ หรือเสนอสารทั้งหมดซ้ำๆกัน หรือเลือกเสนอบางส่วนเท่านั้น บุคคลผู้ทำหน้าที่ปิดและเปิดประตูข่าวสารนี้ขึ้นอยู่กับตัวข่าวสารเองและผู้รับสารจากสื่อสารมวลชน

ผู้ปิดเปิดประตูสารเหล่านี้ได้แก่ นักข่าว บรรณาธิการข่าว ผู้เขียน ผู้พิมพ์ นักวิจารณ์ หัวหน้าหน่วยงานทางด้านสื่อสาร (อ้างถึงใน สมรักษ์ เจียมธีรสกุล , 2539 : 69)

เคิร์ต เลวิน(Kurt Lewin) นักสังคมวิทยา เป็นคนแรกที่นำศัพท์คำนี้มาใช้อธิบายทางสื่อสารมวลชน โดยอธิบายว่าในกระบวนการสื่อสารนั้นจะต้องมีการส่งข่าวสารผ่านช่องทางการ

สื่อสาร และในช่องทางนี้จะต้องมีผู้หนึ่งที่ทำหน้าที่ในการกั้นกรองข่าวสารและผู้กั้นกรองนี้คือ gatekeeper

ชเรมม์(Schramm) กล่าวว่าgatekeeper เป็นผู้ที่มีสิทธิในการเปิดเผยหรือปิดบังข่าวสารที่จะส่งผ่านไปยังประชาชน เป็นเสมือนนายทวารของการรับข่าวสารของประชาชน

นายทวารข่าวสารเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญยิ่งของการสื่อสารในสังคมปัจจุบันเพราะมีหน้าที่สำคัญในการตรวจสอบ และเฝ้าสังเกตความเป็นไปของสภาพแวดล้อม และด้วยเหตุนี้ นักวิจัยสื่อสารมวลชนจึงมีแนวโน้มที่จะให้ความสนใจต่อการศึกษาเรื่องนายทวารข่าวสาร ทั้งในช่องทางสื่อสารที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

สำหรับการสื่อสารที่ไม่เป็นทางการ นายทวารข่าวสาร คือ ศูนย์รวมของข่าวลือ และเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการสร้างเครือข่ายของการสื่อสารในสังคม ในช่องทางสื่อสารแบบเป็นทางการ นายทวารข่าวสารก็คือบรรดานักข่าว บรรณาธิการข่าว ทั้งหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ ซึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบ คัดเลือก เรียบเรียงข่าวสาร เพื่อเสนอให้ประชาชนรับรู้ทั้งบรรณาธิการและนักข่าวจึงอยู่ในฐานะที่จะ “ควบคุม” ข่าวสารต่างๆที่จะผ่านไปยังประชาชนทั่วไป โดยอาศัยวิธีการคัดเลือกและเรียบเรียงข่าวตลอดจนการตกแต่ง การจัดหน้าหนังสือพิมพ์ รวมทั้งการกำหนดเวลาเสนอข่าวสารและการลำดับความสำคัญของข่าวด้วย (พัชนี เขยจรธยา , 2538 : 153)

ในกระบวนการตัดสินใจคัดเลือกข่าวสารส่วนหนึ่งจะได้รับอิทธิพลจากสถานภาพและบทบาทของผู้มีอำนาจหน้าที่ในการคัดเลือกข่าว หรือผู้เฝ้าประตูข่าวในหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ และขึ้นอยู่กับระดับที่จะตัดสินใจได้ของผู้เฝ้าประตูข่าวด้วย และในบรรดาปัจจัยในองค์การที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการคัดเลือกข่าวมากที่สุด คือ ปัจจัยต่างๆภายในองค์การของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ (มณทิณี ยงวิกุล,2542 : 28) ได้แก่

1. นโยบาย (Policy) คือ นโยบายที่หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับมีกำหนดไว้เกี่ยวกับการที่จะลงข่าวบางข่าว และงดเว้นไม่ลงพิมพ์ข่าวบางข่าว นโยบายที่สำคัญ คือ นโยบายเกี่ยวกับทางธุรกิจ (Business Policy) เช่น กรณีเนื้อหาข่าวขึ้นใดหากนำลงพิมพ์แล้วจะทำให้เกิดผลกระทบทั้งทางบวกหรือลบของธุรกิจในเครือของตน นโยบายการเมือง (Political Policy) และนโยบายส่วนบุคคล (Personal Policy) ความเกี่ยวข้องกับเนื้อหาข่าวเป็นการส่วนตัว เป็นต้น

2. ผู้นำทางความคิด (Opinion Leader) หมายถึง อิทธิพลที่เกิดจากผู้นำทางความคิดในกระบวนการคัดเลือกข่าว ซึ่งอาจได้แก่ ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในข่าวบางประเภท หรือแม้แต่ผู้ที่เสาะหารวบรวมข่าวบางข่าวมาโดยตรง กลุ่มอ้างอิง (Reference Group) ภายในกองบรรณาธิการ และผู้นำทางความคิดในบรรดาผู้สื่อข่าวเอง เป็นต้น

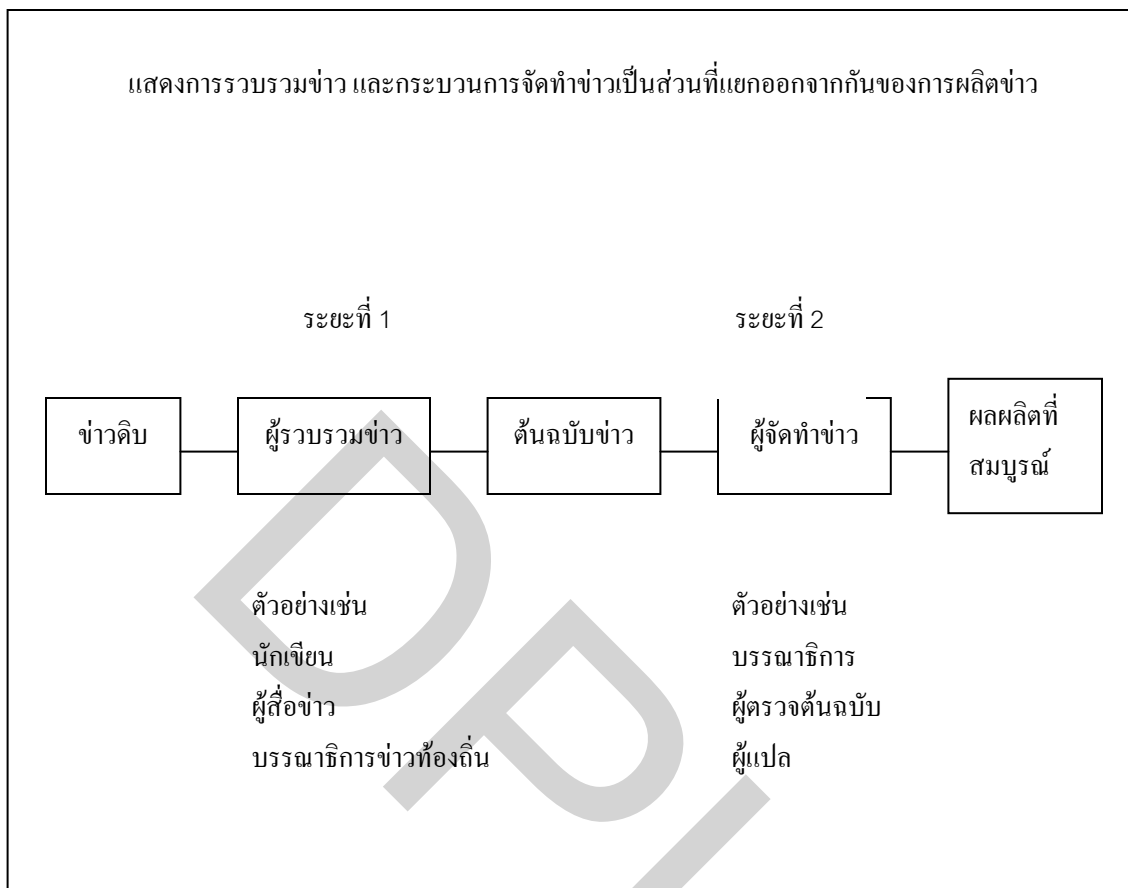
3. ความคิดเห็นร่วมกันของคณะบรรณาธิการ (Consensus of Editorial Staff) ได้แก่ การประชุมโต๊ะข่าวประจำวันในระหว่างบุคคลในกองบรรณาธิการ เพื่อตัดสินใจคัดเลือกข่าวประจำวัน ตลอดจนความพันท่วงทีของข่าวที่จะนำเสนอ

4. การเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ หรือสื่อมวลชนประเภทอื่นๆ มีอยู่ไม่น้อยที่บรรดาผู้มีอำนาจตัดสินใจคัดเลือกข่าวจะอ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น และฟังรายการวิทยุ ดูโทรทัศน์ รายการอื่นด้วย เพื่อศึกษาแนวโน้มของสื่อมวลชนประเภทอื่นในการเสนอข่าวที่คาดว่าผู้อ่านน่าจะสนใจ

การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์พฤติกรรมของ gatekeeper ส่วนมากเน้นที่การเลือกและตัดทอนข่าวสาร ผลการวิจัยที่สำคัญหลายงานพบว่าบรรณาธิการและนักข่าวทั่วไปเลือกเสนอข่าวสารโดยไม่ได้นำถึงประชาชนผู้รับข่าวสารเท่าไรนัก แม้จะได้ตระหนักถึงความต้องการและความสนใจของผู้อ่านหรือผู้ฟังบ้าง แต่ก็ยังมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนอยู่มาก การเลือกเสนอข่าวสารทางหน้าหนังสือพิมพ์ หรือวิทยุ โทรทัศน์จึงขึ้นอยู่กับมติตัดสินใจของบรรณาธิการและนักข่าว ว่าข่าวสารนั้นมีความเหมาะสมเพียงใด และจะเป็นที่สนใจแก่ประชาชนหรือไม่ ซึ่งที่จริงแล้วข่าวสารที่ประชาชนต้องการหรือสนใจจริงนั้น อาจไม่ปรากฏบนหน้าหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เลยก็ได้ จึงมักมีคำกล่าวที่ว่า “ข่าว” ก็คือสิ่งที่บรรณาธิการหรือนักข่าวสารขึ้นและเผยแพร่ทางสื่อมวลชน(D.M White :1950 อ้างถึงใน พัทณี เชยจรรยา , 2538 : 153,154 และ155)

แบส (คศ. 1969) ปรับปรุงทฤษฎีผู้เฝ้าประตู โดยชี้ให้เห็นว่ากิจกรรมการเฝ้าประตูที่สำคัญที่สุดจะเกิดขึ้นภายในองค์กรข่าว กระบวนการในองค์กรข่าวเองแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะรวบรวมข่าว และระยะกระบวนการจัดทำข่าว ดังแผนภูมิ (อ้างถึงในสมรักษ์ เข็มธีรสกุล , 2539 : 69)

ภาพที่ 1 แสดงการรวบรวมข่าวและกระบวนการจัดทำข่าวเป็นส่วนที่แยกออกจากกันของการผลิตข่าว

ที่มา : สวนิต ยมาภย์ และระวีวรรณ ประกอบผล . อ้างถึงในสมรักษ์ เจียมธีรสกุล . 2539 :71.

สำหรับปัจจัยผู้ปิดเปิดประตูสารในฐานะปัจเจกบุคคลจะให้ความสนใจจนกระทั่งตัดสินใจเลือกข่าว พามেলা เจ. ชูมากเกอร์ (Pamela J. Shoemaker) เสนอว่ามีปัจจัย 4 ประการ คือ

1. ข่าวสารที่ส่งมายังกองบรรณาธิการนั้นมาจากแหล่งใด เช่น มาจากแหล่งข่าวประจำในหน่วยงานของรัฐ นักประชาสัมพันธ์ ฯลฯ ข่าวสารที่มาจากแหล่งข่าวประจำและมีความน่าเชื่อถือย่อมมีโอกาสผ่านผู้ปิดเปิดประตูสารมากกว่า

2. คุณค่าของข่าว ซึ่งโดยทั่วไปหมายถึง ความทันต่อเวลา ความใกล้ชิด ความสำคัญ ผลกระทบ ความน่าสนใจ ความขัดแย้ง ความผิดปกติ

3. แรงเสริมที่อยู่เบื้องหน้าเบื้องหลังผู้ปิดเปิดประตูสาร แรงเสริมในที่นี้มีทั้งเชิงบวกและลบ ตัวอย่างเช่น ถ้าเหตุการณ์ข่าวเกิดขึ้นห่างไกลยากต่อการเดินทางไปทำข่าว นับเป็นแรงเสริมในเชิงลบที่จะผ่านประตูสาร แต่ถ้าเหตุการณ์ดังกล่าวมีความสำคัญสูงพอที่บรรณาธิการข่าวจัดส่งนักข่าวไปทำข่าวแล้ว แรงเสริมด้านคุณค่าข่าวซึ่งเป็นแรงเสริมในเชิงบวกย่อมมีอิทธิพลสูงกว่าและประตูสารเปิดสำหรับข่าวสารนี้

4. ทศนคติและค่านิยมส่วนตัวของผู้ปิดเปิดประตูสาร เป็นความโน้มเอียงที่จะคัดเลือกและนำเสนอข่าวสารที่สอดคล้องกับความคิดเห็นของตนเอง

จะเห็นว่าพฤติกรรมผู้ปิดเปิดประตูสารในการควบคุมข่าวสารต่างๆมีปัจจัยที่มีอิทธิพลทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพปะปนกันไป การเลือกเสนอข่าวสารทางหน้าหนังสือพิมพ์จึงขึ้นอยู่กับการวินิจฉัยของบรรณาธิการและนักข่าวว่ามีความเหมาะสมเพียงไร และจะเป็นที่สนใจแก่ประชาชนหรือไม่ ส่วนข่าวสารที่ประชาชนต้องการหรือสนใจจริงๆนั้นอาจไม่มีโอกาสปรากฏบนหน้าหนังสือพิมพ์ก็ได้ จึงมีคำกล่าวว่า “ข่าว (News) ก็คือ สิ่งที่บรรณาธิการหรือนักข่าวสร้างขึ้นและเผยแพร่ทางสื่อมวลชน” (อรนุช เลิศจรยรักษ์ , 2532 : 36)

กล่าวโดยสรุป นายทวารข่าวสาร คือบุคคลที่มีความสำคัญและมีหน้าที่ต้องตัดสินใจเลือกข่าวสารที่จะเผยแพร่ไปสู่ประชาชน ว่าข่าวสารอย่างไรไม่ควรส่งไปและข่าวสารอย่างไรควรส่งไป จะส่งไปในทันใดหรือส่งไปช้าๆ และด้วยคุณสมบัติดังกล่าว นายทวารข่าวสารจึงมักเป็นผู้ได้รับความเชื่อถือมากกว่าคนอื่นๆ

ในการศึกษาวิจัย ถึงการเข้ากรอบข่าวการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐนั้น จำเป็นต้องใช้ทฤษฎีผู้ปิดและเปิดประตูสาร ร่วมศึกษาด้วย เพราะในคัดเลือกข่าวเพื่อนำเสนอต่อ สาธารณชนในทุกสื่อสิ่งพิมพ์นั้นต้องมีผู้คอยควบคุมการนำเสนอข่าว เพื่อเลือกว่าควรนำข่าวใดนำเสนอต่อสาธารณชน และไม่ควรรำเสนอข่าวใดต่อสาธารณชน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเนื่องไปถึงการกำหนดประเด็นในการนำเสนอด้วย

ทฤษฎีการกำหนดวาระสาร (Agenda Setting)

แนวความคิดทฤษฎีการกำหนดวาระสาร (Agenda Setting) จะชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเสนอข่าวสารเกี่ยวกับหัวข้อ (Topic) หรือปัญหา (Issue) ทางสื่อมวลชน กับการรับรู้

(Perception) หรือ ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับประเด็นหรือปัญหานั้นๆ เราอาจกล่าวในรูปสมมติฐาน (Hypothesis) ได้ว่า ยิ่งสื่อมวลชนเลือกสื่อข่าวเกี่ยวกับประเด็นหรือปัญหามากเท่าไร ประชาชนผู้รับสารก็จะรับรู้ หรือตระหนักถึงความสำคัญของประเด็นหรือปัญหา (Salience) นั้นมากยิ่งขึ้นตามไปด้วย

แนวความคิด Agenda-Setting เริ่มเกิดขึ้นตั้งแต่สมัยที่ลิปแมน (Walter lipman) เริ่มใช้คำว่า “picture in our heads” ในราวปี ค.ศ. 1922 โดยเสนอความเห็นที่สื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญช่วยให้คนเรารับรู้และเรียนรู้เกี่ยวกับสถานการณ์โลกภายนอก ซึ่งตามปกติแล้ว เราไม่มีโอกาสสัมผัสด้วยตนเอง และในปี ค.ศ. 1925 พาร์ค (Robert Ezra Park) ได้ชี้ให้เห็นถึงอิทธิพลของการเสนอข่าวทางหน้าหนังสือพิมพ์ที่มีต่อชุมชนต่างๆ ต่อมาในปี ค.ศ. 1942 นักสังคมวิทยา พอล ลาซาร์เฟลด์ (Paul Lazarsfeld) และคณะได้ทำการวิจัยบทบาทและหน้าที่ของสื่อมวลชนในการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา และอธิบายให้เห็นถึงผลสำคัญของสื่อมวลชนในการรณรงค์หาเสียง (พัชนี เษจรรยา, 2538 : 201-203)

ในวงการสื่อสารมวลชนได้เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาสื่อมวลชนในแง่ของอิทธิพลในการเป็นผู้กำหนดประเด็นการรับรู้ เหตุการณ์ ข่าวสารของประชาชน คือแนวคิดเรื่อง Agenda setting แทนที่การศึกษาแบบเก่า คือ การศึกษาถึงผลของสื่อมวลชนที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและความคิดเห็น ซึ่งได้กล่าวว่าแนวทางการศึกษาเกี่ยวกับประเด็นการรับรู้ข่าวสาร เน้นความสำคัญของสื่อมวลชนในฐานะเป็นผู้ชักจูงหรือโน้มน้าวใจ (persuasion)

การกำหนดวาระสาร (Agenda-setting) จึงหมายถึง ความสามารถของสื่อมวลชนในการเป็นผู้กำหนด (set) ประเด็นหรือหัวข้อปัญหาต่างๆ ให้ประชาชนผู้รับข่าวสารทั่วไป ซึ่งเปรียบเหมือนผู้เข้าร่วมประชุม ที่จะต้องรับทราบ หรือตระหนักถึงปัญหา หรือประเด็นต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ในวาระการประชุม (agenda) เมื่อสื่อมวลชนเป็นผู้กำหนดวาระ หรือหัวข้อประเด็นข่าวสารให้กับประชาชนได้รับทราบ ผลที่เกิดขึ้นตามมาคือประชาชนจะคิดปฏิบัติตามวาระหรือประเด็นที่สื่อมวลชนกำหนดไว้

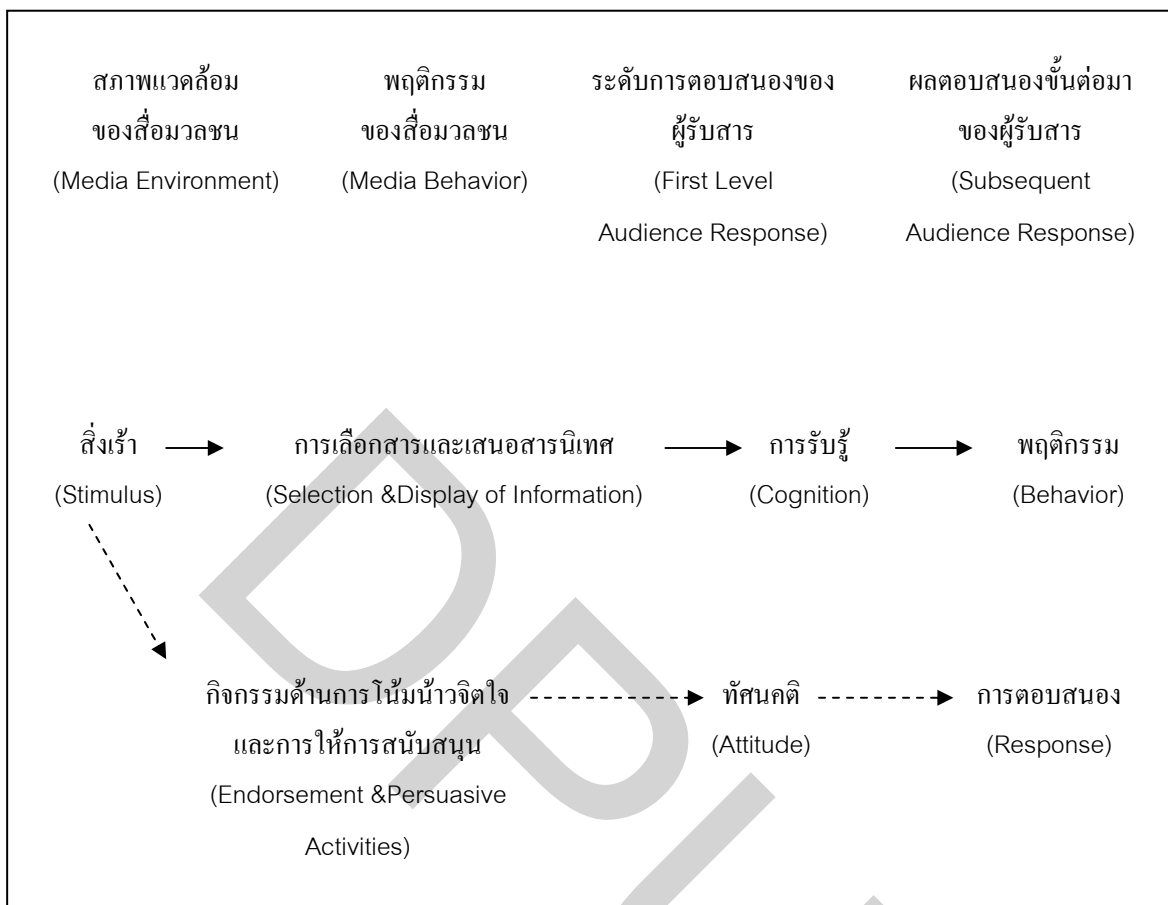
การศึกษาเกี่ยวกับการกำหนดประเด็นข่าวสาร มีสมมุติฐานชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างการที่สื่อมวลชนเลือกประเด็นหรือหัวข้อในการรายงานข่าวสารการรับรู้ (perception) หรือความเข้าใจ และการตระหนักถึงสาระสำคัญของหัวข้อประเด็นนั้นๆ โดยมีข้อสรุปว่า ถ้าสื่อมวลชนยังเลือกเสนอ

ข่าวเกี่ยวกับประเด็นหรือปัญหาใดมาก ประชาชนผู้รับสารก็จะรับรู้หรือตระหนักถึงความสำคัญของประเด็นหรือปัญหานั้นมากขึ้นตามไปด้วย

วอเตอร์ ลิพพ์มัน(Walter Lipman) ได้กล่าวไว้ว่า สื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญในการสร้างภาพต่างๆในหัวสมองของคนเรา ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของ Agenda Setting ที่มองว่าสื่อมวลชนให้ความสนใจโดยการเน้นการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารบางเรื่อง และไม่เน้นการนำเสนอบางเรื่องโดยการพิจารณาหลักเกณฑ์คุณค่าของข่าวนั้น จะมีผลกระทบทำให้สาธารณชนผู้รับสารรับรู้ความสำคัญของเรื่องราวต่างๆ ในสังคมเน้นการนำเสนอ (กาญจนา แก้วเทพ , 2541 : 227)

Becker, Mc. Combs และ Mc. Leod ได้กำหนดแบบจำลองทฤษฎีการกำหนดวาระซึ่งได้แสดงให้เห็นถึงขั้นตอนต่างๆที่เกิดขึ้นในทฤษฎีการกำหนดวาระ ดังนี้(อ้างถึงในพิมลพรรณ สุทธิวงศ์ , 2537:44)

ภาพที่ 2 แบบจำลองการกำหนดวาระของ Becker, Mc Combs. และ McLeod

ที่มา : อ้างถึงในพิมลพรรณ สุทธิวงศ์ . 2537 : 45.

จะเห็นได้ว่าขั้นตอนทั้งหมดที่เกิดขึ้นจะเกี่ยวโยงกันเป็นลูกโซ่ ซึ่งข้อแตกต่างของแนววิธีการศึกษาแต่ละแบบจะอยู่ที่ลักษณะของขั้นตอนที่เกิดขึ้นดังกล่าวด้วย ซึ่งอธิบายได้ดังนี้

1.สภาพแวดล้อมของสื่อมวลชน(Media environment) ซึ่งเป็นเครื่องเร้าหรือสาเหตุก่อให้เกิด

2.พฤติกรรมสื่อมวลชน (Media Behavior) ซึ่งหมายถึง การเลือกและการเสนอข่าวสาร หรือวิธีการโน้มน้าวจิตใจต่างๆแล้วแต่พฤติกรรมเกี่ยวกับสื่อมวลชนนี้เองจะก่อให้เกิด

3.ผลตอบสนองของผู้รับสาร (Audience response) ซึ่งในขั้นแรกนี้จะปรากฏในรูปการพัฒนา หรือการเปลี่ยนแปลงทางความคิด (Cognition) หรือทัศนคติ (Attitude) และหลังจากนั้นจะมี

4.ผลตอบสนอง (Response) ขั้นสุดท้ายตามมาอันได้แก่การแสดงออกซึ่งพฤติกรรม (Behavior)ต่างๆ

แบบจำลองนี้สะท้อนให้เห็นถึงบทบาทของสื่อมวลชน ในการรายงานปัญหา (Issue) หรือ เหตุการณ์ต่างๆ เพื่อให้ประชาชนทั่วไปทราบ และอภิปรายถกเถียงกันเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริงๆ นั้นสลับซับซ้อนและเชื่อมโยงกันเป็นลูกโซ่ ทั้งนี้จะเห็นได้จากความสัมพันธ์ระหว่าง สิ่งแวดล้อม (Environment) กิจกรรมสื่อมวลชน (Media Activities) และผลตอบสนอง (Response) ที่เกิดขึ้นทั้งในระยะสั้นและระยะยาว แบบจำลองทฤษฎีการกำหนดวาระ (Agenda Setting) นี้จะแยก พิจารณาออกเป็นแต่ละขั้นตอนตามลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันสื่อมวลชนกับตัวแปรอื่นๆ คือ บ่อเกิดพฤติกรรมเกี่ยวกับสื่อมวลชน (Antecedents) รวมทั้งผลสนองตอบระยะสั้น (Immediate Response) และผลสนองตอบระยะยาว (Long Term Response) ด้วย

จากแนวคิดทฤษฎีการกำหนดวาระ (Agenda Setting) สรุปได้ว่า ในสังคมปัจจุบันประเด็น ปัญหาจะเกิดขึ้นมาได้ก็ต่อเมื่อปรากฏในสื่อ คนในสังคมเรียนรู้ประเด็นข่าวสารจากสื่อ สื่อจึงมีอำนาจ ในการกำหนดวาระข่าวสารและความสำคัญของวาระข่าวสารให้สังคมรับรู้ หรืออาจกล่าวได้ว่า สื่อมวลชน อันได้แก่ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ และสื่ออื่นๆ จะเป็นผู้นำ ประเด็นปัญหาหัวข้อต่างๆที่เกิดขึ้นในสังคมมาเสนอให้ประชาชนรับทราบ ปัญหาที่ได้รับความสนใจ จากสื่อมวลชนในการนำเสนอมาก ประชาชนผู้รับสารก็จะพลอยรับทราบหรือตระหนักถึงความสำคัญ ของปัญหานั้นมากตามไปด้วย

การนำทฤษฎีการกำหนดวาระ (Agenda Setting) มาใช้ในการศึกษางานวิจัยชิ้นนี้ เนื่องจาก ในการเข้ากรอบข่าวที่เกี่ยวข้องกับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ นั้น จำเป็นต้อง ศึกษาถึงการกำหนดประเด็นสำคัญ ที่หนังสือพิมพ์ต้องการนำเสนอเกี่ยวกับการไฟฟ้าฝ่าย ผลิตแห่งประเทศไทย ซึ่งทฤษฎีนี้จะช่วยอธิบายให้เห็นได้อย่างชัดเจน

ทฤษฎีการเข้ากรอบข่าว(Theory of Framing)

ในที่นี้จะอิงความหมาย “การเข้ากรอบข่าว” (Framing) จากหนังสือเรื่องFraming Terrorism [The News Media , the Government , and the Public] ของ Pippa Noris , Montague Kern , Marion Just ซึ่งอธิบายไว้ว่าการเข้ากรอบข่าว(Framing) หมายถึง วิธีการที่นักข่าวใช้ในการรายงานเหตุการณ์ โดยมีกรอบความคิดเดิมเป็นฐานอยู่แล้ว ได้แก่ ความคิดหลักเกี่ยวกับเรื่องนั้น ถ้อยคำสำนวนเฉพาะ

เรื่องนั้น ภาพหรือ สัญลักษณ์ที่ใช้อธิบายเพื่อให้ความหมายของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยมีสาระสำคัญของการเข้ากรอบคือ การเลือกเรียบเรียงลำดับก่อนหลังข้อเท็จจริง รูปภาพ ซึ่งจะทำให้เกิดการส่งเสริมการแปลความเหตุการณ์หนึ่งเหตุการณ์ใด โดยไม่รู้ตัว

การเข้ากรอบข่าว (Framing) ของสื่อมวลชนนั้น เป็นปัจจัยหนึ่งที่กระทบต่อความคิดเห็นของประชาชน ในบริบทของข่าวแบบด้านเดียว แบบแผนของการเข้ากรอบจะเป็นสิ่งที่ขยายวงกว้างในสังคม ซึ่งจะพิจารณาเลือกจาก ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของธรรมชาติ หรือสิ่งที่ต้องเผชิญอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ หรือเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเกือบจะเป็นเรื่องธรรมดาทั่วไป โดยที่สื่อจะมีกรอบความคิดบางอย่าง สำหรับใช้ในการเก็บข้อมูล การคัดเลือกข่าว และการตัดสินใจเสนอข่าวนั้นๆ ซึ่งขั้นตอนต่างๆจะตรงกับแนวคิดความคิดหลักของสื่อ เช่น ตัวอย่างการประโคมข่าวเหตุการณ์ 11 กันยายน ที่นำเสนอภายในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยสื่อหลักของประเทศซึ่งมีรูปแบบการนำเสนอที่ใกล้เคียงกัน ภายใต้กรอบความรับผิดชอบและตีความเหตุการณ์ โดยสื่อจะมองหาข่าวที่เข้ากับมุมมองของตนเอง แล้วนำเสนอ ออกมา รูปแบบการนำเสนอข่าวจึงค่อนข้างชัดเจน เปรียบกับการนำเสนอข่าวด้านเดียว และข่าวนั้นจะมีอิทธิพลเหนือความคิดเห็นของประชาชน

โดยสรุป ทฤษฎีการเข้ากรอบข่าว(Theory of Framing) หมายถึง ข่าวทุกวันนี้จำนวนมากที่ถูกเอา “เข้ากรอบ” (Framing) โดยอาศัยบริบทกว้างๆหรือหยาบๆที่นักข่าวมีอยู่เกี่ยวกับเรื่องนั้น และนักข่าวคือผู้ที่นำเอา ประเด็นหลักๆ สำนวนเฉพาะบริบทนั้น และภาพหรือสัญลักษณ์ในบริบทนั้นมาใช้ เพื่อเน้นย้ำวิธีการอธิบายเหตุการณ์ที่กำลังพัฒนาไปอย่างเป็นขั้นตอน หัวใจของการ “เข้ากรอบ”(Framing) คือการเลือกที่จะเสนอข้อมูลหนึ่งมากกว่าอีกข้อมูลหนึ่ง ซึ่งทำให้เกิดการอธิบายความด้านเดียวโดยไม่รู้ตัว

ในการนำเสนอประเด็นข่าวใดๆก็ตามนั้น สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งในการเตรียมเสนอข่าวต่อ สาธารณชนคือ วิธีการเข้ากรอบ ซึ่งการเข้ากรอบนั้นเป็นเสมือนข้อกำหนด ของแต่ละองค์กร เพื่อใช้ในการคัดเลือกนำเสนอข่าว สำหรับกรณีศึกษาวิจัยชิ้นนี้จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องใช้ทฤษฎีการเข้ากรอบข่าว เพื่อทำการศึกษาให้เห็นถึง วิธีการเข้ากรอบ , พัฒนาการการเข้ากรอบ และ ภาพของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยที่เกิดขึ้นจากการเข้ากรอบข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

ทฤษฎีพัฒนาการทางประวัติศาสตร์

ปรัชญาประวัติศาสตร์แขนงนี้ เป็นปรัชญา ที่มุ่งวิเคราะห์การเขียนประวัติศาสตร์ในด้านเหตุผล ทักษะคติและรากฐานความรู้ของนักประวัติศาสตร์ คุณลักษณะเฉพาะและความหมายในวิชาประวัติศาสตร์ ในศตวรรษที่ 19 หลักความคิดของ Kant ปราชญ์ผู้มีชื่อเสียงชาวเยอรมันซึ่งเห็นการใช้เหตุผลกระตุ้นความสนใจในการวิเคราะห์ความรู้ และในวิธีการแบบวิทยาศาสตร์มากขึ้น

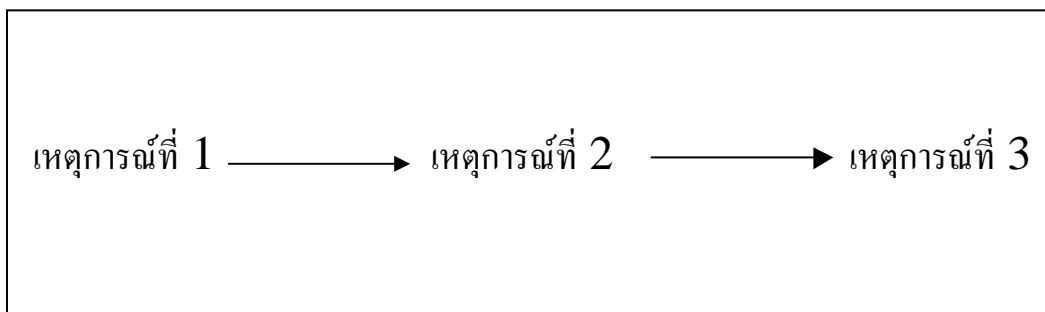
ประวัติศาสตร์ประกอบด้วยปัจจัยดังต่อไปนี้

1. ต้องมีเหตุการณ์หรือพฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นที่มีมากและเกิดขึ้นตลอดเวลา
2. จะต้องมีส่วนที่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น มีผู้สังเกตจดจำและสิ่งที่บันทึกนี้จะกลายเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์
3. เมื่อเกิดเหตุการณ์แล้ว เป็นหน้าที่ของนักประวัติศาสตร์ที่จะต้องรวบรวมตรวจราพิจารณาไตร่ตรองและเรียบเรียงขึ้นตามความเข้าใจ

ไลโอโปลด์ รันเก เป็นอีกคนหนึ่งที่ยพยายามพัฒนาวิธีการค้นคว้าอย่างเป็นวิทยาศาสตร์เขาเห็นว่า ในการทำความเข้าใจกับอดีตนั้นต้องปล่อยให้หลักฐานทางประวัติศาสตร์พูดด้วยตัวของมันเอง แต่ขณะเดียวกันปรากฏการณ์นั้นก็ถูกผสมอยู่ในความสัมพันธ์แบบสายโซ่ ความสัมพันธ์แบบสายโซ่คือ ความสัมพันธ์ของสาเหตุและผลลัพธ์ โดยเหตุการณ์อันหนึ่งย่อมก่อให้เกิดแก่เหตุการณ์อีกอันหนึ่ง นักประวัติศาสตร์มิได้มีหน้าที่ศึกษาแต่เหตุการณ์เท่านั้น แต่ตั้งศึกษาลำดับเหตุการณ์ด้วย และพยายามหาความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ว่าจะอะไรเป็นเหตุอะไรเป็นผล

ความสัมพันธ์ของสาเหตุและผลลัพธ์ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ความสัมพันธ์แบบสายโซ่นี้จะมีลักษณะ เชื่อมโยงต่อเนื่องกันระหว่างเหตุการณ์หนึ่งกับอีกเหตุการณ์หนึ่ง หรือหลายๆเหตุการณ์ก็ได้ สามารถเขียนเป็นแผนภาพได้ดังนี้

ภาพที่ 3 ความสัมพันธ์แบบสายโซ่

ที่มา : อ้างถึงใน อุบล ชาญปริชาสมุท

จากภาพสามารถอธิบายได้ว่าเหตุการณ์ที่ 1 เป็นสาเหตุให้เกิดเหตุการณ์ที่ 2 และเหตุการณ์ที่ 2 เป็นสาเหตุให้เกิดเหตุการณ์ที่ 3

อย่างไรก็ตาม จากข้อความข้างต้นไม่ได้หมายความว่าทุกเหตุการณ์จะต้องมีความสัมพันธ์ในรูปสาเหตุและผลลัพธ์ ดังที่ รันเก ได้กล่าวไว้ตอนหนึ่งว่า ลำดับเหตุการณ์ซึ่งไล่ตามกันมาเป็นขบวนและต่างก็เป็นเงื่อนไขแก่กันและกัน....ถ้าข้าพเจ้ากล่าวว่า เป็นเงื่อนไขแน่นอนว่าข้าพเจ้าไม่ได้หมายความว่าต้องเป็นเงื่อนไขที่จำเป็นสูงสุด จนหลีกเลี่ยงไม่ได้ ลักษณะความสัมพันธ์ของสาเหตุและผลลัพธ์ ในประวัติศาสตร์ เป็นแต่เพียงเงื่อนไขเท่านั้น จึงมีเสรีภาพที่จะเกิดผลลัพธ์หรือไม่เกิดผลลัพธ์อย่างนั้นก็ได้ ภายใต้กรอบโครงอันหนึ่งที่จำเป็น (อ้างถึงใน อุบล ชาญปริชาสมุท , 2541 : 38-39)

ในส่วนของทฤษฎีทางประวัติศาสตร์นั้น ผู้วิจัยได้หยิบยกเข้ามาร่วมใช้กับงานวิจัยชิ้นนี้ด้วยเนื่องจาก ในการศึกษาวิจัยนั้น ต้องทำการศึกษาวิจัยย้อนหลังไปเกือบ 20 ปี ซึ่งทฤษฎีนี้จะช่วยอธิบายให้เห็นความสอดคล้องในแต่ละประเด็นที่ทำการศึกษาว่า มีความสอดคล้องต่อเนื่องกันมาอย่างไรบ้าง และส่งผลให้การเข้ากรอบข่าว ในแต่ละประเด็นข่าวนั้นมีพัฒนาการเป็นไปในทิศทางใด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการศึกษาเรื่อง “ การเข้ากรอบข่าวการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ” ผู้วิจัยได้ใช้แนวทางการศึกษาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

งานวิจัยเรื่อง “บทบาทของหนังสือพิมพ์ในการประสานประโยชน์ระหว่างการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม : ศึกษากรณีสร้างเขื่อนของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย” ของฤดีมาส ปางพุดพิงษ์ ได้ศึกษาข่าวและบทความทุกชนิดเกี่ยวกับเขื่อนของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยจากหนังสือพิมพ์ชนิดแพร่หลายทั่วไป และหนังสือพิมพ์ชนิดคุณภาพจำนวน 10 ชื่อ ฉบับตั้งแต่เดือนตุลาคม 2530 – ธันวาคม 2533 โดยพิจารณาสัดส่วนของเนื้อหาที่สนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สนับสนุนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และประสานประโยชน์ระหว่างการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สรุปผลการวิจัยได้ว่า หนังสือพิมพ์ได้ให้ความสำคัญต่อเนื้อหาที่แสดงถึงการประสานประโยชน์มากที่สุด รองลงมาเป็นเนื้อหาที่สนับสนุนการอนุรักษ์ หรือคัดค้านการสร้างเขื่อน ซึ่งพบว่าเนื้อหาทั้งสองประเภทนี้มีปริมาณไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนเนื้อหาที่สนับสนุนการพัฒนาหรือการสร้างเขื่อน กลับมีการนำเสนอในปริมาณที่น้อยที่สุด และแตกต่างจากเนื้อหาสองประเภทแรกอย่างเห็นได้ชัด

“ท่าทีของสื่อมวลชนต่อโครงการสร้างเขื่อนพลังน้ำของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย” ของเยาวดา ตฤณานนท์ ทำการศึกษารูปแบบการนำเสนอเนื้อหาในเรื่องดังกล่าวของหนังสือพิมพ์ ช่วงระหว่างปีพ.ศ. 2525 – 2533 พบว่าหนังสือพิมพ์มีท่าทีคัดค้านการสร้างเขื่อนเพื่อมุ่งสนองตอบความต้องการของผู้อ่านซึ่งเป็นเป้าหมายทางการตลาดโดยตั้งข้อสังเกตว่า เนื้อหาการอนุรักษ์สามารถสร้างอารมณ์ และเป็นจุดขายในแง่ของประเด็นข่าวได้ดีกว่า อีกทั้งยังพบว่า การเสนอข่าวเน้นติดตามกระแสการคัดค้าน เหตุการณ์ชุมนุมประท้วง มากกว่าการอธิบายด้วยข้อมูลทางวิชาการเพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจมากขึ้น

“บทบาทของหนังสือพิมพ์ในการสื่อสารเรื่องความเสี่ยงทางสิ่งแวดล้อมกรณีมลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง” ของวิลาสินี พิพิธกุล ศึกษาเกี่ยวกับประเด็นลักษณะเนื้อหาของการนำเสนอข่าวกรณีมลพิษแม่เมาะ กระบวนการกำหนดและเลือกสรรข่าวของหนังสือพิมพ์ในการนำเสนอข่าว และประเมินบทบาทของหนังสือพิมพ์ในกรณีของความเสี่ยงทางสิ่งแวดล้อม ซึ่งผลการวิจัยสรุปว่า หนังสือพิมพ์นำเสนอข่าวความเสี่ยงทางสิ่งแวดล้อมในรูปแบบของรายงานเหตุการณ์ที่สืบหน้าไปแต่ละวัน โดยมุ่งชูประเด็นของความขัดแย้งและผลกระทบมากกว่าการนำเสนอประเด็นที่ให้ความรู้ความเข้าใจ และสร้างความตระหนักในความจำเป็นของการแก้ไขในระยะยาวมีผลให้สังคมตื่นตัวกับเหตุการณ์ความเสี่ยงเป็นครั้งๆ ไป โดยพบว่ามีปัจจัยและเงื่อนไขทั้งภายในและภายนอกองค์กรหนังสือพิมพ์ ที่เป็นข้อจำกัดในการสร้างประสิทธิภาพของการรายงานข่าวความเสี่ยงทางสิ่งแวดล้อม เช่น นโยบายการเลือกสรรและการกำหนดวาระข่าวสารของหนังสือพิมพ์

ประสิทธิภาพของนักข่าว ความจำกัดของข้อมูลข่าวสารและความขัดแย้งในบริบททางประวัติศาสตร์ระหว่างฝ่ายอนุรักษ์กับฝ่ายพัฒนาทางอุตสาหกรรม

“บทบาทหนังสือพิมพ์กับการพึ่งพาข่าวสารของชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากโครงสร้างเขื่อนปากมูล” ของธีระพล อันมัย ทำการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของหนังสือพิมพ์ต่อการชุมนุมของชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากโครงการสร้างเขื่อนปากมูล ระหว่างวันที่ 23 มีนาคม 2542 - 23 มีนาคม 2543 พร้อมศึกษาการพึ่งพาและการเปิดรับข่าวสาร รวมทั้งการ ประเมินบทบาทหนังสือพิมพ์ต่อการชุมนุมครั้งนี้ โดยแบ่งวิธีการศึกษาออกเป็น 3 ส่วน คือ

1) วิเคราะห์เนื้อหาข่าวจากหนังสือพิมพ์ 9 ฉบับ คือ มติชน ข่าวสด ไทยรัฐ เดลินิวส์ ไทยโพสต์ กรุงเทพธุรกิจ สยามรัฐ ปทุมมาลย์และอุบลรัตน์ในช่วง 1 ปี

2) วิเคราะห์ การพึ่งพาข่าวสารและประเมินบทบาทหนังสือพิมพ์จากการตอบแบบสอบถามโดยกลุ่มผู้ชุมนุม 122 คน รวมทั้งสัมภาษณ์กลุ่มแกนนำผู้ชุมนุม 13 คน และกลุ่มผู้สนใจปัญหา การชุมนุมครั้งนี้ 14 คน

3) วิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกนำเสนอ ข่าวสารการชุมนุมโดยการสัมภาษณ์นักหนังสือพิมพ์ 7 คน
ได้ผลการวิจัยดังนี้

1. การวิเคราะห์เนื้อหาข่าวจากหนังสือพิมพ์ 9 ฉบับ พบว่า ในรอบ 1 ปี มีการนำเสนอข่าวสารการชุมนุม 61 ชิ้น โดยเสนอในรูปของข่าว 31 ชิ้น แต่ไม่มีการนำเสนอในรูปของบทบรรณาธิการและสัมภาษณ์พิเศษโดยเน้นนำเสนอเหตุการณ์ ความขัดแย้งและการต่อต้านเขื่อน ส่วนทิศทางการนำเสนอข่าวสารเป็นลบต่อรัฐบาล และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ ขณะที่คุณค่าความเป็นข่าวมุ่งนำเสนอความขัดแย้งและผลกระทบเป็นหลัก

2. ผู้ชุมนุมเปิดรับข่าวสาร และต้องการพึ่งพาข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ส่วน กลางและโทรทัศน์มากกว่าสื่อมวลชนสาขาอื่น ๆ และแกนนำผู้ชุมนุมเป็นสื่อบุคคลที่มีบทบาทสูงสุดที่ชาวบ้านการพึ่งพาข่าวสาร ขณะที่หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นและผู้นำท้องถิ่นเป็นสื่อที่กลุ่มชาวบ้านเปิดรับและพึ่งพาน้อยที่สุด

3. ผู้ชุมนุมประเมินบทบาทหนังสือพิมพ์ส่วนกลางในระดับกลาง ๆ (ค่าเฉลี่ย 2.77) แต่ประเมินบทบาทหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในทิศทางลบ และเมื่อพิจารณาเป็นรายฉบับพบว่า 'ข่าวสด' เป็นหนังสือพิมพ์ฉบับเดียวที่ถูกประเมินในทิศทางบวก (ค่าเฉลี่ย 3.72) โดยมติชน ไทยโพสต์ ถูกประเมินในระดับกลาง ๆ ส่วนกรุงเทพธุรกิจ สยามรัฐ ไทยรัฐ เดลินิวส์ ถูกประเมินในทิศทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.กลุ่มผู้สนใจปัญหาการชุมนุมครั้งนี้และแกนนำผู้ชุมนุมวิเคราะห์ว่า หนังสือพิมพ์ให้ความสำคัญกับข่าวการชุมนุมค่อนข้างน้อย และวิเคราะห์ว่า ข่าว บางส่วนบิดเบือนข้อเท็จจริง หรือไม่ ให้ความสำคัญให้ปรากฏและวิเคราะห์สาเหตุ ว่า มาจากจุดยืนและจริยธรรมต่อผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ผนวกกับความสามารถ ในการประเมินคุณค่าข่าวและการตีความเหตุการณ์ของหนังสือพิมพ์มีขีดจำกัด รวมทั้งอิทธิพล ผลประโยชน์ ปัญหาเศรษฐกิจ ตลอดจนยุทธศาสตร์การชุมนุม เป็นอุปสรรค ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะนักหนังสือพิมพ์ที่มองการชุมนุมครั้งนี้ว่ามี คุณค่าความเป็นข่าวน้อย และเห็นว่า เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นประจำไม่น่าสนใจ ขณะที่ นักหนังสือพิมพ์บางส่วนขาดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งต่อ ปัญหาการชุมนุม

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การเข้ารอบข่าวการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ(Qualitative Research) โดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งจะเป็นการวิจัยจากเอกสารเป็นหลัก(Documentary Research) สำหรับแนวทางในการศึกษา มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึง พัฒนาการในการเข้ารอบข่าวเกี่ยวกับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วิเคราะห์ความเหมือน หรือ ความแตกต่างในการเข้ารอบข่าวตั้งแต่กรณีโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ(เขื่อนน้ำโจน) , โครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ(เขื่อนปากมูล) , เหตุการณ์มลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง และเหตุการณ์การคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนวิเคราะห์ภาพ ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ที่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และนำเสนอผลการวิจัยด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์(Analytical Description) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนในการนำเสนอ ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การวิเคราะห์ข้อมูล
4. การนำเสนอข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ข่าวในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ที่นำเสนอเหตุการณ์เกี่ยวกับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยใน 4 ประเด็นศึกษาดังนี้

1. กรณีการคัดค้านโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ เขื่อนน้ำโจน
2. กรณีคัดค้านโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ เขื่อนปากมูล
3. กรณีมลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง
4. กรณีคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ

การเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้

เก็บรวบรวมข้อมูลได้จากการศึกษาเอกสารจากหอสมุดแห่งชาติ ศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์มติชน และข่าวตัดจากฝ่ายประชาสัมพันธ์ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย โดยจะทำการศึกษาเฉพาะข่าวที่เกี่ยวข้องกับ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเพียงอย่างเดียว ไม่รวม บทความ บทบรรณาธิการ ทั้งนี้เพราะการนำเสนอข่าวนับได้ว่าเป็นความเป็นกลางที่สุด เนื่องจากการรายงานถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แต่ในขณะเดียวกัน การนำเสนอบทความ และ บทบรรณาธิการ ผู้เขียนสามารถสอดแทรกความคิดเห็นส่วนตัวลงไปในการเขียนนั้นๆได้

โดยทำการรวบรวมข้อมูลจาก 4 ประเด็นในช่วงระยะเวลาต่างๆดังนี้

1. กรณีการคัดค้านโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ เขื่อนน้ำโจน ในช่วงปีพ.ศ. 2525 – 2526
2. กรณีการคัดค้านโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ เขื่อนปากมูล ในช่วงปีพ.ศ. 2531 - 2537
3. กรณีมลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ในช่วงปีพ.ศ. 2535 – 2540
4. กรณีคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม 2547

สำหรับการคัดเลือกช่วงระยะเวลาในการศึกษาของแต่ละกรณีนั้น จะยึดจากการสอบถามช่วงระยะเวลาที่สมควรแก่การศึกษาจาก คุณชาติรี รวีเจริญ วิทยากรระดับ 10 ฝ่ายประชาสัมพันธ์ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เป็นหลัก โดยใช้ตาราง Coding Sheet เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ ในส่วนความเที่ยงตรงของตาราง Coding Sheet นั้น ผู้วิจัยได้ขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ในการช่วยออกแบบตาราง

DRU

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัยเรื่อง “การเข้าครอบงำการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ” ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ในส่วนของเนื้อหาข่าว ที่ได้นำเสนอโดยแยกประเด็นในการวิเคราะห์คือ การกำหนดวาระสาร แก่นสำคัญของเรื่อง ถ้อยคำสำนวนที่ใช้บ่อยในการนำเสนอ โดยจะทำการวิเคราะห์แบบเป็นห่วงโซ่ต่อเนื่องกันมาตั้งแต่ กรณีคัดค้านโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ(เขื่อนน้ำโจน) , กรณีคัดค้านโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ(เขื่อนปากมูล) , กรณีมลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง และกรณีคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ พร้อมทั้งใช้แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาเป็นกรอบในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่เป็นกลาง

การนำเสนอข้อมูล

สำหรับการนำเสนอข้อมูลเป็นการนำเสนอด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาที่ต่อเนื่องกันมาทั้ง 4 กรณี แล้วนำมาสรุปให้เห็นถึงภาพรวม และพัฒนาการในการเข้าครอบงำของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เพื่อให้ผู้อ่านได้เข้าใจถึงขั้นตอน กระบวนการ และวิธีการเข้าครอบงำ ตลอดจนภาพของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ที่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์ไทยรัฐด้วย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าวิจัยเรื่อง “การเข้าครอบงำการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ” ผู้ศึกษาได้แบ่งผลการศึกษออกเป็นขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1. ศึกษาเกี่ยวกับภูมิหลังของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

ขั้นตอนที่ 2. ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการในการเข้าครอบงำการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

ขั้นตอนที่ 3. ศึกษาเกี่ยวกับวิธีการเข้าครอบงำการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

ขั้นตอนที่ 4. ศึกษาเกี่ยวกับความเหมือน หรือความแตกต่างของการเข้าครอบงำใน 4 กรณีศึกษา ดังนี้ กรณีคัดค้านการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนน้ำโจน) , กรณีคัดค้านโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนปากมูล) , กรณีมลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง และกรณีคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ

ภูมิหลังหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐถือกำเนิดขึ้นเป็นครั้งแรกในปี 2493 โดย เลิศ อัสเวศน์ , กำพล วัชรพล และวสันต์ ชูสกุล ใช้ชื่อหนังสือพิมพ์ว่า “ข่าวภาพ” และมีชื่อภาษาอังกฤษว่า “THEWEEKLY PICTORIAL” วางแผงเป็นรายสัปดาห์ โดยเนื้อหาเป็นข่าวคราวของชาวบ้านทั่วไป และข่าวสังคม ไม่นับข่าวการเมืองเช่นหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ฉบับอื่นในยุคนั้น โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือ กลุ่มวัยรุ่น คนหนุ่มสาว และชาวบ้านทั่วไป จากนั้นได้มีการเปลี่ยนระยะเวลาในการวางแผงจากรายสัปดาห์ เป็นราย 3 วัน และในราวกลางปี 2495 ได้ปรับตัวอีกครั้ง ด้วยการเปลี่ยนเป็นหนังสือพิมพ์รายวันจนกระทั่งปี 2501 เมื่อจอมพลสฤษดิ์เข้ายึดอำนาจอย่างเด็ดขาด ในเวลาต่อมาหนังสือพิมพ์ 7 ฉบับถูกปิดลงพร้อมกันรวมทั้งข่าวภาพรายวันด้วย

1 พฤษภาคม 2502 เป็นวันที่หนังสือพิมพ์ “เสียงอ่างทอง” ถือกำเนิดขึ้น แทนที่ “ข่าวภาพรายวัน” โดยมีแนวนโยบายการนำเสนอข่าวอาชญากรรม และข่าวการเมืองที่ไม่เหมือนใคร

เพราะไม่ได้เสียชีวิต และเพื่อความไม่ประมาท กำพล วัชรพล ได้จัดซื้อหัวหนังสือพิมพ์ “ไทยรัฐ” ไว้อีกฉบับหนึ่งสำหรับเวลาฉุกเฉิน และในวันที่ 25 ธันวาคม 2505 “หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ” ได้ ออกวางจำหน่ายตามแผงต่างๆ ทั่วประเทศ

ต่อมาในปี 2519 ไทยรัฐได้มีการปรับปรุงแนวทางทางด้านข่าวสารและการนำเสนอ บทความให้มีบทบาทในการชี้แนะกระแสดังคม ตลอดจนเป็นหนังสือพิมพ์ที่ให้ความสุข ความบันเทิง แก่ประชาชนทุกชั้นควบคู่กันไป (www.thairath.com)

ในยุคปัจจุบันที่การแข่งขันทางการตลาดสูงขึ้นนั้น ทำให้หนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้ปรับเปลี่ยนแนวนโยบายการนำเสนอข่าวไปดังที่ ชงชัย ณ นคร หัวหน้าข่าวหน้า 1 หนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “การเสนอข่าวของไทยรัฐ เน้นที่การต้องเลือกว่าใครถูกใครผิด และพยายามเลือกจุดยืนไว้แต่จะไม่ทำตัวเป็นกลาง เพราะความเป็นกลางไม่มีในโลก จะเลือกข้างที่ถูกบ้างผิดบ้าง ดังนั้นในการเสนอข่าวจึงต้องเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ดังนั้นบุคคลผู้เป็นข่าวจะถูกสร้างภาพในด้านบวก หรือด้านลบ หรืออาจจะถูกเลือกมาเป็นข่าวหรืออาจไม่เลือกก็ย่อมได้ ทั้งนี้โดยนโยบายของสื่อแล้ว การทำหนังสือพิมพ์นั้นเพื่อหลัก 2 ประการ คือ เพื่อขาย และเพื่อรักษาผลประโยชน์ของสังคม และการที่จะรักษาผลประโยชน์ให้สังคมได้อย่างเต็มที่ ก็ต้องขายให้ได้มากที่สุด ซึ่งเนื้อหาข่าวส่วนใหญ่ จะเป็นข่าวประเภทที่ประชาชนสนใจ เช่น ข่าวอาชญากรรม ข่าวแปลกประหลาด ข่าวสะเทือนอารมณ์ ข่าวภัยพิบัติ ข่าวเกี่ยวกับเพศ เป็นต้น ในส่วนของการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ นั้นในแง่การดึงดูดความสนใจต่อการขายจะมีคุณค่าน้อย ซึ่งในแง่การขายจำเป็นต้องเลือกให้เหมาะสม” (อ้างถึงใน เครือวัลย์ ชัชกุล , 2525 : 44-45)

1. โครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนน้ำโจน)

การศึกษาเกี่ยวกับการนำเสนอข่าวประเด็นการคัดค้านโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำเขื่อนน้ำโจน ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้เริ่มทำการศึกษาดังตั้งปี 2525 - 2526 ได้ข้อสรุปดังนี้

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ได้เริ่มนำเสนอประเด็นความขัดแย้งเกี่ยวกับการคัดค้านโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ เขื่อนน้ำโจน ตั้งแต่วันที่ 6 พฤษภาคม 2525 ถึง วันที่ 13 เมษายน 2526 รวมทั้งสิ้น 17 ข่าว สรุปประเด็นต่างๆในการนำเสนอได้ดังนี้

พ.ศ. 2525

ในปี พ.ศ. 2525 มีการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวกับการคัดค้านการก่อสร้างเขื่อนน้ำโจน 5 เดือน รวมทั้งสิ้น 14 ครั้ง คือ เดือนพฤษภาคม 1 ครั้ง , เดือนมิถุนายน 2 ครั้ง , เดือนกรกฎาคม 4 ครั้ง , เดือนตุลาคม 3 ครั้ง และเดือนธันวาคม 4 ครั้ง สรุปได้ดังนี้

เดือนพฤษภาคม 2525 มีการนำเสนอเพียงหนึ่งครั้งเท่านั้นคือ

วันที่ 6 พฤษภาคม 2525 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง ประเด็นความขัดแย้งในการสร้างเขื่อนน้ำโจน แหล่งข่าว คือ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีแก่นสำคัญของเรื่องว่า อดีตรมว.กระทรวงเกษตรฯ ชี้แจงว่ากฟผ.และกรมป่าไม้มีข้อพิพาทกันในเรื่องของการก่อสร้างเขื่อน ซึ่งเป็นการไม่ร่วมมือกันทำงาน ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า การสร้างเขื่อนของ กฟผ.ส่งผลให้บางหน่วยงานของรัฐบาลไม่เห็นด้วย และไม่พอใจกับการสร้างเขื่อน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง และความเด่น กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยในข่าวนี้นี้เป็นคำกริยาว่า “พิพาท”

เดือนมิถุนายน 2525 มีการนำเสนอทั้งสิ้น 2 ข่าวคือ ในวันที่ 12 และ 19 มิถุนายน โดยมีการนำเสนอ ดังนี้

วันที่ 12 มิถุนายน 2525 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง ผลเสียของการสร้างเขื่อนน้ำโจน แหล่งข่าวคือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ทำการรวบรวมข้อมูลในการสร้างเขื่อนน้ำโจน พบว่าไม่ควรให้มีการก่อสร้างเขื่อน ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า การสร้างเขื่อนฯของกฟผ.จะเป็นการทำลายทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรธรรมชาติอย่างชัดเจน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง และความเด่น กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยในข่าวนี้นี้เป็นคำกริยาว่า “สร้าง”

วันที่ 19 มิถุนายน 2525 มีการกำหนดวาระสารว่า รัฐบาลบางกลุ่มระงับให้ข่าวการก่อสร้างเขื่อนฯ โดยแหล่งข่าวคือ คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีแก่นสำคัญของเรื่องว่า คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระงับการให้ข่าวความเคลื่อนไหวการคัดค้านการสร้างเขื่อนฯ ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า การสร้างเขื่อนของกฟผ.จะเป็นการพัฒนาประเทศชาติ

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมืองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง และความเด่น กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยในข่าวนี้เป็นคำกริยาว่า “สร้าง , ห้าม , คัดค้าน และพิพาท”

เดือนกรกฎาคม 2525 มีการนำเสนอทั้งสิ้น 4 ข่าวคือ ในวันที่ 8 , 16 , 17 และ 22 มิถุนายน โดยมีการนำเสนอดังนี้

วันที่ 8 กรกฎาคม 2525 มีการกำหนดวาระสารว่า รัฐบาลบางกลุ่มสนับสนุนให้มีการสร้างเขื่อนฯ โดยแหล่งข่าวคือ กรรมการวิชาการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกรรมการเกษตรและสหกรณ์ มีแก่นสำคัญของเรื่องว่า กรรมการวิชาการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกรรมการเกษตรและสหกรณ์ เห็นด้วยกับการก่อสร้างเขื่อนฯ ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า การสร้างเขื่อนฯจะเป็นผลดีต่อส่วนรวม

ในลักษณะการนำเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมืองค์ประกอบหลักของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง และความเด่น กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยในข่าวนี้เป็นคำกริยาว่า “สนับสนุน และเห็นชอบ”

วันที่ 16 กรกฎาคม 2525 มีการกำหนดวาระสารว่า เริ่มมีการรวมตัวของกลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อคัดค้านการก่อสร้างเขื่อนฯ โดยแหล่งข่าวคือ ประธานชมรมสภาวะแวดล้อมสยาม มีแก่นสำคัญของเรื่องว่า ชมรมสภาวะแวดล้อมสยามรวมตัวกันคัดค้านการสร้างเขื่อนฯ โดยให้เหตุผลว่าการก่อสร้างเขื่อนฯจะเป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ นอกจากนี้การสร้างเขื่อนหลายๆเขื่อน ที่ผ่านมาของกฟผ.ไม่มีการใช้ประโยชน์จากเขื่อน ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่าการสร้างเขื่อนฯ จะทำลายทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งเป็นการบุกรุกป่าไม้ด้วย

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง และความเด่น กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยในข่าวนี้คือ คำกริยา “คัดค้าน , สร้าง และทำลาย”

วันที่ 17 กรกฎาคม 2525 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง ผลกระทบในการสร้าง เชื้อฯ แหล่งข่าวคือ คณะกรรมการศึกษาพลังงานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม อธิบดีกรมประมง และรองนายกสมาคมส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและส่งออกไทย มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ คณะกรรมการศึกษาพลังงานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ได้ชี้แจงถึงผลกระทบที่ตามมาจากการสร้าง เชื้อฯ ว่าจะเป็นการทำลายทรัพยากรป่าไม้ และแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่าการสร้างเชื้อฯ มีผลเสียต่อส่วนรวม

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง และความเด่น กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยในข่าวนี้คือ คำกริยาว่า “คัดค้าน , สร้าง และทำลาย”

วันที่ 22 กรกฎาคม 2525 มีการกำหนดวาระสารถึง การรวมตัวกันเพื่อคัดค้านการสร้างเชื้อฯ แหล่งข่าวคือ คณะกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและกลุ่มนักศึกษา มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ คณะกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและกลุ่มนักศึกษา รวมตัวกันเพื่อคัดค้านการก่อสร้างเชื้อฯ โดยให้เหตุผลว่าจะเป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และเชื้อฯ หลายนๆ เชื้อฯ ของกฟผ.ก็ไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่า ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า การสร้างเชื้อฯ ของกฟผ. จะส่งผลเสียต่อส่วนรวม

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง และความเด่น กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยในข่าวนี้คือ คำกริยา “คัดค้าน , สร้าง และทำลาย”

เดือนตุลาคม 2525 มีการนำเสนอทั้งสิ้น 3 ข่าว คือ ในวันที่ 5, 6 และ 8 ตุลาคม โดยมีการนำเสนอดังนี้

วันที่ 5 ตุลาคม 2525 มีการกำหนดวาระสารว่า รัฐบาลยังลังเลในการอนุมัติการสร้างเขื่อนฯ แหล่งข่าวคือ โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เลขานุการสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และตัวแทนฝ่ายค้านการสร้างเขื่อนฯ มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ คณะรัฐมนตรีได้นัดให้ฝ่ายคัดค้านการสร้างเขื่อนฯ และกฟผ.ชี้แจงผลดีและผลเสียในการสร้างเขื่อนฯ แต่ยังไม่สามารถหาข้อสรุป เพราะข้อมูลของทั้ง 2 ฝ่ายยังไม่ชัดเจนพอ คณะรัฐมนตรีจึงได้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาผลกระทบในการสร้างเขื่อนฯ ให้ละเอียดก่อน ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.เองก็ยังไม่แน่ใจถึงข้อดีในการสร้างเขื่อนฯ

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง และความเด่น กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยข่าวนี้นี้คือ คำกริยาว่า “คัดค้าน, สนับสนุน และ สร้าง”

วันที่ 6 ตุลาคม 2525 มีการกำหนดวาระสารถึง การรวมตัวของกลุ่มคัดค้านการสร้างเขื่อนฯ แหล่งข่าวคือ คณะกรรมการนักศึกษามหาบัณฑิตกลุ่มวิชาสิ่งแวดล้อม 9 สาขา มหาวิทยาลัยมหิดล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และประธานชมรมสภาวะแวดล้อมสยาม มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ กลุ่มนักศึกษาเห็นว่าจะไม่มีการสร้างเขื่อนฯ อย่างแน่นอน เพราะคณะรัฐมนตรีขอเวลาทบทวนอีกครั้ง ซึ่งหากจะมีการอนุมัติให้สร้างจริงย่อมไม่จำเป็นที่จะต้องทบทวนอีก รวมทั้งกลุ่มนักศึกษาเตรียมจะบวช เพราะเห็นว่าวิญญูณบรรพบุรุษมาดลใจให้คณะรัฐมนตรีไม่อนุมัติให้ สร้างเขื่อนฯ ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า การสร้างเขื่อนฯ ให้เกิดความเดือดร้อนในกลุ่มชาวบ้าน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง และความเด่น กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยในข่าวนี้นี้คือ คำกริยา “คัดค้าน สร้าง”

วันที่ 8 ตุลาคม 2525 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง ข้ออ้างของกฟผ.ในการดำเนินการก่อสร้างเขื่อนฯ ที่ล่าช้า โดยแหล่งข่าวคือ ผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ ปัญหาที่ทำให้เกิดการล่าช้าในการก่อสร้างเขื่อนฯ เนื่องจากข้อมูลต่างๆ ยังไม่เพียงพอ ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.ยังไม่มีความพร้อมในการสร้างเขื่อนฯ อย่างจริงจัง

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง และความเด่น กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยในข่าวนี้ เป็นคำกริยาว่า “สร้าง และชุมนุม”

เดือนธันวาคม 2525 มีการนำเสนอทั้งสิ้น 4 ข่าว คือ ในวันที่ 21 , 22 , 25 และ 30 ธันวาคม โดยมีการนำเสนอดังนี้

วันที่ 21 ธันวาคม 2525 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง ผลเสียจากการสร้างเขื่อนฯ แหล่งข่าวคือ คณะนักศึกษามหาบัณฑิตกลุ่มวิชาสิ่งแวดล้อม 9 สาขา มหาวิทยาลัยมหิดล มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ คณะนักศึกษามหาบัณฑิตกลุ่มวิชาสิ่งแวดล้อม 9 สาขา ให้เหตุผลว่าการก่อสร้างเขื่อนฯ ไม่ได้เป็นการก่อสร้างเพื่อการชลประทานโดยเฉพาะ และพื้นที่ที่จะสร้างเขื่อนฯ นั้นอยู่ในโซนที่จะเกิดแผ่นดินไหวได้ หากเกิดแผ่นดินไหว ภูเขาถล่ม น้ำจากเขื่อนจะไหลทะลักเข้าท่วมเมือง ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า หากกฟผ.ดำเนินการสร้างเขื่อนฯจริงผลกระทบต่างๆ จะตกอยู่ที่ประชาชนโดยตรง

ในลักษณะการเสนอข่าว ใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบหลักของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง และความเด่น กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยในข่าวนี้ เป็นคำกริยาว่า “ประท้วง , ชุมนุม และคัดค้าน”

วันที่ 22 ธันวาคม 2525 มีการกำหนดวาระสารเกี่ยวกับการบุกรุกป่าเพื่อทำการก่อสร้างเขื่อนฯ แหล่งข่าวคือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ สมาคมทนายเรียกร้องให้สอบสวนกฟผ. กรณีการถางป่า ตัดต้นไม้ ตัดถนน ซึ่งถือเป็นการบุกรุกป่า และ มีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ

ในลักษณะการเสนอข่าว ใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าว คือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง และความเด่น กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยในข่าวนี้คือ คำกริยาว่า “บุกรุก และทำลาย”

วันที่ 25 ธันวาคม 2525 มีการกำหนดวาระสารถึง การสูญเสียหลักฐานทางประวัติศาสตร์หากจะทำการก่อสร้างเขื่อนฯ โดยแหล่งข่าวคือ คณะบดีคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล สืบค้นพบแหล่งทรัพยากรสำคัญๆ ในการใช้ผลิตกระแสไฟฟ้าได้ดีกว่าพลังน้ำจึงไม่จำเป็นต้องก่อสร้างเขื่อนฯ และพบหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญในบริเวณที่จะสร้างเขื่อน ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.ไม่ทำการสำรวจพื้นที่ที่จะสร้างเขื่อนให้ชัดเจน

ในลักษณะการเสนอข่าว ใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าว คือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความชัดเจน และความเด่น กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยในข่าวนี้คือ คำกริยาว่า “สำรวจ และบุกกรุก”

วันที่ 30 ธันวาคม 2525 มีการกำหนดวาระสารว่า คณะรัฐมนตรียังไม่สามารถระบุได้ว่าจะทำการก่อสร้างเขื่อนฯหรือไม่ แหล่งข่าวคือ ประธานคณะกรรมการการศึกษาปัญหาการใช้น้ำจืด (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง) มีแก่นสำคัญของเรื่องคือคณะกรรมการการศึกษาปัญหาการใช้น้ำจืด ยังไม่สรุปว่าจะให้ดำเนินการสร้างเขื่อนฯ เนื่องจากพบข้อมูลที่ต้อการศึกษาเพิ่มเติม ทั้งในเรื่องของหลักฐานทางประวัติศาสตร์และแร่ธาตุต่างๆ ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.เองก็ยังไม่มีความชัดเจนในเรื่องการสำรวจแหล่งทรัพยากร

ในลักษณะการเสนอข่าว ใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าว คือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความชัดเจน และความเด่น กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยในข่าวนี้คือ คำกริยาว่า “สำรวจ , ศึกษา และสร้างเขื่อน”

พ.ศ. 2526

ในปี พ.ศ. 2526 มีการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับการคัดค้านการใช้น้ำจืดเพียงเดือนเดียวเท่านั้น คือเดือน เมษายน และมีการนำเสนอเพียง 3 ครั้ง สรุปได้ดังนี้

เดือนเมษายน 2526 มีการนำเสนอทั้งสิ้น 3 ข่าว คือ ในวันที่ 6 , 8 และ 13 เมษายน โดยมีการนำเสนอดังนี้

วันที่ 6 เมษายน 2526 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึงผลการประชุมของ คณะกรรมการศึกษาเรื่องเขื่อนน้ำโจน โดยแหล่งข่าวคือ ประธานคณะกรรมการการศึกษาปัญหา การสร้างเขื่อนน้ำโจน(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง) มีแก่นสำคัญของเรื่องว่า คณะกรรมการ การศึกษาเรื่องเขื่อนน้ำโจน ได้ทำการรวบรวมข้อมูลเพื่อเสนอต่อรัฐบาล โดยนำเสนอถึงข้อดี และ ข้อเสียในการสร้างเขื่อนฯ เพื่อการพิจารณาว่าควรจะดำเนินการสร้างเขื่อนฯ หรือไม่ ซึ่งภาพใน กรอบสื่อความหมายว่า การตัดสินใจสร้างเขื่อนในครั้งนี้ย่อมมีผลกระทบเกิดขึ้นอย่างแน่นอน

ในการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทัน ต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง และความเด่น กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “สร้างเขื่อน”

วันที่ 8 เมษายน 2526 มีการกำหนดวาระสารถึง ผลการประชุมของคณะกรรมการ การศึกษาเรื่องเขื่อนน้ำโจน แหล่งข่าวคือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ซึ่งดำรงตำแหน่งประธาน คณะกรรมการการศึกษาเรื่องเขื่อนน้ำโจน มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ คณะกรรมการศึกษาเรื่อง เขื่อนน้ำโจนเตรียมนำผลสรุปข้อดีและข้อเสีย ของการก่อสร้างเขื่อนฯเสนอต่อที่ประชุม คณะรัฐมนตรี ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า การตัดสินใจสร้างเขื่อนฯย่อมมีผลกระทบเกิดขึ้น อย่างแน่นอน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง และความเด่น กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อย เป็น คำกริยาว่า “ประชุม และ สร้าง”

วันที่ 13 เมษายน 2526 มีการกำหนดวาระสารว่า คณะรัฐมนตรีไม่ตัดสินใจในการ สร้างเขื่อนฯ โดยแหล่งข่าวคือ โฆษกรัฐบาล มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ คณะรัฐมนตรีมีมติให้พัก การพิจารณาการก่อสร้างเขื่อนฯไว้ก่อน โดยจะรอให้รัฐบาลชุดใหม่เป็นผู้พิจารณาการสร้างเขื่อนฯ แทน ภาพในกรอบสื่อความหมายว่า รัฐบาลเองก็ไม่แน่ใจในผลกระทบที่จะตามมาหากอนุมัติให้ ก่อสร้างเขื่อนฯ

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง และความเด่น กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อย เป็น คำกริยาว่า “สร้างเขื่อน”

จากการศึกษา ข่าวการคัดค้านการก่อสร้างเขื่อนน้ำโจน ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐช่วงปี พ.ศ. 2525 - 2526 พบว่าการเข้ากรอบข่าวในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ได้กำหนดสาระของความขัดแย้ง เป็นประเด็นสำคัญในการนำเสนอ โดยแหล่งข่าวนั้นเน้นหนักไปทางฝ่ายคัดค้านการก่อสร้างเขื่อนฯ มากกว่าฝ่ายสนับสนุนการก่อสร้างเขื่อน ถ้อยคำสำนวนที่ใช้บ่อยคือ ชุมมุ่ม , คัดค้าน ,ต่อต้าน และ สร้างเขื่อน

จากการเก็บข้อมูลด้วยตาราง Coding Sheet สามารถสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับการเข้ากรอบข่าวการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ในกรณีศึกษาโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนน้ำโจน) ได้ดังตาราง

DRU

2. โครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนปากมูล)

การศึกษาเกี่ยวกับการนำเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ประเด็นการคัดค้านโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนปากมูล) ได้เริ่มการศึกษาตั้งแต่ปี 2531 ถึง 2537 ได้ข้อสรุปดังนี้

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ได้เริ่มนำเสนอประเด็นความคัดแย้งเกี่ยวกับการคัดค้านโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ เขื่อนปากมูล ตั้งแต่วันที่ 17 กันยายน 2531 ถึง 28 พฤศจิกายน 2537 รวมทั้งสิ้น 46 ข่าว สรุปประเด็นต่างๆในการนำเสนอได้ดังนี้

พ.ศ. 2531

ในปี พ.ศ. 2531 มีการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับการคัดค้านการก่อสร้างเขื่อนปากมูลเพียงเดือนเดียวเท่านั้น คือเดือนกันยายน และมีการนำเสนอเพียง 1 ครั้ง สรุปได้ดังนี้

เดือน กันยายน มีการนำเสนอเพียง 1 ครั้งเท่านั้น คือ ในวันที่ 17 กันยายน 2531 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง ผลดีในการก่อสร้างเขื่อนฯ แหล่งข่าวคือ ผู้อำนวยการฝ่ายประชาสัมพันธ์กฟผ. ผู้อำนวยการฝ่ายวิศวกรรมพลังน้ำ และผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ กฟผ.เตรียมดำเนินการก่อสร้างเขื่อนฯ โดยยืนยันว่าจะไม่มีผลกระทบต่อสภาพสิ่งแวดล้อมแต่อย่างใด ภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.จะทำการพัฒนาคุณภาพชีวิตและประเทศชาติให้ดีขึ้น

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “สร้าง”

พ.ศ. 2532

ในปี พ.ศ. 2532 มีการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับการคัดค้านการก่อสร้างเขื่อนปากมูลเพียงเดือนเดียวเท่านั้น คือเดือนมิถุนายน และมีการนำเสนอเพียง 2 ครั้ง สรุปได้ดังนี้

เดือนมิถุนายน มีการนำเสนอในวันที่ 22 และ 24 มิถุนายน โดยมีการนำเสนอดังนี้

วันที่ 22 มิถุนายน 2532 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง ผลเสียในการสร้างเขื่อนฯ แหล่งข่าวคือ ประธานกรรมการคัดค้านการสร้างเขื่อนปากมูล จังหวัดอุบลราชธานี มีแก่นสำคัญ

ของเรื่องคือ ราษฎรในจังหวัดอุบลราชธานีไม่เห็นด้วยกับการสร้างเขื่อนปากมูล เพราะอาจจะทำให้ราษฎรกว่า 1,000 ครัวเรือนประสบอุทกภัยได้ โดยทำการยื่นเรื่องต่อรัฐบาลให้ทบทวนการสร้างเขื่อนฯ อีกครั้ง ภาพในกรอบสื่อความหมายว่า การสร้างเขื่อนฯจะทำให้ชาวบ้านได้รับความเดือนร้อน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง และความเด่น กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “คัดค้าน และสร้าง”

วันที่ 24 มิถุนายน 2532 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึงผลเสียจากการสร้างเขื่อน โดยแหล่งข่าวคือ ส.ส. ขอนแก่น พรรคราษฎร มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ ส.ส. ขอนแก่นเห็นว่าการสร้างเขื่อนฯควรสร้างในจุดอื่น เพราะในจุดนี้จะทำให้แก่งสะพานถูกทำลาย ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า การสร้างเขื่อนฯจะเป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความเด่น กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยคือ คำกริยา “คัดค้าน และสร้าง”

พ.ศ. 2533

ในปี พ.ศ. 2533 มีการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับการคัดค้านการก่อสร้างเขื่อนปากมูล 3 เดือน รวมทั้งสิ้น 9 ครั้ง คือ เดือนกุมภาพันธ์ 4 ครั้ง , มีนาคม 2 ครั้ง และเดือนเมษายน 3 ครั้ง สรุปได้ดังนี้

เดือนกุมภาพันธ์ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 4 ข่าว คือ ในวันที่ 13 , 14 , 15 และ 17 กุมภาพันธ์ โดยมีการนำเสนอดังนี้

วันที่ 13 กุมภาพันธ์ มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึงผลเสียของการสร้างเขื่อนฯ แหล่งข่าวคือ ประธานคณะกรรมการการคัดค้านการสร้างเขื่อนปากมูล , อดีตส.ส.อุบลราชธานี , ส.ส.ขอนแก่น , นายกองตรีศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง , ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี และวิศวกรไฟฟ้าระดับ 10 กฟผ. มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ ราษฎรอำเภอเมืองอุบลฯ อำเภอโขงเจียม และ อำเภอพิบูลมังสาหาร รวมตัวกันคัดค้านการสร้างเขื่อนฯ และ เรียกร้องขอพบ

นายกรัฐมนตรี หรือ ผู้บริหารของกฟผ. เพื่อให้หยุดการสร้างเขื่อนฯ ขณะที่ผู้บริหารของกฟผ.กล่าวว่า การสร้างเขื่อนฯเป็นนโยบายของรัฐบาล กฟผ.มีหน้าที่ในการสำรวจเท่านั้น และผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี ก็เห็นด้วยกับการสร้างเขื่อน ฯซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ทำให้ชาวบ้านเดือดร้อน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความเด่น ความขัดแย้ง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ชุมนุม , ประท้วง , คัดค้าน , สร้าง , ทำลาย และเจรจา” และคำนามว่า “เขื่อนปากมูล”

วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2533 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง การต่อสู้ของมือกลุ่มคัดค้านฯ และ มือกลุ่มสนับสนุนฯ โดยแหล่งข่าวคือ ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี , ส.ส. จังหวัดอุบลราชธานี พรรคชาติไทย , ส.ส. ขอนแก่น พรรคราษฎร , รมว. มหาไไทย , รมต.ประจำสำนักนายกฯ และรองนายกองค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ เกิดมีมือ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มคัดค้านการสร้างเขื่อนฯ และ กลุ่มสนับสนุนการสร้างเขื่อนฯ โดยทั้ง 2 ฝ่าย ต่างโจมตีฝ่ายตรงข้ามว่าเป็นมือจัดตั้ง โดยกลุ่มสนับสนุนได้โจมตีกลุ่มคัดค้านว่ามีมือคัดค้านส่วนใหญ่เป็นนักศึกษามากกว่าชาวบ้าน และไม่ใช่วิวชาวจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งชาวอุบลราชธานีส่วนใหญ่ต้องการให้ก่อสร้างเขื่อนฯ ในขณะที่กลุ่มคัดค้านเห็นว่าการสร้างเขื่อนฯ จะเป็นการทำลายระบบนิเวศน์วิทยา และสถานที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติ โดยกลุ่มคัดค้านได้ยื่นเรื่องคัดค้านต่อนายกรัฐมนตรีแล้ว ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.ไม่เห็นถึงความเดือดร้อนของประชาชน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความขัดแย้ง , ความเด่น , ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “คัดค้าน , ชุมนุม , ประท้วง , ก่อสร้าง , ระงับ , เเจรจา และสนับสนุน” และคำนามว่า “เขื่อน”

วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2533 มีการกำหนดวาระสาร ให้เห็นถึงความไม่ต้องการเขื่อนของชาวบ้านกลุ่มหนึ่ง แหล่งข่าวคือ รองโฆษกรัฐบาล , ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี , รมว. มหาไไทย และนายอำเภอเมืองอุบลราชธานี มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ กลุ่มคัดค้านการสร้างเขื่อนฯผู้ประท้วงส่วนใหญ่ไม่ใช่ชาวจังหวัดอุบลราชธานี และในข้อกล่าวหาว่าการสร้างเขื่อนจะทำให้เกิดน้ำท่วมเกาะแก่งต่างๆก็ไม่ใช่ความจริง ทั้งนี้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้สำรวจ

และขยับแนวในการสร้างเขื่อนฯสูงขึ้นอีกจากเดิม ซึ่งชาวอุบลราชธานีเกือบร้อยเปอร์เซ็นต์เห็นด้วยกับการสร้างเขื่อนฯ นอกจากนี้กลุ่มผู้ประท้วงส่วนใหญ่เป็นคนนอกพื้นที่ และชาวบ้านที่มาประท้วงก็ถูกชักจูงมา ไม่ได้มาด้วยใจ ในขณะที่กลุ่มผู้ประท้วงต้องการเจรจากับนายกรัฐมนตรีเท่านั้น ภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.ทำให้ชาวบ้านเดือดร้อน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมืองค์ประกอบของข่าวคือ ความขัดแย้ง, ความเด่น, ความต่อเนื่อง และ ความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “คัดค้าน, ชุมนุม, ประท้วง, สร้าง, ระงับ และ เสร็จ”

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2533 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง ผลกระทบในการสร้างเขื่อนฯ แหล่งข่าว คือ รองผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี, รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และ ส.ส.ขอนแก่น พรรคราษฎร มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ การสร้างเขื่อนฯ จะทำให้ประชาชนในจังหวัดอุบลราชธานีได้รับประโยชน์ และจะไม่ทำให้แก่่งสะพือเสียหาย สำหรับชาวบ้านที่จะได้รับผลกระทบจากถูกการน้ำท่วมจะได้รับการอพยพไปอยู่ในที่ใหม่ที่จัดเตรียมไว้ให้ โดยมีสาธารณูปโภคพร้อม นอกจากนี้การสร้างเขื่อนฯจะทำให้แก่่งตะนะมีน้ำตลอดทั้งปี ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า การสร้างเขื่อนฯ จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนและส่วนรวม

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมืองค์ประกอบของข่าวคือ ความขัดแย้ง ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “คัดค้าน และสร้าง” และคำนามว่า “เขื่อน”

เดือนมีนาคม มีการนำเสนอทั้งสิ้น 2 ข่าวคือ ในวันที่ 20 และ 29 มีนาคม โดยมีกรนำเสนอ ดังนี้

วันที่ 20 มีนาคม 2533 มีการกำหนดวาระสาร ว่าชาวจังหวัดอุบลราชธานีส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการสร้างเขื่อนฯ แหล่งข่าวคือ ส.ส.จังหวัดอุบลราชธานี เขต 1 และรมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ ส.ส.อุบลราชธานี 12 คน เห็นด้วยกับการก่อสร้างเขื่อนฯ เพราะคนอีสานยังต้องการน้ำอีกมาก และชาวอุบลราชธานีส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการสร้างเขื่อนฯ แต่ก็ยังกังวลเกี่ยวกับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อชาวบ้านบางกลุ่มที่อาจได้รับผลกระทบบ้าง เพราะกฟผ.เองไม่สามารถชี้แจงให้ชาวบ้านเข้าใจได้ นอกจากนี้ส.ส.อุบลราชธานี เห็นว่าการก่อสร้าง

มีอบเกิดขึ้นเพราะมีคนต่างถิ่นมาชุกหนา ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า การสร้างเขื่อนฯเป็นผลดีต่อประชาชนส่วนมาก

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมืองค์ประกอบของข่าวคือ ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “สนับสนุน , ค้ำ , ชูหนุน และ ต่อต้าน”

วันที่ 29 มีนาคม 2533 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นว่า ประชาชนจำนวนมากในจังหวัดอุบลราชธานีต้องการให้มีการสร้างเขื่อนฯ แหล่งข่าวคือ นายกรัฐมนตรี และแกนนำคัดค้านการสร้างเขื่อนฯ มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ ส.ส.และ ส.จ.อุบลราชธานีเข้าพบนายกรัฐมนตรีและเร่งให้มีการสร้างเขื่อนฯ ด้วยเหตุผลว่าประชาชนเดือดร้อนเรื่องน้ำ ไฟ ซึ่งนายกรัฐมนตรีเห็นด้วยเพราะการสร้างเขื่อนฯ จะทำให้เกิดการสร้างงานให้แก่กลุ่มผู้ใช้แรงงานถึง 5 พันคน และเตรียมพัฒนาให้จังหวัดอุบลราชธานีเป็นแหล่งท่องเที่ยว ในขณะที่กลุ่มคัดค้านเห็นว่าการก่อสร้างเขื่อนฯ เป็นการทำลายระบบนิเวศวิทยาและทำลายพื้นที่ทางการเกษตร ขณะเดียวกันเริ่มมีมีอบกลุ่มสนับสนุนเร่งให้รัฐบาลดำเนินการก่อสร้างเขื่อนฯแล้ว ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า การสร้างเขื่อนฯนั้นมีทั้งผลดี และผลเสีย

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมืองค์ประกอบของข่าวคือ ความขัดแย้ง ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “คัดค้าน , สนับสนุน และสร้าง”

เดือนเมษายน มีการนำเสนอทั้งสิ้น 3 ข่าว คือ ในวันที่ 17 ,18 และ 20 เมษายน โดยมีการนำเสนอ ดังนี้

วันที่ 17 เมษายน 2533 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง ผลกระทบจากการสร้างเขื่อนฯ แหล่งข่าวคือ รมว.สำนักนายกรัฐมนตรี มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ สโมสรรอตราจังหวัดอุบลราชธานีจัดอภิปรายหัวข้อ “ผ่าเศรษฐกิจเมืองอุบลฯ” มีการกล่าวถึงผลดี และผลเสียในการสร้างเขื่อนฯ ผู้เข้าร่วมอภิปรายได้ถามคำถามที่กลายเป็นชนวนก่อให้เกิดความขัดแย้งบานปลายก่อนจะถูกทำร้าย ในขณะที่แกนนำอีกคนได้ถามถึงพื้นที่ที่จะรองรับชาวบ้านที่ต้องอพยพ และการสร้างเขื่อนฯจะเป็นการทำให้จังหวัดอุบลราชธานีเจริญขึ้นจริงหรือ ซึ่งรมว.สำนักนายกรัฐมนตรีได้

เอาตำแหน่งตนเองเป็นประกัน ภาพในกรอบสื่อความหมายว่า การสร้างเขื่อนๆจะทำให้จังหวัดอุบลราชธานีมีการพัฒนาขึ้น

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความขัดแย้ง ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “คัดค้าน และ สร้าง”

วันที่ 18 เมษายน 2533 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง การสนับสนุนให้ดำเนินการสร้างเขื่อนๆ ของรัฐบาล โดยแหล่งข่าวคือ นายกรัฐมนตรี , โฆษกรัฐบาล และรมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ รัฐบาลยืนยันให้ดำเนินการสร้างเขื่อนๆ เพราะมีผลดีและคุ้มต่อการลงทุนด้านการไฟฟ้า ชลประทาน ประมง สำหรับชาวบ้านที่จะได้รับความเดือนร้อนมีเพียง 39 ครอบครัวเท่านั้น ซึ่งกฟผ.ได้เตรียมอพยพให้แล้ว แต่การประชาสัมพันธ์ของกฟผ.ยังอ่อนเกินไป ทำให้ชาวบ้านไม่เข้าใจว่าจะได้รับอะไรจากรัฐบาลบ้าง ภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.ไม่สามารถทำให้ชาวบ้านเข้าใจในผลกระทบที่จะเกิดขึ้นได้

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความขัดแย้ง ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ยืนยัน , สร้าง และอพยพ”

วันที่ 20 เมษายน 2533 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นว่า การที่รัฐบาลเร่งให้ดำเนินการสร้างเขื่อนๆ นั้นจะส่งผลดีต่อประเทศชาติ โดยแหล่งข่าวคือ ส.จ. เขตอำเภอพิบูลมังสาหาร , อดีต ส.จ. และรองนายกรัฐมนตรี มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ รองนายกรัฐมนตรีเข้าฟังการบรรยายถึงผลดี ผลเสียในการสร้างเขื่อนๆ เห็นว่าควรดำเนินการสร้างได้แล้ว เพราะจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศและชาวจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งชาวพิบูลมังสาหาร 99เปอร์เซ็นต์ เห็นด้วยและสนับสนุนให้สร้างเขื่อนๆ

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “สร้าง และสนับสนุน”

พ.ศ. 2534

ในปี พ.ศ. 2534 มีการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับการคัดค้านการก่อสร้างเขื่อนปากมูล 5 เดือนรวมทั้งสิ้น 12 ครั้ง คือ เดือนพฤษภาคม 2 ครั้ง สิงหาคม 2 ครั้ง กันยายน 2 ครั้ง ตุลาคม 3 ครั้ง และธันวาคม 3 ครั้ง สรุปได้ดังนี้

เดือนพฤษภาคม มีการนำเสนอทั้งสิ้น 2 ข่าว คือ ในวันที่ 28 และ 29 พฤษภาคม โดยมีการนำเสนอดังนี้

วันที่ 28 พฤษภาคม 2534 มีการกำหนดวาระสารเกี่ยวกับข้อมูลที่ถูกบิดเบือน โดย กฟผ. แหล่งข่าว คือ ผู้ประสานงานคณะกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม 16 สถาบัน(คอสท.) มีแก่นสำคัญของเรื่อง คือ คอสท.ทำการสำรวจการรวมตัวของประชาชนใน 34 หมู่บ้านที่ได้รับความเสียหายจากน้ำท่วมเพราะการสร้างเขื่อนฯ ซึ่งกฟผ.ไม่เคยเปิดเผยผลการศึกษาเรื่องผลกระทบต่อพันธุ์ปลา ที่อาจทำให้ปลาหลายชนิดสูญพันธุ์ และกฟผ.ได้ใช้วิธีแจกเงินเพื่อให้ชาวบ้านเลิกรวมตัวกันคัดค้านการสร้างเขื่อนฯ ภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.ทำให้ชาวบ้านเดือดร้อน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “คัดค้าน” และคำนามว่า “เขื่อน”

วันที่ 29 พฤษภาคม 2534 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง วิธีการให้ความช่วยเหลือของ กฟผ.ต่อชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากการสร้างเขื่อนฯ แหล่งข่าวคือ ผู้อำนวยการฝ่ายประชาสัมพันธ์กฟผ. มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ กฟผ.ชี้แจงว่าผลกระทบของการสร้างเขื่อนปากมูลตามที่ คณะกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม 16 สถาบัน(คอสท.) อ้างนั้น กฟผ.ได้ทำการสำรวจแล้ว ไม่พบว่ามีผลกระทบตามที่อ้าง เพราะเขื่อนปากมูลเป็นเขื่อนแบบระบายน้ำไม่ส่งผลให้เกิดน้ำท่วม ทั้งนี้กฟผ.ได้ประสานการทำงานกับกรมป่าไม้ และกรมประมงตลอดเวลา ในส่วนของการจ่ายเงินให้ประชาชนนั้นกฟผ.มีหลักฐานในการดำเนินการทุกขั้นตอนเช่นกัน ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.ดูแลประชาชนที่ได้รับผลกระทบเป็นอย่างดี

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “คัดค้าน”

เดือนสิงหาคม มีการนำเสนอทั้งสิ้น 2 ข่าวคือ ในวันที่ 6 และ 26 สิงหาคม โดยมี การนำเสนอ ดังนี้

วันที่ 6 สิงหาคม 2534 มีการกำหนดวาระสาร ให้เห็นถึงผลเสียในการสร้างเขื่อนฯ แหล่งข่าวคือ นายแพทย์จากโรงพยาบาลในจังหวัดเลย, นายแพทย์จากกองแผนงาน กระทรวงสาธารณสุข, ตัวแทนจากคณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ผู้อำนวยการสถาบันแหล่งน้ำ และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยขอนแก่น และตัวแทนจากคณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร มี แก่นสำคัญของเรื่องคือ องค์กรเอกชนด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจัดสัมมนาเรื่องเขื่อนปากมูล พบว่า เขื่อนปากมูลจะทำให้เกิดโรครพยาธิใบไม้ในตับ เพราะบริเวณที่ก่อสร้างพบหอยชนิดหนึ่งซึ่ง เป็นที่เพาะตัวพยาธิใบไม้ในเลือด เมื่อไข่เข้าสู่ผิวหนังมีอันตรายถึงชีวิตและจะกระทบถึงการสูญพันธุ์ปลาหลายชนิดเพราะการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม นอกจากนี้ยังพบว่าบริเวณที่จะสร้าง เขื่อนฯมีความสำคัญทางโบราณคดีด้วย ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.ทำลายสิ่งแวดล้อม ตามธรรมชาติ และทำให้ชาวบ้านเดือดร้อน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “สร้าง และ กระทบ”

วันที่ 26 สิงหาคม 2534 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึงผลกระทบของการสร้าง เขื่อนฯแหล่งข่าวคือ นักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง แก่นสำคัญของเรื่องคือ กลุ่มนักศึกษาหลายสถาบันรวมตัวกันเรียกตนเองว่า “กลุ่มพิทักษ์แม่น้ำมูล” กล่าวถึงผลกระทบที่ เกิดจากการก่อสร้างเขื่อนฯ เช่น ปัญหาการทำลายป่า การดูดทรายทำให้ตลิ่งพังและส่งผลให้ลำน้ำ มูลขุ่นจนชาวบ้านไม่สามารถหาปลาได้ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศของลำน้ำมูลในที่สุด ภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.ทำให้ชาวบ้านเดือดร้อนและระบบนิเวศวิทยาเสีย

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมืองค์ประกอบของข่าวคือ ความขัดแย้ง ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “คัดค้าน , สร้าง , ชุมนุม และยื่นยัน”

เดือนกันยายน มีการนำเสนอทั้งสิ้น 2 ข่าว คือ ในวันที่ 10 และ 13 กันยายน โดยมี การนำเสนอ ดังนี้

วันที่ 10 กันยายน 2534 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นว่า การสร้างเขื่อนฯไม่มีผลดี แหล่งข่าวคือ กรรมการอนุรัษฎ์ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม 16 สถาบัน(คอสท.) มี แก่นสำคัญของเรื่องคือ กลุ่ม คอสท.และชาวบ้านจากอำเภอพิบูลมังสาหาร ร่วมกันอดข้าวประท้วง ธนาคารโลกเพื่อคัดค้านการสนับสนุนการสร้างเขื่อนฯ และกลุ่มคอสท.ได้ดำเนินการประชุม นักศึกษา69สถาบันได้ข้อสรุปว่า โครงการสร้างเขื่อนปากมูลนี้ รัฐบาลยังศึกษาผลกระทบไม่ละเอียด และละเอียดปัญหาต่างๆ เช่น ผลกระทบทางสาธารณสุข การศึกษาพันธุ์ปลา วิถีชีวิตใน สังคม และเห็นว่าน่าจะให้ประชาชนมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็น รวมทั้งมีสิทธิในการตัดสินใจ เรื่องการก่อสร้างเขื่อนฯด้วย ภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.ทำให้ชาวบ้าน และประชาชน เดือดร้อน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมืองค์ประกอบของข่าวคือ ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “สร้าง , ชุมนุม และคัดค้าน”

วันที่ 13 กันยายน 2534 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง ผลกระทบจากการสร้าง เขื่อนฯ แหล่งข่าวคือ ตัวแทนชาวบ้าน , กรรมการอนุรัษฎ์ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม 16 สถาบัน(คอสท.) , นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี มีแก่นสำคัญของ เรื่องคือ กลุ่มชาวบ้านและนักศึกษาที่รวมตัวกันอดข้าวประท้วงนั้น สลายตัวแล้วเพราะ ธนาคารโลกได้ชะลอการอนุมัติเงินกู้แก่กฟผ. ส่วนกลุ่มผู้ชุมนุมเตรียมเข้าพบนายกรัฐมนตรีเพื่อ ชี้แจงผลกระทบจากการสร้างเขื่อนฯ ที่แตกต่างจากรายงานของกฟผ. ในขณะที่รัฐบาลเห็นว่าการ ชะลอตัวของธนาคารโลก ไม่มีผลกระทบต่อการสร้างเขื่อนฯ เพราะสามารถหาถักเงินจากแหล่งอื่น ได้ ภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.ไม่สนใจความเดือดร้อนของชาวบ้าน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยองค์ประกอบของข่าวคือ ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ตัดค้ำ , สร้าง , ทำลาย และชุมนุม”

เดือนตุลาคม มีการนำเสนอทั้งสิ้น 3 ข่าว คือ ในวันที่ 15 , 16 และ 20 ตุลาคม โดยมีการนำเสนอดังนี้

วันที่ 15 ตุลาคม 2534 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง การตัดสินใจของธนาคารโลกในการให้กู้เงินเพื่อสร้างเขื่อนปากมูล โดยแหล่งข่าวคือ ผู้อำนวยการสิ่งแวดล้อมของธนาคารโลก และการรายงานเหตุการณ์ต่างๆโดยผู้สื่อข่าวเอง มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ ผู้อำนวยการบริหารธนาคารโลกพบตัวแทนชาวบ้านอ.พิบูลมังสาหาร รับฟังปัญหาต่างๆจากการสร้างเขื่อนฯ เช่น ปลาบางชนิดจะสูญพันธุ์ การเกิดโรคพยาธิใบไม้ในเลือด การบิดเบือนข้อเท็จจริงของกฟผ. โดยผู้อำนวยการสิ่งแวดล้อมของธนาคารโลก กล่าวว่าไม่เคยได้รับข้อมูลดังกล่าวจากรัฐบาลไทยจนกระทั่งได้พบกับชาวบ้านซึ่งจะส่งผลให้การอนุมัติเงินกู้ต้องพิจารณาให้รอบคอบขึ้น ภาพในกรอบสื่อความหมายว่า รัฐบาลและกฟผ.บิดเบือนข้อมูลให้ชาวบ้านเดือดร้อน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “กระทบ , กู้ , สร้าง และตัดค้ำ”

วันที่ 16 ตุลาคม 2534 มีการกำหนดวาระสาร ให้เห็นถึงกระแสของธนาคารโลก แหล่งข่าวคือ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง , ผู้เชี่ยวชาญป่าเขตร้อน และเจ้าหน้าที่กลุ่มกรีนพีซ แก่นสำคัญของเรื่องคือ รัฐบาลไทยเห็นว่าในการสร้างเขื่อนฯไม่จำเป็นต้องใช้เงินกู้จากธนาคารโลก เพียงที่เดียว เพราะสามารถหาเงินจากที่อื่นได้เนื่องจากโครงการสร้างเขื่อนปากมูลเป็นโครงการที่ดีและกลุ่มที่มาร้องเรียนก็เป็นประชาชนกลุ่มเล็กๆ เท่านั้น ซึ่งรัฐบาลได้เตรียมการจ่ายค่าชดเชยและดูแลการเคลื่อนย้ายอพยพชาวบ้านแล้ว ในส่วนของธนาคารโลกได้เตรียมเลื่อนการอนุมัติให้กู้เงินออกไปเนื่องจากได้รับทราบผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อชาวบ้าน ภาพในกรอบสื่อความหมายว่า รัฐบาลและกฟผ.ไม่ได้นึกถึงความเดือดร้อนของชาวบ้าน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ประหลุม”

วันที่ 20 ตุลาคม 2534 มีการกำหนดวาระสารเกี่ยวกับ การต่อต้านการสร้างเขื่อนฯ แหล่งข่าวคือ คณะกรรมการบริหารธนาคารโลก มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ คณะกรรมการบริหารธนาคารโลกเดินทางดูการก่อสร้างเขื่อนฯ และพูดคุยกับกลุ่มผู้สนับสนุน กลุ่มผู้คัดค้านการสร้างเขื่อนฯ โดยรู้สึกประหลาดใจที่ประชาชนชาวไทยเรียกร้องให้ชาวต่างชาติเข้าไปแทรกแซงการทำงานของรัฐบาล และมีความคิดเห็นว่าโครงการต่างๆของรัฐบาลควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้วย รวมทั้งอยากให้รัฐบาลไทยแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกี่ยวข้องกับเขื่อนปากมูลให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “สนับสนุน และ คัดค้าน”

เดือนธันวาคม มีการนำเสนอทั้งสิ้น 3 ข่าว ในวันที่ 9, 11 และ 12 ธันวาคม โดยมี การนำเสนอ ดังนี้

วันที่ 9 ธันวาคม 2534 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง ผลเสียของการสร้างเขื่อนฯ แหล่งข่าวคือ อนุกรรมการศึกษาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และรองผู้ประสานงาน คณะอนุกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม 16 สถาบัน(คอสท.) มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ คณะอนุกรรมการการศึกษาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมชี้แจงว่าการสร้างเขื่อนฯ ไม่ได้ให้ผลดีต่อ การเกษตร , การท่องเที่ยว และการผลิตกระแสไฟ เพราะเขื่อนฯไม่ได้เก็บกักน้ำในระดับที่สูงพอจะทำการชลประทานเพื่อการเกษตรได้ แต่จะทำให้ระดับน้ำท่วมแก่สะพือ ในส่วนของนักศึกษาที่ทำการคัดค้านการสร้างเขื่อนฯ ได้เตรียมเข้าพบผู้แทนธนาคารโลกเพื่อยื่นหนังสือขอคัดค้านการสร้างเขื่อนฯ ภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.ทำให้ชาวบ้านเดือดร้อนมาก

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “คัดค้าน และสร้าง”

วันที่ 11 ธันวาคม 2534 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง ผลเสียจากการสร้างเขื่อน ฯ แหล่งข่าวคือ ผู้ประสานงานคณะกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม 16 สถาบัน(คอสท.) และชาวบ้านจังหวัดอุบลราชธานี มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ กลุ่มคัดค้านการก่อสร้างเขื่อนฯชุมนุมกันเพื่อให้ธนาคารโลกไม่อนุมัติเงินกู้แก่กฟผ. เพราะการสร้างเขื่อนฯจะทำให้เกิดผลเสียหลายประการ และการที่รัฐบาลตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ก็ล้วนแต่เป็นผู้ที่สนับสนุนให้มีการสร้างเขื่อนทั้งสิ้น ภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.ทำร้ายประชาชนทำให้ประชาชนเดือดร้อน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ชุมนุม, ค้าน และสร้าง”

วันที่ 12 ธันวาคม 2534 มีการกำหนดวาระสาร ให้เห็นถึงการตัดสินใจของธนาคารโลกในการอนุมัติเงินกู้เพื่อทำการก่อสร้างเขื่อนฯ โดยแหล่งข่าวคือ ผู้อำนวยการฝ่ายประชาสัมพันธ์กฟผ. มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ ธนาคารโลกอนุมัติเงินในการสร้างเขื่อนฯแล้ว ทั้งนี้เพราะกฟผ.ดำเนินไปตามหลักการของธนาคารโลกทุกประการ โดยเฉพาะการศึกษาและพิจารณาแก้ไขผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้นด้วย ภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ. ความเจริญมาสู่สังคมและประชาชน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “คัดค้าน , สนับสนุน และสร้าง”

พ.ศ. 2535

ในปี พ.ศ. 2535 มีการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับการคัดค้านการก่อสร้างเขื่อนปากมูล 4 เดือนรวมทั้งสิ้น 11 ครั้ง คือ เดือนมีนาคม 6 ครั้ง เมษายน 1 ครั้ง พฤษภาคม 2 ครั้ง และ สิงหาคม 2 ครั้ง สรุปได้ดังนี้

เดือนมีนาคม มีการนำเสนอทั้งสิ้น 6 ข่าว คือ ในวันที่ 8 , 9 , 14 , 15 , 16 และ 18 มีนาคม โดยมีการนำเสนอดังนี้

วันที่ 8 มีนาคม 2535 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง ผลเสียของการสร้างเขื่อนฯ แหล่งข่าวคือ ชาวบ้านจังหวัดอุบลราชธานี , หัวหน้าหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ , นักอนุรักษ์กลุ่มเพื่อนเวสน์ , นักโบราณคดีมหาวิทยาลัยศิลปากร และนายอำเภอโขงเจียม มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ การก่อสร้างเขื่อนฯได้มีการระเบิดแก่งคันเหวทำให้น้ำในแม่น้ำมูลขุ่น จนชาวบ้านไม่สามารถใช้กิน อาบได้ และทำให้ปลาตายเป็นจำนวนมาก รวมทั้งการสร้างเขื่อนฯได้ทำลายป่าดงดิบที่อุดมสมบูรณ์ด้วย ภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.ทำลายระบบนิเวศวิทยา และส่งผลต่อการดำรงชีพของชาวบ้าน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “คัดค้าน , คุกคาม , สร้าง , ระเบิด และทำลาย”

วันที่ 9 มีนาคม 2535 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง การแก้ตัวของกฟผ.ในการระเบิดแก่งเพื่อสร้างเขื่อนฯ แหล่งข่าวคือ ผู้อำนวยการฝ่ายก่อสร้างพลังน้ำกฟผ. มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ กฟผ.ชี้แจงว่า การระเบิดแก่งไม่เป็นความจริง เพราะแก่งตะนะอยู่ห่างจากเขื่อนฯขึ้นไปด้านเหนือ 2 กิโลเมตร จึงไม่มีผลกระทบไปถึง นอกจากนี้กรมป่าไม้ก็ดูแลการทำงานของกฟผ.อยู่ ย่อมไม่ยอมให้กฟผ. ทำลายแก่งตะนะ ในเรื่องของการระเบิดหินนั้นเป็นการระเบิดหินท้ายเขื่อนในท้องน้ำไม่ใช่การระเบิดแก่ง ทั้งนี้การทำงานของกฟผ. อยู่ในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาต และผ่านการพิจารณาจากกรมป่าไม้แล้ว ภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.ทำการก่อสร้างเขื่อนอย่างถูกต้อง

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ระเบิด และ ทำลาย”

วันที่ 14 มีนาคม 2535 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึงผลกระทบในการสร้างเขื่อนฯ แหล่งข่าวคือ ผู้ประสานงานคณะกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม 16 สถาบัน(คอสท.) , เลขธิการมูลนิธิคุ้มครองสัตว์ป่า และผู้อำนวยการฝ่ายประชาสัมพันธ์กฟผ. มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ ผู้ประสานงานคณะกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม 16 สถาบัน(คอสท.) ชี้แจงว่ากฟผ.ระเบิดแก่งกันเหว เพื่อสร้างเขื่อนฯเป็นการทำให้ระบบนิเวศเปลี่ยนแปลงซึ่งจะก่อให้เกิดโรคระบาด และการกระทำดังกล่าว เป็นการทำผิดพรบ. อุทยานแห่งชาติ ภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.ทำให้ชาวบ้านเดือดร้อน เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศวิทยาในบริเวณที่จะทำการสร้างเขื่อนฯ

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ระเบิด และ ทำลาย”

วันที่ 15 มีนาคม มีการกำหนดวาระสาร ให้เห็นถึงผลเสียของการสร้างเขื่อนฯ แหล่งข่าวคือ ผู้อำนวยการฝ่ายประชาสัมพันธ์กฟผ. , อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง , อดีตอธิบดีกรมป่าไม้ , ผู้ประสานงานกลุ่มเพื่อนิเวศน์ และผู้ประสานงานคณะกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม 16 สถาบัน(คอสท.) มีแก่นสำคัญของเรื่อง คือ กฟผ.ชี้แจงว่าการระเบิดแก่งเพื่อสร้างเขื่อนนั้นเป็นการระเบิดร่องน้ำ ซึ่งมีการป้องกันอย่างดีโดยได้กั้นทำนบบริเวณที่จะขุดลอก สูบน้ำให้แห้งแล้วจึงทำการระเบิด ซึ่งการระเบิดแก่งจะทำให้น้ำไหลผ่านแก่ง ตะนนะได้สะดวกตลอดปี ในขณะที่กลุ่มคัดค้านยังยืนยันว่าการระเบิดแก่งนั้นเป็นการทำผิดกฎหมาย เพราะชาวบ้านเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อน ภาพในกรอบสื่อความหมายว่า การกระทำของกฟผ.เป็นการทำให้ชาวบ้านเดือดร้อน จากการทำลายระบบนิเวศวิทยาในลำน้ำมูล

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมืองค์ประกอบของข่าวคือ ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ลึกลอบ , ระเบิด และทำลาย”

วันที่ 16 มีนาคม 2535 มีการกำหนดวาระสาร ให้เห็นถึงผลเสียของการก่อสร้าง เชื้อนฯ แหล่งข่าวคือ ผู้ประสานงานคณะกรรมการอนุรักษัรทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม 16 สถาบัน(คอสท.) มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ คอสท.ชี้แจงว่ากฟผ.ได้ทำการ ลึกลอบระเบิดแก่งเพื่อการก่อสร้างเชื้อนฯ นับว่าเป็นการทำลายระบบนิเวศอย่างรุนแรง รวมทั้ง เป็นการหลอกลวงประชาชนและรัฐบาล ซึ่งกฟผ.ไม่ได้ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง เช่น การสร้างเชื้อนฯจะ ทำให้ปลาบางชนิดสูญพันธุ์ หรือเกิดการระบาดของโรคพยาธิใบไม้ในเลือด เป็นต้น

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมืองค์ประกอบของข่าวคือ ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ระเบิด และ ทำลาย”

วันที่ 18 มีนาคม 2535 มีการกำหนดวาระสาร ให้เห็นถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นหลังการ ระเบิดแก่งเพื่อสร้างเชื้อนฯ แหล่งข่าวคือ รัฐมนตรีสำนักนายกรัฐมนตรี มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ ชาวบ้านจากจังหวัดอุบลราชธานีรวมตัวกันออกอาหารประท้วงโดยจะเพิ่มจำนวนผู้คออาหารทุก 1 ชั่วโมง เพื่อเรียกร้องให้กฟผ.ยุติการระเบิดแก่ง ขณะที่รัฐบาลแจ้งว่าการระเบิดแก่งได้ทำการขอ อนุญาตจากคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติแล้ว ภาพในกรอบสื่อความหมายว่า การสร้างเชื้อนฯทำ ให้ชาวบ้านได้รับความเดือดร้อน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมืองค์ประกอบของข่าวคือ ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ระเบิด , ลึกลอบ , ทำลาย และเรียกร้อง”

เดือนเมษายน มีการนำเสนอ ทั้งสิ้น 1 ข่าว คือในวันที่ 30 เมษายน โดยมีกร นำเสนอ ดังนี้

วันที่ 30 เมษายน 2535 มีการกำหนดวาระสารเกี่ยวกับ การกระทำของกลุ่มสนับสนุน การก่อสร้างเขื่อนฯ และกลุ่มคัดค้านการก่อสร้างเขื่อนฯ โดยแหล่งข่าวในครั้งนี้เป็นารายงาน เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยผู้สื่อข่าวเอง ไม่มีการให้สัมภาษณ์ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง แต่มีการอ้างชื่อ ถึงผู้ที่เป็นแกนนำในการชุมนุม มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ กลุ่มคัดค้านการก่อสร้างเขื่อนฯ และกลุ่ม สนับสนุนการสร้างเขื่อนฯ ต่างฝ่ายต่างชุมนุมแสดงเจตนารมณ์ของตนเองจนเกือบมีเหตุวิวาทกัน ภาพในกรอบสื่อความหมายว่า การสร้างเขื่อนฯ ทำให้ชาวบ้านต้องเดือดร้อนจนถึงขั้นเกือบมีเหตุ วิวาทกัน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความขัดแย้ง ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ชุมนุม คัดค้าน และสร้าง”

เดือนพฤษภาคม มีการนำเสนอทั้งสิ้น 2 ครั้ง คือ ในวันที่ 1 และ 2 พฤษภาคม โดยมีการนำเสนอดังนี้

วันที่ 1 พฤษภาคม 2535 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง ผลกระทบในการสร้าง เขื่อนฯ แหล่งข่าวคือ หัวหน้างานก่อสร้างเขื่อนฯ และผู้สื่อข่าวรายงานถึงสถานการณ์ต่างๆ ไปที่ เกิดขึ้นเอง โดยมีการอ้างถึงแกนนำในการชุมนุมเท่านั้น มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ กลุ่มผู้คัดค้าน การสร้างเขื่อนฯ เดินทางไปยังหัวงานสร้างเขื่อนฯ เพื่อเรียกร้องให้กฟผ.ยุติการระเบิดแก่ง เพราะ จะทำให้ปลาตลคปริมาณลงจนถึงอาจสูญพันธุ์ได้ ในขณะที่ฝ่ายก่อสร้างเขื่อนฯชี้แจงว่า ต้อง ดำเนินการระเบิดแก่งต่อไปตามนโยบายรัฐบาล สำหรับปัญหาปลาตลคจำนวนนั้นไม่น่าจะเป็นไป ได้ ภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.ทำให้ชาวบ้านเดือดร้อน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความขัดแย้ง ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “คัดค้าน , สร้าง ,ชุมนุม ,เรียกร้อง และระเบิด” และเป็นคำนามว่า “เขื่อน”

วันที่ 2 พฤษภาคม 2535 มีการกำหนดวาระสาร ให้เห็นถึงความเดือดร้อนของ ชาวบ้านที่ไม่ต้องการให้สร้างเขื่อนปากมูล โดยแหล่งข่าวคือ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และ ผู้ประสานงานคณะอนุกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม 16 สถาบัน

(คอสท.) มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ กลุ่มคัดค้านการสร้างเขื่อนฯ ถูกกลั่นแกล้งจากฝ่ายสนับสนุนการสร้างเขื่อนฯ เพื่อให้กลุ่มคัดค้านยุติการชุมนุม เช่น การยึดพื้นที่ที่เข้ามาสำหรับผู้ชุมนุม ด้วยเหตุผลว่าเป็นการเข้ามาใช้ผิดประเภท สำหรับกรณีที่บ้านเข้าแจ้งความว่า กฟผ. ลักลอบระเบิดแก่งในเขตอุทยานแห่งชาตินั้น รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีกล่าวว่า ถ้าตรวจสอบแล้วพบว่า กฟผ. ผิดจริงก็จะดำเนินการตามกฎหมาย ภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ. ทำให้ประชาชนเดือดร้อนและเป็นการทำลายระบบนิเวศวิทยา

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความขัดแย้ง ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยในข่าวนี้เป็นคำกริยาว่า “คัดค้าน , ชุมนุม , ระเบิด และสร้าง”

เดือนสิงหาคม มีการนำเสนอทั้งสิ้น 2 ข่าว คือ ในวันที่ 14 และ 16 สิงหาคม โดยมีการนำเสนอ ดังนี้

วันที่ 14 สิงหาคม 2535 มีการกำหนดวาระสารเกี่ยวกับ การแสดงออกถึงการเรียกร้องในสิทธิต่างๆของชาวบ้าน โดยแหล่งข่าวคือ สมาชิกสภาเทศบาลพิบูลมังสาหาร มีแก่นสำคัญของเรื่อง คือ ชาวบ้านที่คัดค้านการสร้างเขื่อนฯ ยังคงรวมตัวกันเรียกร้องให้ กฟผ. ยุติการสร้างเขื่อน เพราะ กฟผ. เคยสัญญาว่าน้ำจากเขื่อนฯ จะไม่ท่วมเทศบาลอำเภอพิบูลมังสาหารในทางกลับกัน กฟผ. กลับนำพรวนดินบริเวณดังกล่าวมาคิดไว้ที่เทศบาลฯ ซึ่งหมายความว่า จะเกิดน้ำท่วมแน่นอน ดังนั้น กฟผ. ต้องทำลายเขื่อนฯ ตามข้อตกลงด้วย ในขณะที่ผู้ว่าราชการจังหวัดได้ออกใบปลิวชี้แจงว่าการเวนคืนที่ดินมีผลเฉพาะชาวบ้าน 6 คนที่ไม่ยอมให้ กฟผ. เข้าไปทำการสำรวจที่ดินเท่านั้น ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ. ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความขัดแย้ง ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “สร้าง เรียกร้อง และชุมนุม” และค่านามว่า “ชาวบ้าน เขื่อน และสัญญา”

วันที่ 16 สิงหาคม 2535 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง วิธีการเรียกร้องของชาวบ้าน แหล่งข่าวคือ ตัวแทนราษฎรในเขตเทศบาลอำเภอพิบูลมังสาหาร มีแก่นสำคัญของเรื่องว่า กลุ่มชาวบ้านที่คัดค้านการก่อสร้างเขื่อนฯ ยังคงชุมนุมรอบตัวแทนจาก กฟผ. และรัฐบาลแต่ยัง

ไม่ได้พบ โดยกลุ่มชาวบ้านกล่าวว่าจะไม่ออกเสียงเลือกตั้งในวันที่ 13 ก.ย. เพราะรัฐบาลไม่เป็นประชาธิปไตยไม่ฟังเสียงประชาชน โดยจุดมุ่งหมายในการชุมนุมยังคงเป็นการเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรี สั่งยุติการสร้างเขื่อนฯ ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.ทำให้ชาวบ้านได้รับความเดือดร้อน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมืองค์ประกอบของข่าวคือ ความขัดแย้ง ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “สัญญา, สร้าง, นำท่วม, ชุมนุม, คัดค้าน และยุติ” และเป็นค่านามว่า “ชาวบ้าน และ เขื่อน”

พ.ศ. 2536

ในปี พ.ศ. 2536 มีการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับการคัดค้านการก่อสร้างเขื่อนปากมูล 1 เดือน รวมทั้งสิ้น 8 ครั้ง คือ เดือนมีนาคม สรุปได้ดังนี้

เดือนมีนาคม มีการนำเสนอทั้งสิ้น 7 ข่าว คือ ในวันที่ 2, 3, 4, 5, 8, 9 และ 10 มีนาคม โดยมีการนำเสนอดังนี้

วันที่ 2 มีนาคม 2536 มีการกำหนดวาระสารเกี่ยวกับ การต่อต้านการก่อสร้างเขื่อนฯ แหล่งข่าวคือ นายอำเภอโขงเจียม แก่นสำคัญของเรื่อง คือ ชาวบ้านและกลุ่มนักศึกษาวิทยาลัยครู อุบลราชธานี ร่วมเดินทางเข้าสู่จุดหมายปลายทางบ้านหัวเหว โดยมีแกนนำคือนักศึกษาจากศูนย์ศึกษารวมชาติเพื่ออนุรักษ์ และชาวบ้านอยู่ที่เชิงสะพานข้ามแม่น้ำมูล ร่วมกันเดินทางเพื่อไปคัดค้านการสร้างเขื่อนฯ ระหว่างการเดินทางเกือบมีเหตุการณ์ปะทะกันกับ ตำรวจภูธร ตชด. และอาสาสมัคร ทำให้นายอำเภอโขงเจียมต้องออกมาไกล่เกลี่ย กลุ่มผู้ชุมนุมคัดค้านจึงออกเดินทางกันต่ออย่างสงบ ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.ทำให้ชาวบ้านเดือดร้อน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมืองค์ประกอบของข่าวคือ ความขัดแย้ง ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “คัดค้าน และ สร้าง” และค่านามว่า “เขื่อน และ ขบวนการ”

วันที่ 3 มีนาคม 2536 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง ความเดือดร้อนของชาวบ้าน เพราะการสร้างเขื่อนฯ โดยแหล่งข่าวคือ แกนนำชาวบ้านในการชุมนุม และ ชาวบ้านที่ได้รับ

ผลกระทบ มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ ชาวบ้านยังคงรวมตัวกันเดินทางไปยังทางเข้าห้วงงานสร้าง เชื้อนๆ ชุมนุมรอพบเจ้าหน้าที่จากรัฐบาล หรือกฟผ. เพื่อให้ชี้แจงข้อสงสัยของชาวบ้านเพราะ ต้องการทำสัญญาประชาคมให้เป็นลายลักษณ์อักษร เช่น เรื่องน้ำท่วม ผลกระทบเรื่องพันธุ์ปลา และพยาธิใบไม้ในเลือด เป็นต้น ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.ทำให้ชาวบ้านต้องเดือดร้อน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมืองค์ประกอบของข่าวคือ ความขัดแย้ง ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า คือ คำกริยาว่า “คัดค้าน ต่อต้าน สร้าง กระทบ ทำสัญญา และเรียกร้อง” และคำนามว่า “เชื้อน และ ชาวบ้าน”

วันที่ 4 มีนาคม 2536 มีการกำหนดวาระสารเกี่ยวกับ การต่อสู้เรียกร้องของชาวบ้าน แหล่งข่าวคือ ผู้ประสานงานคณะกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม 16 สถาบัน(คอสท.) และนายอำเภอโขงเจียม มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ ชาวบ้าน , กลุ่มอนุรักษ์แม่น้ำมูล และชมรมนักอนุรักษ์ธรรมชาติสิ่งแวดล้อม จ.อุบลราชธานี ยื่นหนังสือขอเรียกร้องของกลุ่มคัดค้านการสร้างเชื้อนๆ ผ่านไปยังนายกรัฐมนตรี ดังนี้ 1.ให้รัฐบาลและกฟผ.เปิดเผยข้อมูลที่แท้จริงเกี่ยวกับระดับน้ำท่วม 2.ให้หลักประกันกับชาวบ้านที่จะมีผลกระทบในเรื่องหลักประกันน้ำท่วม ภายหลังกการสร้างเชื้อนๆ 3.แก้ผลกระทบสาเหตุของการลดจำนวนพันธุ์ปลาที่กำลังจะสูญพันธุ์ 4.การป้องกันไม่ให้เกิดการระบาดของโรคพยาธิใบไม้ในเลือด 5.ชดใช้รายได้ของชาวประมงในระหว่างการก่อสร้างเชื้อนๆ 6.ให้รัฐบาลและกฟผ.ชี้แจงต่อสาธารณชนเรื่องการระเบิดแก่ง ในอุทยานแห่งชาติแก่งตะนะ ภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.ทำให้ชาวบ้านเดือดร้อน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมืองค์ประกอบของข่าวคือ ความขัดแย้ง ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า คำกริยาว่า “ชุมนุม ประท้วง เรียกร้อง และปักหลัก” และคำนามว่า “ชาวบ้าน”

วันที่ 5 มีนาคม 2536 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง ปัญหาต่างๆจากการสร้างเชื้อนๆ แหล่งข่าว คือ ผู้สื่อข่าวเป็นผู้รายงานเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้น โดยไม่มีผู้ใดเป็นผู้เปิดเผยถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้น มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ กลุ่มผู้ชุมนุมยังคงปักหลักชุมนุมแต่ยอมลดข้อเสนอมามาก 6 ข้อ เหลือเพียง 3 ข้อ ดังนี้ 1.รัฐบาลและกฟผ.ควรจะต้องชี้แจงและทำสัญญากับ

ชาวบ้านผู้ที่จะได้รับผลกระทบจากการสร้างเขื่อนฯ ในเรื่องของระดับน้ำที่แน่นอน ถ้าเป็นไปได้ ขอให้มีการตรวจสอบระดับน้ำที่จะท่วมเสียใหม่ และยุติการสร้างเขื่อนฯเอาไว้ก่อนจนกว่าการตรวจสอบ จะแล้วเสร็จ 2.ต้องให้สัญญาว่าเขื่อนปากมูลจะไม่ก่อให้เกิดผลกระทบเกี่ยวกับพันธุ์สัตว์น้ำ และ3.เขื่อนปากมูลจะไม่เป็นต้นเหตุให้เกิดโรคพยาธิใบไม้ และขอสัญญาเป็นลายลักษณ์อักษรว่าจะไม่เกิดน้ำท่วมและโรคระบาดแน่นอน ในขณะที่เดียวกันการชุมนุมในครั้งนี้ส่งผลให้กลุ่มคนงานก่อสร้างเขื่อนกว่า 400 คนประสบปัญหาขาดรายได้เพราะไม่สามารถเข้าไปทำการก่อสร้างเขื่อนฯได้ ภาพในกรอบสื่อความหมายว่า การก่อสร้างเขื่อนฯทำให้ประชาชนเดือดร้อน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความขัดแย้ง ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “กระทบ , สร้าง , คัดค้าน และชี้แจง”

วันที่ 8 มีนาคม 2536 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง การสนับสนุน และการคัดค้านการก่อสร้างเขื่อนฯ แหล่งข่าวคือ ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี , หัวหน้าตำรวจอุบลราชธานี , รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย และผู้ว่าการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ กลุ่มผู้สนับสนุนการสร้างเขื่อนฯ เห็นถึงประโยชน์ที่จะตามมาและต้องการให้ลูกจ้างในการสร้างเขื่อนฯ ได้มีงานทำต่อไปในขณะที่กลุ่มคัดค้านใช้วิธีมัดผู้หญิงและคนชรา นอนกลางสะพานเตรียมเผาเพื่อเป็นเครื่องต่อรอง ขณะที่กฟผ.ยินดีให้ผู้คัดค้านเข้าร่วมสัมมนาชี้แจงผลกระทบที่ก่อให้เกิดความเสียหาย ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า การสร้างเขื่อนฯของกฟผ.ไม่ได้มีแต่ผลเสียเท่านั้น ยังมีผลดีคือทำประโยชน์ให้ทางด้านการเกษตรและการสนับสนุนการมีงานทำแก่แรงงาน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความขัดแย้ง ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ประท้วง , สนับสนุน , คัดค้าน , เรียกร้อง และสลาย”

วันที่ 10 มีนาคม 2536 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง การร่วมมือกันต่อต้านการก่อสร้างเขื่อนฯ แหล่งข่าวคือ ผู้ประสานงานนักศึกษาคณะกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ นักศึกษาและชาวบ้านรวมตัวกันเรียกร้องให้รัฐบาล

แก้ปัญหาผลกระทบจากการสร้างเขื่อนฯ ภาพในกรอบสื่อความหมายว่า การสร้างเขื่อนฯทำให้ชาวบ้านเดือดร้อน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความขัดแย้ง ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “คัดค้าน และ ชุมนุม”

พ.ศ. 2537

ในปี พ.ศ. 2537 มีการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับการคัดค้านการก่อสร้างเขื่อนปากมูล 3 เดือน รวมทั้งสิ้น 4 ครั้ง คือ เดือนเมษายน 1 ครั้ง พฤษภาคม 1 ครั้ง และพฤศจิกายน 2 ครั้ง สรุปได้ดังนี้

เดือนเมษายน มีการนำเสนอ 1 ครั้ง คือในวันที่ 26 เมษายน 2537 โดยมีการนำเสนอดังนี้

วันที่ 26 เมษายน 2537 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง ผลกระทบที่ตามมาหลังดำเนินการก่อสร้างเขื่อนฯ โดยแหล่งข่าวคือ แกนนำผู้ชุมนุม มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ ชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากการสร้างเขื่อนฯเดินทางมาเรียกร้องให้รัฐบาลชดใช้ค่าเสียหาย ที่ได้รับปากว่าจะจ่ายให้โดยการเดินทางมาครั้งนี้ไม่ได้มีจุดหมายเพื่อต่อต้านการสร้างเขื่อนฯ แต่ต้องการค่าเสียหายที่รัฐบาลได้รับปากไว้เท่านั้น ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า การสร้างเขื่อนฯส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของชาวบ้าน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความขัดแย้ง ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “มือบ และ เรียกร้อง”

เดือนพฤษภาคม มีการนำเสนอทั้งสิ้น 1 ข่าวคือ ในวันที่ 10 พฤษภาคม โดยมีการนำเสนอดังนี้

วันที่ 10 พฤษภาคม 2537 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง วิธีการเรียกร้องให้รัฐบาลแก้ปัญหาเรื่องเขื่อนฯ แหล่งข่าวคือ ชาวบ้าน และนายกรัฐมนตรีนครินทร์ มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ ชาวบ้านปากมูลนำพวงหรีดไปไว้หน้าทำการพรรคประชาธิปัตย์ และนายกรัฐมนตรีนครินทร์ได้เน้นกฟผ. เร่งชี้แจงข้อเท็จจริงในการให้ความช่วยเหลือกลุ่มชาวบ้านที่ได้รับความเดือดร้อน ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.ทำให้ประชาชนเดือดร้อน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมืองค์ประกอบของข่าวคือ ความขัดแย้ง ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “มีอบ และ ประท้วง”

เดือนพฤศจิกายน มีการนำเสนอทั้งสิ้น 2 ข่าวคือ ในวันที่ 15 และ 28 พฤศจิกายน โดยมีการนำเสนอ ดังนี้

วันที่ 15 พฤศจิกายน 2537 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึงผลกระทบจากการสร้างเขื่อนปากมูล โดยแหล่งข่าวคือ ผู้สื่อข่าวเป็นผู้รายงานสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเองไม่มีการเปิดเผยของผู้ใดทั้งสิ้น มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ กลุ่มชาวบ้านปากมูลที่ประท้วงอยู่บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัดอุบลราชธานี ได้สลายตัวแล้วเพราะเสบียงเริ่มร่อยหรอ รวมทั้งชาวบ้านได้ละทิ้งเรือกสวนไรร่นามาเป็นเวลาระยะหนึ่งแล้ว ภาพในกรอบสื่อความหมายว่า การก่อสร้างเขื่อนฯทำให้ชาวบ้านเดือดร้อนต่อเนื่องในระยะยาว

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมืองค์ประกอบของข่าวคือ ความขัดแย้ง ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “มีอบ และ สลายตัว”

วันที่ 28 พฤศจิกายน 2537 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง ผลกระทบที่ตามมาของการก่อสร้างเขื่อนฯ โดยแหล่งข่าวคือ รอง ผบ.ก.อุบลราชธานี , ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี และหัวหน้าฝ่ายกฎหมายของโรงไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนปากมูล มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ กลุ่มผู้ชุมนุมได้ย้ายที่ตั้งจากหน้าศาลากลางโดยได้พึ่งรัฐลดทอนบริเวณสันเขื่อนฯ เพื่อบุกเข้าไปขอเจรจากับเจ้าหน้าที่กฟผ. ในเรื่องการชดเชยค่าเสียหายที่กระทบจากการสร้างเขื่อนฯและทำให้ชาวบ้านสูญเสียอาชีพประมง โดยทางกฟผ.ได้แจ้งความดำเนินคดี 13 แกนนำในข้อหาทำลายทรัพย์สิน

ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.ถูกชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนฯบุกกรุก
ก่อความไม่สงบ

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ
ความขัดแย้ง ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า
“ฟัง , บุก , สกัด และทำลาย”

จากการศึกษา ข่าวการคัดค้านการก่อสร้างเขื่อนปากมูล ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐช่วงปี
พ.ศ. 2531 - 2537 พบว่าการเข้ากรอบข่าวในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ได้กำหนดวาระสารของความ
ขัดแย้ง เป็นประเด็นสำคัญในการนำเสนอ โดยแหล่งข่าวนั้นเน้นหนักไปทางฝ่ายคัดค้านการ
ก่อสร้างเขื่อนฯ มากกว่าฝ่ายสนับสนุนการก่อสร้างเขื่อนฯ ถ้อยคำสำนวนที่ใช้บ่อยคือ คำว่า ม็อบ ,
ชุมนุม , คัดค้าน , ต่อต้าน , ประท้วง และ สร้างเขื่อน

จากการเก็บข้อมูลด้วยตาราง Coding Sheet สามารถสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับการเข้า
กรอบข่าวการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ในกรณีศึกษาโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อน
ปากมูล) ได้ดังตาราง

DRU

DRU

3. เหตุการณ์มลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

การศึกษาเกี่ยวกับการนำเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ประเด็นเหตุการณ์มลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ได้เริ่มทำการศึกษาดังแต่ เดือนตุลาคม ปี 2535 ถึง ปี 2540 ซึ่งเมื่อทำการศึกษาวิจัยแล้ว ได้ข้อสรุปดังนี้

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้เริ่มเสนอ ประเด็นเหตุการณ์มลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปางตั้งแต่เดือนตุลาคม 2535 เป็นจำนวน 11 ข่าว ในปี 2539 จำนวน 1 ข่าว และในปี 2540 จำนวน 3 ข่าว รวมทั้งสิ้น 15 ข่าว โดยการนำเสนอข่าวไม่ได้นำเสนออย่างต่อเนื่องกันแต่นำเสนอเป็นช่วงๆ ดังนี้

พ.ศ. 2535

ในปี พ.ศ. 2535 มีการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์มลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง 2 เดือน รวมทั้งสิ้น 11 ครั้ง คือ เดือนตุลาคม 6 ครั้ง และเดือนพฤศจิกายน 5 ครั้ง สรุปได้ดังนี้

เดือนตุลาคม มีการนำเสนอทั้งสิ้น 6 ข่าว คือ ในวันที่ 19 , 22 , 23 , 24 , 25 และ 30 ตุลาคม โดยมีการนำเสนอดังนี้

วันที่ 19 ตุลาคม 2535 มีการกำหนดวาระสารว่า ชาวบ้านที่อาศัยในบริเวณบ้านสบป่าด ประสบกับปัญหามลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะของกฟผ. โดยแหล่งข่าว คือราษฎร อำเภอมแม่เมาะ , ผู้อำนวยการโรงไฟฟ้าฝ่ายผลิตแม่เมาะ และผู้อำนวยการฝ่ายประชาสัมพันธ์กฟผ. มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ ชาวบ้านสบป่าดได้เข้ารักษาตัวภายหลังจากประมาณวันที่ 3-5 ตุลาคมที่ผ่านมา ชาวบ้านเกิดล้มป่วยจากการเปลี่ยนทิศทางลม ส่งผลให้ฝุ่นขี้เถ้าและก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ จากโรงไฟฟ้าแม่เมาะตกลงที่หมู่บ้านสบป่าด และชาวบ้านได้รับผลกระทบคือ มีฝุ่นคล้ายแป้งสีขาวปนเทาแบบขี้เถ้าโปรยลงใส่บ้านเรือนและต้นไม้ หลังจากนั้น 5 ชั่วโมงหลังไปไม่มีลักษณะไหม้เกรียม และชาวบ้านสบป่าดมีอาการป่วยเกี่ยวกับทางเดินหายใจ และบริเวณดวงตา ซึ่งทางกฟผ. ได้ชี้แจงในเรื่องของการให้ความช่วยเหลือด้านการรักษาพยาบาล และเตรียมซื้อเครื่องดักจับกำมะถันโดยยอมรับว่า ผลจากการเปลี่ยนทิศทางลมทำให้เกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้น และนับเป็น

อุบัติเหตุในรอบ 20 ปี ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.ยอมรับผิดในเรื่องที่เกิดขึ้นและพยายามแก้ไข รวมทั้งหาทางป้องกันไม่ให้เกิดเหตุอีก

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความขัดแย้ง ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ล้มป่วย” และ คำนาม “มลพิษ”

วันที่ 22 ตุลาคม 2535 มีการกำหนดวาระสารว่า โรงไฟฟ้าแม่เมาะ ปล่องก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ โดยแหล่งข่าวคือ เลขาธิการชมรมป้องกันควันพิษ , สาธารณสุขจังหวัดลำปาง , นายอำเภอแม่เมาะ และประชาสัมพันธ์โรงไฟฟ้าแม่เมาะ มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ โรงไฟฟ้าแม่เมาะปล่องก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ทำให้ราษฎรกว่า 5000 ครอบครัวได้รับสารพิษ และ พิษผลทางการเกษตรก็ได้รับสารพิษด้วย ภาพในกรอบสื่อความหมายว่า ความสะอาดของโรงไฟฟ้าแม่เมาะทำให้ชาวบ้านสบปาดได้รับความเดือดร้อน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความขัดแย้ง ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยในข่าวนี้นี้เป็นคำกริยา “ปล่อยควันพิษ”

วันที่ 23 ตุลาคม 2535 มีการกำหนดวาระสารว่า ชาวบ้านสบปาดได้รับสารพิษ โดยแหล่งข่าวคือ เลขาธิการชมรมป้องกันควันพิษ , สาธารณสุขจังหวัดลำปาง , นายอำเภอแม่เมาะ , รัฐมนตรีสำนักนายก และ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ ชาวบ้านสบปาดได้รับผลกระทบจากการปล่อยก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ของโรงไฟฟ้าแม่เมาะ ทำให้พืชผลเสียหายและได้เรียกร้องให้โรงไฟฟ้าแม่เมาะลดการผลิตลง 15 % ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า โรงไฟฟ้าแม่เมาะทำให้ประชาชนเดือดร้อน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความขัดแย้ง ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ปล่อยสารพิษ”

วันที่ 24 ตุลาคม 2535 มีการกำหนดวาระสารว่า ชาวบ้านสบป่าด่วยเพราะ ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ แหล่งข่าวคือ เลขานุการชมรมป้องกันควันพิษ และรองผู้ประสานงานคณะกรรมการอนุรักษ์สภาพสิ่งแวดล้อม 16 สถาบัน มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ เลขานุการชมรมป้องกันควันพิษเยี่ยมผู้ป่วยพบว่ามีอาการหนักและชาวบ้าน ได้ยื่นหนังสือเรียกร้องค่าเสียหายต่อ นายกรัฐมนตรี มีรายละเอียดดังนี้

1. ให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ติดเครื่องกรองอากาศ
2. ดูแลรักษาผู้ป่วยอย่างใกล้ชิด
3. ชดใช้ค่าเสียหายเกี่ยวกับพืชผลทางการเกษตร
4. อพยพชาวบ้านออกจากพื้นที่โดยด่วน

ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า โรงไฟฟ้าแม่เมาะทำให้ชาวบ้านสบป่าด่วยได้รับความเดือดร้อนทั้งในด้านสุขภาพและการดำรงชีพ

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความขัดแย้ง ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ปล่อยมลพิษ”

วันที่ 25 ตุลาคม 2535 มีการกำหนดวาระสารว่า ผู้ป่วยเด็กที่ได้รับสารพิษอาการหนัก ต้องใช้ออกซิเจนช่วย แหล่งข่าวคือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม , รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง , รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ และ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี แก่นสำคัญของเรื่องคือ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และ ผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เดินทางไปโรงไฟฟ้าแม่เมาะเพื่อเยี่ยมผู้ป่วย ทำความเข้าใจและชี้แจงกระบวนการให้ความช่วยเหลือ ภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.ไม่ได้ทอดทิ้งชาวบ้านผู้ประสบเหตุแต่อย่างใด

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความขัดแย้ง ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ปล่อยสารพิษ”

วันที่ 30 ตุลาคม 2535 มีการกำหนดวาระสารว่า กฟผ.จ่ายค่าเสียหายไม่คุ้มกับสิ่งที่ศูนย์เสียไป แหล่งข่าวคือ กรรมการชมรมป้องกันควันพิษ , คณะกรรมการพลังงาน , โฆษก

คณะกรรมการพลังงาน และ รองผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ ชาวบ้านสบป่าเตรียมฟุ้งร้องศาล เพราะกฟผ.ชดเชยค่าเสียหายไม่คุ้มค่า และต้องการให้กฟผ. ออกบัตรประกันสุขภาพให้แก่ผู้ป่วยที่ได้รับสารพิษจะได้รักษาฟรี ในขณะที่กฟผ.ชี้แจงว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นเพราะกระแสลมแปรปรวนทำให้สารพิษกระจายฟุ้งไปทั่ว ภาพในกรอบสื่อความหมายว่ากฟผ.รับผิดชอบในสิ่งที่เกิดขึ้นได้ไม่เต็มที่

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความขัดแย้ง ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ปล่อยสารพิษ” และ คำนามว่า “กระแสลม”

เดือนพฤศจิกายน มีการนำเสนอทั้งสิ้น 5 ข่าว คือ ในวันที่ 1, 2, 5, 6 และ 7 โดยมีกรนำเสนอ ดังนี้

วันที่ 1 พฤศจิกายน 2535 มีการกำหนดวาระสารว่า ประชาชนที่ป่วยมีสาเหตุจากสารพิษ แหล่งข่าวคือ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และ สาธารณสุขจังหวัดลำปาง มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ พบสารพิษชนิดใหม่ที่เกิดจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะซึ่งส่งผลให้ประชาชนป่วยเพิ่มขึ้น ภาพในกรอบสื่อความหมายว่า โรงไฟฟ้าแม่เมาะทำให้ประชาชนล้มป่วยเป็นจำนวนมาก

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความขัดแย้ง ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ผู้ป่วย” และคำกริยา “ปล่อยสารพิษ”

วันที่ 2 พฤศจิกายน 2535 มีการกำหนดวาระสารว่า พนักงานของโรงไฟฟ้าแม่เมาะก็สารพิษเช่นกัน แหล่งข่าวคือ กำนันตำบลสบป่า และ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อม มีแก่นสำคัญของเรื่องว่า กฟผ.ปิดบังข่าวสารเรื่องการแพร่กระจายของสารพิษ และมีการเลี้ยงนักข่าวเพื่อให้จัดการนำเสนอข่าวเรื่องการแพร่กระจายของสารพิษ ภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.กลัวเสียผลประโยชน์ในการสร้างโรงไฟฟ้า

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความขัดแย้ง ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ปิดข่าว” และ คำนามว่า “สารพิษ”

วันที่ 5 พฤศจิกายน 2535 มีการกำหนดวาระสารว่า ชาวบ้านสบป่ามีความวิตกกังวล เรื่องสารพิษโดยแหล่งข่าวคือ รองประธานกรรมการสาธารณสุข , ปลัดกระทรวงสาธารณสุข และ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสวนปรุง มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ ชาวแม่เมาะนอกจากจะประสบปัญหาเรื่องสุขภาพที่เกิดจากสารพิษแล้ว ยังมีปัญหาความวิตกกังวลด้านจิตใจเพิ่มขึ้นอีกด้วย ภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.ทำให้ชาวบ้านสบป่าได้รับความเดือดร้อนทั้งด้านสุขภาพร่างกาย และ จิตใจ

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความขัดแย้ง ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “วิตก และ กังวล” และ คำนามว่า “สารพิษ”

วันที่ 6 พฤศจิกายน 2535 มีการกำหนดวาระสารว่า กฟผ.จ่ายเงินชดเชยให้กับประชาชน โดยมีแหล่งข่าวคือ ผู้อำนวยการโรงไฟฟ้าแม่เมาะ , ผู้อำนวยการโรงพยาบาลแม่เมาะ , จ่าจังหวัดลำปาง และ อธิบดีกรมอนามัย มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ ชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษจะได้รับเงินชดเชยจากกฟผ.ในขณะที่เดียวกันอำเภอแม่เมาะก็อยู่ในสภาพปกติ แต่ก็ยังมีเฝ้าตรวจสอบสภาพอากาศอยู่อย่างสม่ำเสมอ ภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.รับผิดชอบในสิ่งที่เกิดขึ้น

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความขัดแย้ง ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “จ่ายเงิน , อพยพ และ ปล่อยควัน”

วันที่ 7 พฤศจิกายน 2535 มีการกำหนดวาระสารว่า ประชาชนบางคนไม่ยอมรับค่ารักษาพยาบาลจากทางการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย โดยแหล่งข่าวคือ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลแม่เมาะ , ชาวบ้านที่ไม่รับเงิน และ จากจังหวัดลำปาง แก่นสำคัญของเรื่องคือ ชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจะได้รับเงินชดเชยค่าเสียหายรายละ 5000 บาท แต่มีชาวบ้านบางคนไม่ยอมรับเงินค่าเสียหายที่กฟผ.จ่ายให้ ภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.รับผิดชอบในสิ่งที่เกิดขึ้น

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความขัดแย้ง ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ปล่อยควัน , รักษาพยาบาล และ รับเงิน” และ คำนามว่า “สารพิษ”

พ.ศ. 2539 มีการนำเสนอข่าวเพียง 1 ครั้ง ในเดือน พฤษภาคม ดังนี้

วันที่ 11 พฤษภาคม 2539 มีการกำหนดวาระสารถึง วิธีการเรียกร้องความช่วยเหลือของชาวบ้าน โดยแหล่งข่าวคือ ชาวบ้านแม่เมาะ มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ ชาวบ้านแม่เมาะจะถวายฎีกาแด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ขณะเสด็จเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์รัชกาลที่ 7 และทรงเปิดเดินเครื่องจักรกำจัดก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ที่บริเวณ โรงไฟฟ้าแม่เมาะ ทั้งนี้เพราะมีชาวบ้านล้มป่วยเป็นจำนวนมาก และการเจรจากับกฟผ.ก็ยังไม่สำเร็จ ในขณะเดียวกัน โรงพยาบาลแม่เมาะยืนยันว่า อาการป่วยของชาวบ้านโดยส่วนใหญ่แล้วคือ โรคมะเร็งแพ้อาการของการติดสารพิษยังตรวจไม่พบ ภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.ไม่ใส่ใจดูแลชาวบ้านอย่างจริงจัง

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความขัดแย้ง ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ล้มป่วย”

พ.ศ. 2540

ในปี พ.ศ. 2540 มีการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์มลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ทั้งสิ้น 3 ครั้ง ในเดือน พฤษภาคม 1 ครั้ง กรกฎาคม 1 ครั้ง และ ธันวาคม 1 ครั้ง

เดือนพฤษภาคม มีการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับมลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปางเพียง 1 ครั้ง เท่านั้น

วันที่ 14 พฤษภาคม 2540 ซึ่งมีการกำหนดวาระสารถึง การรวมตัวกันเรียกร้องของชาวบ้านแม่เมาะ โดยมีแหล่งข่าวคือ ตัวแทนชาวบ้านประกอบด้วย ปลัดอาวุโส และเจ้าหน้าที่ป่าไม้อำเภอ มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ ชาวบ้านแม่เมาะเรียกร้องให้กฟผ.อพยพชาวบ้านให้พ้นจากเขต

มลพิษโดยต้องการให้รัฐบาลเป็นผู้เร่งรัดกฟผ. เพราะไม่ต้องการตายผ่อนส่ง ภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.ยังไม่แก้ปัญหามลพิษของแม่เมาะอย่างจริงจังทำให้ชาวบ้านได้รับความเดือดร้อน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความขัดแย้ง ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “เรียกร้อง และ ปลดปล่อยก๊าซ”

เดือนกรกฎาคม มีการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับมลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง เพียง 1 ครั้งเท่านั้น

วันที่ 8 กรกฎาคม 2540 มีการกำหนดวาระสารว่า กฟผ.นำแพทย์เป็นผู้ให้ข่าวเพื่อปลอบขวัญชาวบ้าน โดยแหล่งข่าวคือ อธิบดีกรมอนามัย มีแก่นสำคัญของเรื่องว่า กรมอนามัยแจ้งแก่ประชาชนว่า จากการเฝ้าระวัง และ ดำเนินการศึกษาผลกระทบมลพิษทางอากาศต่อสุขภาพประชาชนอำเภอแม่เมาะจังหวัดลำปาง พบว่าประชาชนกลุ่มศึกษามีอัตราเสี่ยงต่อการเกิดโรกระบบทางเดินหายใจ แต่ทางกฟผ.ได้แก้ไขปัญหาโดยการนำถิกไนต์จากต่างประเทศในบางส่วนและเร่งติดตั้งเครื่องมือดี-ซัลเฟอร์ไดออกไซด์ เพื่อชาวบ้านในพื้นที่แล้ว ภาพในกรอบสื่อความหมายว่ากฟผ.ไม่ได้ทอดทิ้งประชาชนและพยายามแก้ไขปัญหอย่างต่อเนื่อง

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความขัดแย้ง ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “วิตก”

เดือนธันวาคม มีการนำเสนอเพียง 1 ครั้งเช่นกัน ในวันที่ 15 ธันวาคม 2540

วันที่ 15 ธันวาคม 2540 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง การพยายามต่อสู้ของชาวบ้านแม่เมาะ โดยมีแหล่งข่าวคือ อธิบดีพนักงานกฟผ. มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ อธิบดีพนักงานกฟผ. ระบุว่ามลพิษจากเหมืองแม่เมาะทำให้ชาวบ้านล้มป่วยและเสียชีวิตแล้ว 8 ราย นอกจากนั้นยังเป็นโรคเครียดเพิ่มด้วย จึงได้ดำเนินการเรียกร้องให้กฟผ.ย้ายชาวบ้านออกจากพื้นที่โดยด่วน เพราะการแก้ปัญหาด้วยวิธีการทำ สปริงเวย์ เพื่อฉีดน้ำป้องกันฝุ่นไม่สามารถช่วยอะไรได้

เพราะ สปริงเวย์ อยู่ห่างจากหม้อบ้านและตัวหม้อเกินไป ภาพในกรอบสื่อความหมายว่ากฟผ.ไม่คิดแก้ปัญหาอย่างจริงจัง

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความชัดเจน ความเด่น ความต่อเนื่อง และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “เรียกร้อง และ อพยพ”

จากการศึกษา ข่าวเหตุการณ์มลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐช่วงปี พ.ศ. 2535 - 2540 พบว่าการเข้ากรอบข่าวในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ได้กำหนดวาระสารของความชัดเจน เป็นประเด็นสำคัญในการนำเสนอ โดยแหล่งข่าวที่เน้นหนักไปทางฝ่ายประชาชนผู้ได้รับความเดือดร้อนจากการปล่อยมลพิษ และถ้อยคำสำนวนที่ใช้บ่อยคือ คำว่า มลพิษ , เจ็บป่วย , เรียกร้อง , รักษาพยาบาล , ปล่อยสารพิษ และ กระแสลม

จากการเก็บข้อมูลด้วยตาราง Coding Sheet สามารถสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับการเข้ากรอบข่าวการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ในกรณีศึกษามลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ได้ดังตาราง

DRU

4. การคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ

การศึกษาเกี่ยวกับการนำเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ประเด็น การคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจได้เริ่มทำการศึกษาในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม พ.ศ. 2547 ได้ข้อสรุปดังนี้

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ได้เริ่มนำเสนอประเด็นการคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจตั้งแต่วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2547 – 31 มีนาคม 2547 รวมทั้งสิ้น 40 ข่าว สรุปประเด็นต่างๆในการนำเสนอได้ดังนี้

เดือนกุมภาพันธ์ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 9 ข่าว คือ ในวันที่ 18 , 24 , 25 , 26 , 27 , 28 และ 29 กุมภาพันธ์ โดยมีการนำเสนอดังนี้

วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2547 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง การเตรียมการแปรรูปรัฐวิสาหกิจของคณะรัฐบาล โดยแหล่งข่าวคือคณะรัฐมนตรี มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ คณะรัฐมนตรีเตรียมขายหุ้นกฟผ. ให้บริษัทบ้านปู จำกัด มหาชน และ บริษัท CLP Power รวมทั้งเตรียมแปรสภาพกฟผ.เป็น บริษัท กฟผ. จำกัด (มหาชน) ซึ่งภาพในกรอบยังไม่มีความชัดเจน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความเด่น และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยในข่าวนี้นี้เป็นคำกริยาว่า “ขาย และ กระจาย”

วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2547 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง ปฏิกริยาของพนักงานกฟผ. ต่อมติของคณะรัฐมนตรีในการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ โดยแหล่งข่าวคือ ประธานสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย(สร.กฟผ.) มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ ประธานสร.กฟผ. เตรียมยื่นหนังสือถึงนายกรัฐมนตรี ขอยกเลิกนโยบายการแปรรูปกฟผ. และปลดผู้ว่าการการไฟฟ้าฯ และหากไม่ได้คำตอบจะทำการดับไฟ รวมทั้งพนักงานกฟผ.จะทยอยกันมารวมตัวที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า พนักงานกฟผ.ต่อต้านมติคณะรัฐมนตรีในการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวของข่าวคือ ความเด่น และความขัดแย้ง กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อย เป็นคำกริยาว่า “ยกเลิก และ ปลด”

วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2547 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง การเตรียมการแปรรูป รัฐวิสาหกิจของรัฐบาล และปฏิกิริยาของพนักงานกฟผ.ต่อการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ โดยแหล่งข่าว คือ นายกรัฐมนตรี, รองผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และประธานสร.กฟผ. มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ นายกรัฐมนตรีกล่าวว่ามือบพนักงานกฟผ.เกิดขึ้นเพราะมีรองผู้ว่าการการไฟฟ้าฯ หนุนหลังอยู่ พร้อมทั้งยืนยันเรื่องการขึ้นค่าน้ำ ค่าไฟ เป็นไปตามดัชนีค่าครองชีพ ในขณะที่รองผู้ว่าการการไฟฟ้าฯ ยืนยันว่าภาระทำงานของกฟผ.ยังรักกันดี ในขณะที่เดียวกันประธาน สร.กฟผ. ยืนยันว่าการชุมนุมจะไม่ส่งผลกระทบต่อประชาชน อย่างแน่นอน ภาพในกรอบสื่อ ความหมายว่า พนักงานกฟผ.ต่อต้านมติการแปรรูปของคณะรัฐมนตรี

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความขัดแย้ง ความเด่น และความสำคัญ กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยในข่าวนี้นี้เป็นคำกริยาว่า “ขาย , แปรรูป และมีอบ” และคำนามว่า “หุ้น”

วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2547 มีการกำหนดวาระสารเกี่ยวกับ ความขัดแย้งระหว่าง พนักงานกฟผ. และรัฐบาลในการต่อต้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ โดยแหล่งข่าวคือ ผู้ว่าการการ ไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย , ประธานสร.กฟผ. มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ ประธานสร.กฟผ. ให้เหตุผลในการชุมนุมว่าไม่ได้จัดชุมนุมขึ้นเพื่อต่อรองผลประโยชน์ แต่ต้องการให้รัฐบาลหยุด การแปรรูป โดยในการชุมนุมนั้นมีรัฐวิสาหกิจอื่นๆมาร่วมด้วย ในขณะเดียวกันผู้ว่าการการไฟฟ้า ฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย กล่าวว่าจะไม่ให้สัมภาษณ์หรือแสดงความคิดเห็นใดๆทั้งสิ้น ซึ่งภาพใน กรอบสื่อความหมายว่า พนักงานกฟผ.ต่อต้านมติการแปรรูปของคณะรัฐมนตรี

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความขัดแย้ง และความเด่น กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยในข่าวนี้นี้เป็นคำกริยาว่า “ชุมนุม , มีอบ , ยกเลิก และ แปรรูป”

วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2547 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง ความขัดแย้งของ พนักงานกฟผ.และรัฐบาล โดยแหล่งข่าวคือ เลขาธิการสมาพันธ์แรงงาน , ประธานสร.กฟผ. , ผู้ว่า การการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย , รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน และนายกรัฐมนตรี มี แก่นสำคัญของเรื่องคือ นายกรัฐมนตรีไม่ยอมเจรจากับกลุ่มผู้ชุมนุม และยืนยันเดินหน้าแปรรูป ในขณะที่ผู้ชุมนุมยืนยันเป้าหมายหลักว่าต้องการคัดค้านการแปรรูปที่จะส่งผลให้ค่าน้ำ และค่าไฟ

ปรับตัวสูงขึ้น ด้านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานยืนยันแปรรูปต่อไป และจะนำกฟผ.เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ด้านผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ประกาศไม่ยอมลาออกจากตำแหน่งเด็ดขาด ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า พนักงานกฟผ.ต่อต้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ เพราะเห็นถึงความเดือดร้อนที่จะมีตามมาภายหลังการแปรรูป

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง ความเด่น และความต่อเนื่อง กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ชุมนุม และ คัดค้าน”

วันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2547 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง ความขัดแย้งของพนักงานกฟผ. และรัฐบาลในการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ โดยแหล่งข่าวคือ นายกรัฐมนตรี , ประธานสร.กฟผ. และ เลขาธิการสมาพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ นายกรัฐมนตรียืนยันแปรรูปรัฐวิสาหกิจแน่นอนซึ่งไม่ได้เป็นการขายกฟผ. แต่จะใช้วิธีกระจายหุ้นให้ประชาชนได้ถือหุ้นด้วย โดยผู้ชุมนุมเห็นว่านายกรัฐมนตรี คิดถึงการตลาดเป็นหลักมองผลประโยชน์จากการแปรรูป และสร.กฟผ. ขอพบนายกรัฐมนตรีเพื่อเจรจา แต่นายกรัฐมนตรีไม่ยอมให้พบ ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า พนักงานกฟผ.พยายามปกป้องรักษาสิทธิให้แก่ประชาชน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง ความเด่น และความต่อเนื่อง กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ชุมนุม , คัดค้าน , แปรรูป และยืนยัน”

เดือนมีนาคม มีการนำเสนอทั้งสิ้น 31 ข่าว คือ ตั้งแต่วันที่ 1-31 มีนาคม โดยมีการนำเสนอ ดังนี้

วันที่ 1 มีนาคม 2547 มีการกำหนดวาระสารเกี่ยวกับ ความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ ในเรื่องการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ โดยแหล่งข่าวคือ ประธานสร.กฟผ. , ผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย , เลขาธิการสมาพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ , หัวหน้าพรรคประชา ธิปัตย์ และนายกรัฐมนตรี มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ กลุ่มคัดค้านการแปรรูปชี้ให้เห็นว่าการนำกฟผ.เข้าตลาดหลักทรัพย์จะทำให้ กลายเป็นกิจการที่แสวงหาผลกำไร และกำไรที่ได้นั้น

ต้องมาจากค่าไฟฟ้าที่ปรับตัวสูงขึ้น พร้อมทั้งของร้องให้รัฐบาลหยุดใส่ร้ายผู้นำการชุมนุม เพราะ การชุมนุมไม่มีผลกระทบต่อประชาชน ขณะที่นายกรัฐมนตรีมองว่าการแปรรูปโดยการนำกฟผ. เข้าตลาดหลักทรัพย์เป็นเพียงการกระจายหุ้นไม่ใช่การขายรัฐวิสาหกิจ ด้านผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเรียกประชุมผู้บริหารกฟผ. เพื่อหาแนวทางให้พนักงานกลับไปทำงานและ หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ กล่าวว่าถึงไม่แปรรูปรัฐวิสาหกิจก็ไม่มีผลกระทบกับเศรษฐกิจ และ เห็นด้วยกับการแปรรูป ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า พนักงานกฟผ.พยายามรักษาสีทิวให้ ประชาชน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง ความเด่น และความต่อเนื่อง กรอบคำสำนวน ที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ชุมนุม , คัดค้าน และ แปรรูป”

วันที่ 2 มีนาคม 2547 มีการกำหนดวาระสารเห็นถึง วิธีการของรัฐบาลในการพยายาม ยุติการชุมนุมคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ โดยแหล่งข่าวคือ นายกรัฐมนตรี , รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการคลัง , รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน , ผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และ ประธานสร.กฟผ. มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ รัฐบาลเลื่อนการนำกฟผ. เข้าจดทะเบียนเป็น บริษัทออกไปอีก โดยอ้างว่าเป็นปัญหาทางระบบราชการ ไม่ใช่ถูกกดดันจากกลุ่มผู้ชุมนุม ซึ่ง นายกรัฐมนตรีชี้แจงว่า การกระจายหุ้นกฟผ.ไม่ใช่การขายรัฐวิสาหกิจ ในส่วนของผลกระทบ เกี่ยวกับค่าไฟฟ้าที่อาจเพิ่มสูงขึ้นนั้น เป็นเพราะต้นทุนพลังงานเพิ่มขึ้น เงินเดือนพนักงานเพิ่มขึ้น โบนัสที่ต้องจ่าย และการกระจายหุ้นให้ประชาชนได้มีโอกาสนในการถือหุ้นด้วย ด้านผู้ว่าการการ ไฟฟ้าฯ กล่าวว่าการแปลงสภาพกฟผ.เป็นบริษัทนั้น เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งภาพใน กรอบสื่อความหมายว่า พนักงานกฟผ.เรียกร้องให้รัฐบาลยุติการแปรรูป โดยจุดประสงค์หลักคือ เพื่อประชาชน จะไม่ต้องเสียค่าไฟที่มากขึ้น

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง ความเด่น และความต่อเนื่อง กรอบคำสำนวน ที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ซื้อ , ขาย , เลื่อน และบิดเบือน” และคำนามว่า “การจดทะเบียน”

วันที่ 3 มีนาคม 2547 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง การรวมตัวกันของ รัฐวิสาหกิจเพื่อให้รัฐบาลยุติการแปรรูป โดยแหล่งข่าวคือ ประธานสร.กฟผ. , ผู้ว่าการการไฟฟ้า

ฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย , รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน , รองนายกรัฐมนตรี และ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ ผู้ชุมนุมยังคงรวมตัวกันเพื่อหาทางออกและยุติปัญหาการชุมนุมด้วยดี โดยได้ทำการยื่นหนังสือต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ให้ปลดผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ทั้งนี้การดำเนินการแปรรูปเป็นไปอย่างรวดเร็ว ผิดวิสัย ซึ่งกลุ่มผู้ชุมนุมยืนยันว่า การต่อสู้ครั้งนี้ทำเพื่อผลประโยชน์ของประเทศชาติ และเรียกร้องให้รัฐบาลทำประชามติให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินว่าจะแปรรูปหรือไม่ ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า พนักงานกฟผ.ทำเพื่อประชาชนส่วนรวม

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง ความเด่น และความต่อเนื่อง กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “แปรรูป , ประท้วง , คัดค้าน และมือบ”

วันที่ 4 มีนาคม 2547 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นว่า การก่อมือบของพนักงานกฟผ.ไม่ได้ทำให้ประชาชนเดือดร้อน โดยแหล่งข่าวคือ รองผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย , รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน , ปลัดกระทรวงพลังงาน , หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ , ประธานสร.กฟผ. , ประธานสร.กฟผ. และประธานสร.กปน. มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ กลุ่มผู้ชุมนุมยังคงเรียกร้องให้รัฐบาลจัดทำประชาพิจารณ์ เพื่อให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินว่าควรแปรรูปรัฐวิสาหกิจหรือไม่ และในการชุมนุมนั้นไม่ส่งผลต่อการผลิตกระแสไฟฟ้า เพราะพนักงานกฟผ.จะผลัดกันมาร่วมชุมนุมซึ่งจะไม่มีทางทำให้ประชาชนเดือดร้อนเป็นอันขาด สำหรับการที่นายภคกล่าวได้ว่า ได้จัดทำประชาพิจารณ์ไปแล้วนั้นไม่เป็นความจริงเนื่องจากเป็นเพียงการจัดฉากเท่านั้น เพราะไม่ได้เปิดโอกาสให้พนักงานกฟผ. หรือประชาชนได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น จากการชุมนุมส่งผลให้คณะกรรมการการต่างประเทศ คณะกรรมการการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และคณะกรรมการการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ วุฒิสภา จัดประชุมร่วมเพื่อพิจารณาปัญหาการแปรรูป กฟผ. โดยเชิญตัวแทนจากสมาพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจสหภาพแรงงาน กฟผ. และสหพันธ์องค์กรผู้บริโภค ร่วมประชุมโดยมีมติให้เสนอความเห็น 3 ประการต่อรัฐบาลคือ ยุติการแปรรูปไว้ก่อน จัดทำประชาพิจารณ์เพื่อให้ประชาชนร่วมแสดงความคิดเห็น และจัดทำประชามติ ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า พนักงานกฟผ.เรียกร้องความเป็นธรรมให้แก่ประชาชน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง ความเด่น และความต่อเนื่อง กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ชุมนุม , ต่อต้าน , ยุติ และคัดค้าน”

วันที่ 5 มีนาคม 2547 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง การรวมตัวของพนักงานรัฐวิสาหกิจในการคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ โดยแหล่งข่าวคือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน , รองหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ และประธานสร.กฟผ. มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ 10 ตัวแทนของ กฟผ. โกงหัวประท้วงรัฐบาลให้ยุติการแปรรูป ในขณะที่รัฐบาลชี้แจงว่าการแปรรูปทำไปเพื่อประโยชน์ของประชาชน ด้านประธานสร.กฟผ. กล่าวว่าการชุมนุมมีจุดมุ่งหมายคือ ให้รัฐบาลยุติการแปรรูปโดยทางออกที่ดีที่สุดคือ การทำประชามติตามกฎหมายรัฐธรรมนูญมาตรา 214 ให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสิน และต้องการเจรจากับนายกรัฐมนตรี ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า พนักงานกฟผ.ต้องการให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจว่าควรทำการแปรรูปหรือไม่

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง ความเด่น และความต่อเนื่อง กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ประชุม , ชุมนุม , คัดค้าน และแปรรูป”

วันที่ 6 มีนาคม 2547 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง การรวมตัวของรัฐวิสาหกิจในประเทศไทย เพื่อคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ โดยแหล่งข่าวคือ ประธานสร.กฟผ. และประธานคณะกรรมการพลังงานสภาอุตสาหกรรม มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ กลุ่มผู้ชุมนุมขอพบนายกรัฐมนตรีเพื่อหารือแนวทางในการยุติการแปรรูป และการทำประชาพิจารณ์ ด้านประธานคณะกรรมการพลังงานสภาอุตสาหกรรม ชี้แจงว่าการชุมนุมมีผลต่อความเชื่อมั่นของประเทศ โดยเฉพาะตลาดหุ้น ในขณะที่เดียวกันรัฐวิสาหกิจอื่นๆก็เริ่มต้นตัวในการคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจแล้วเช่นกัน ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า พนักงานกฟผ.พยายามทุกวิถีทางในการยุติการแปรรูป

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง ความเด่น และความต่อเนื่อง กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ชุมนุม , ค้าน , แปรรูป , ยืนยัน , หยุด และประท้วง”

วันที่ 7 มีนาคม 2547 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง การเลื่อนการแปรรูปออกไป เพื่อรักษาภาพพจน์ของรัฐบาล โดยแหล่งข่าวคือ นายกรัฐมนตรี , รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน และปลัดกระทรวงพลังงาน มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ รัฐบาลประกาศเลื่อนการแปรรูปออกไปอย่างไม่มีกำหนด ในขณะที่กลุ่มผู้ชุมนุมต้องการเห็นเป็นลายลักษณ์อักษรว่าจะเลื่อนจริง และในการชุมนุมยังคงมีจุดมุ่งหมายเดิม คือ ต้องทำประชามติ และยุติการแปรรูป ด้าน นายกรัฐมนตรีกล่าวว่าการแปรรูปรัฐวิสาหกิจนั้นมีจุดมุ่งหมายเดียวกับ กลุ่มผู้ชุมนุม คือ ไม่ต้องการให้ประชาชนเดือดร้อน ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า พนักงานกฟผ.ทำเพื่อประชาชน ต้องการให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจเรื่องการแปรรูปเอง

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง ความเด่น และความต่อเนื่อง กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “แปรรูป , ชุมนุม และคัดค้าน”

วันที่ 8 มีนาคม 2547 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง การอ่อนข้อของรัฐบาลในการยืดเวลาการแปรรูปออกไป โดยแหล่งข่าวคือ รองผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย , เลขาธิการสมพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ , พรรคประชาธิปัตย์ และรองประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ สร.กฟผ.ยังยืนยันเจตนารมณ์เดิมของการชุมนุม คือต้องการให้ยุติการแปรรูปและจัดทำประชาพิจารณ์ให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นได้ ด้านพรรคฝ่ายค้านเห็นว่ารัฐบาลเร่งรีบการแปรรูปมากเกินไป จนละเอียดขั้นตอนของกฎหมายและควรเร่งออกพระราชบัญญัติจัดตั้งองค์กรอิสระควบคุมดูแลกิจการสาธารณูปโภคก่อน แล้วจึงทำประชาพิจารณ์ และรัฐบาลยอมให้กลุ่มผู้ชุมนุมเข้าพบนายกรัฐมนตรี ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.ทำเพื่อประชาชนโดยรวม

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง ความเด่น และความต่อเนื่อง กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ชุมนุม , คัดค้าน , ยุติ และแปรรูป”

วันที่ 9 มีนาคม 2547 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง พลังในการต่อต้านการแปรรูปของเหล่าพนักงานรัฐวิสาหกิจ โดยแหล่งข่าวคือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน , ประธานสร.กฟผ. มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ แกนนำผู้ชุมนุมขอพบนายกรัฐมนตรีเท่านั้น เพื่อเจรจายุติการ

แปรรูป โดยย้ำจุดยืนว่าต้องการยุติการแปรรูป หรือต้องทำประชาพิจารณ์เพื่อให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจ และเตรียมรวมตัวกันเดินเท้าเข้าพบนายกรัฐมนตรี เพื่อให้เห็นถึงพลังของผู้ที่คัดค้านการแปรรูปว่ามีจำนวนมากเช่นใด ด้านกลุ่มที่เดินทางไปถวายฎีกาที่พระราชวังไกลกังวลถูกขัดขวางที่เขตจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า พนักงานกฟผ.ยังคงนึกถึงประชาชนเป็นหลักในการให้สิทธิเพื่อตัดสินใจว่าควรทำการแปรรูปรัฐวิสาหกิจหรือไม่

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง ความเด่น และความต่อเนื่อง กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ชุมนุม, คัดค้าน , แปรรูป และยุติ” และคำนามว่า “ประชามติ และประชาพิจารณ์”

วันที่ 10 มีนาคม 2547 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง พลังในการรวมตัวเพื่อคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ โดยแหล่งข่าวคือ ประธานสร.กฟผ. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ กลุ่มผู้ชุมนุมขอเข้าพบนายกรัฐมนตรียื่น 3 ข้อเสนอคือ 1.ล้มเลิกการแปรรูป 2.ยกเลิกกฎหมายทุนรัฐวิสาหกิจ และ 3.จัดทำประชาพิจารณ์ใหม่ โดยกลุ่มผู้ชุมนุมได้รอพบนายกรัฐมนตรี แต่ได้พบเพียงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ภายหลังจากเจรจาที่ยังหาข้อยุติไม่ได้เช่นเดิม ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า พนักงานกฟผ.ไม่ยอมทำตามข้อเสนอของรัฐบาลเพราะเกรงว่าจะมีผลกระทบต่อประชาชน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง ความเด่น และความต่อเนื่อง กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “มีอบ, คัดค้าน , แปรรูป , ยุติ , ขาย และกระจายหุ้น” และคำนามว่า “ประชามติ และ ประชาพิจารณ์”

วันที่ 11 มีนาคม 2547 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง การนำเสนอข่าวของฝ่ายรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจที่ต่างหาข้อโต้แย้งมาหักล้างกัน โดยแหล่งข่าวคือ ประธานสร.กฟผ. , รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน และเลขาธิการสมาพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ กลุ่มผู้ชุมนุมยังคงปักหลักต่อสู้โดยยื่นยันเจตนารมย์เดิมคือ ให้ยุติการแปรรูป และทำประชามติใหม่ โดยการชุมนุมไม่ได้ต้องการคำตอบแทน(ฐานเงินเดือน) ที่สูงขึ้นแต่อย่างใด

ด้านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานกล่าวว่า ต้องเร่งสร้างความเข้าใจกับกลุ่มผู้ชุมนุมโดยวางกลยุทธ์ไว้ 3 แนวทางคือ 1.เร่งจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลไฟฟ้า พร้อมทั้งจัดตั้งคณะกรรมการ กำกับดูแล และมีร่างพระราชกฤษฎีกาที่ชัดเจน 2.กำหนดกติกาที่ชัดเจนในการกระจายหุ้น โดยการทำงานของกระทรวงการคลังและคณะกรรมการกำกับดูแลตลาดหลักทรัพย์ 3.สิทธิประโยชน์ของพนักงาน ต้องมีความชัดเจน และยืนยันไม่มีการตัดไฟให้ประชาชนเดือดร้อน ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า พนักงานกฟผ.ต้องการให้ยุติการแปรรูปเพื่อประโยชน์ของประชาชน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง ความเด่น และความต่อเนื่อง กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “แปรรูป , มื้อบ , คัดค้าน และยุติ” และคำนามว่า “ประชาพิจารณ์ และ ประชามติ”

วันที่ 12 มีนาคม 2547 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง การนำเสนอข่าวของทั้ง ฝ่ายรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจที่ต่างหาข้อโต้แย้งมาทักท้วงกัน โดยแหล่งข่าวคือ นายกรัฐมนตรี , ประธานสร.กฟผ. , ประธานสร.กฟน. และประธานสร.กฟภ. มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ นายกษ กล่าวว่าการใช้วิธีก้อมื้อบกวดคั้นนั้นไม่ถูกต้องหากต้องการพบให้มาพบกันดีๆ ไม่ต้องมีมื้อบมา กวดคั้น พร้อมทั้งยืนยันว่าการแปรรูปจะคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนเป็นหลักสำคัญ ทางด้านกฟผ.เตรียมแจกเอกสารแก่ประชาชนหากหาข้อยุติไม่ได้โดยเนื้อหาจะกล่าวถึงข้อเท็จจริงในการแปรรูปและเหตุผลที่กฟผ.รวมตัวกันคัดค้านการแปรรูป ส่วนผู้บริหารของกฟผ.เตรียมใช้ กฎหมายเข้ายุติ การก้อมื้อบ ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า พนักงานกฟผ.ต่อต้านมติของ รัฐบาล และมุ่งหาประโยชน์ให้ประชาชน

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง ความเด่น และความต่อเนื่อง กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “มื้อบ , คัดค้าน , กวดคั้น , ยุติ , แปรรูป และเดินขบวน”

วันที่ 13 มีนาคม 2547 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง ผลกระทบที่ตามมาหลังจาก การก้อมื้อบของพนักงานกฟผ. โดยแหล่งข่าวคือ ประธานสร.กฟผ. , รองเลขาธิการสมพันธ์ แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ , รองผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และนักวิชาการ อิศระ มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ การรวมตัวของกลุ่มคัดค้านการแปรรูปอาจส่งผลให้ค่าไฟสูงขึ้น

เพราะผู้ปฏิบัติงานมีจำนวนน้อยลงการเตรียมการผลิตไฟต้องใช้เวลาเพิ่มมากขึ้น ขณะที่กลุ่มผู้ชุมนุมยังยืนยันเจตนารมณ์เดิมคือ ยุติการแปรรูปและเตรียมเปิดเวทีประชาชนที่สนามหลวง โดยยืนยันการคัดค้านนั้นทำเพื่อประเทศชาติ ด้านนักวิชาการอิสระกล่าวว่าการแปรรูปผิดประเด็นหลักการ ขั้นตอน และกระบวนการ ดูเหมือนการกระทำดังกล่าวชี้ให้เห็นว่ารัฐบาลจะทำการยึดประเทศ ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า การตัดสินใจแปรรูปรัฐวิสาหกิจของรัฐบาลเป็นการเพิ่มภาระให้ประชาชน กฟผ.จึงต้องการให้ประชาชนได้ตัดสินใจว่าควรแปรรูปรัฐวิสาหกิจหรือไม่

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง ความเด่น และความต่อเนื่อง กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “คัดค้าน , แปรรูป , ยุติ และประท้วง”

วันที่ 14 มีนาคม 2547 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง การชี้แจงของรัฐบาล และรัฐวิสาหกิจในเรื่องการแปรรูป โดยแหล่งข่าวคือ นายกรัฐมนตรี , รองผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย , รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน และ ประธานสร.กฟผ. มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ รัฐบาลชะลอการแปรรูปรัฐวิสาหกิจและให้พนักงานเลิกชุมนุม แล้วกลับไปทำงานเช่นเดิม ในขณะที่ฝ่ายผู้บริหารกฟผ. เตรียมใช้กฎหมายแรงงานเข้าสลายการชุมนุม ด้านกลุ่มผู้ชุมนุมรวมตัวที่สนามหลวงมีประชาชนเข้าฟังการปราศรัยและร่วมลงชื่อคัดค้านการแปรรูป พร้อมทั้งยังเรียกร้องให้รัฐบาลทำประชามติตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า พนักงานกฟผ.คำนึงถึงสิทธิของประชาชนในการตัดสินใจแปรรูปรัฐวิสาหกิจ

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง ความเด่น และความต่อเนื่อง กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “สลาย , ม็อบ , ยุติ , ชุมนุม และคัดค้าน”

วันที่ 15 มีนาคม 2547 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง วิธีการต่อสู้ของฝ่ายรัฐวิสาหกิจและวิธีการปราบปรามของฝ่ายรัฐบาล โดยแหล่งข่าวคือ นายกรัฐมนตรี , รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน และ ประธานสร.กฟผ. มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ ม็อบกฟผ. ยังคงปักหลักต่อสู้ให้รัฐบาลยุติการแปรรูปขณะที่รัฐบาลได้นำกฎหมายแรงงานมาอ้างในการสลายม็อบ ด้านม็อบก็ใช้วิธีการทางกฎหมายในการรวมตัวต่อยอดด้วยเหตุผลว่าการรวมตัวครั้งนี้เป็นการเปิดประชุมเนื่องจากสมาชิก 1,000 คน ลงชื่อให้เปิดการประชุมเช่นกัน ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมาย

ว่า พนักงานกฟผ.ต่อต้านรัฐบาลอย่างชัดเจน และการกระทำของ กฟผ.นั้นทำเพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยรวม

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง ความเด่น และความต่อเนื่อง กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “มีอบ , ค้าน , แปรรูป , สลาย และชุมนุม”

วันที่ 16 มีนาคม 2547 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง การต่อต้านรัฐบาลของพนักงานกฟผ. มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ เหตุที่การชุมนุมยืดเยื้อเนื่องจากนายรัฐมนตรีกดดันบอร์ดของกฟผ.ให้เอาผิดทางวินัยแก่ผู้ที่เข้าร่วมชุมนุมว่ามีวันลาที่วัน ซึ่งพนักงานกฟผ.รับไม่ได้จึงชุมนุมกันต่อโดยยืนยันว่าการชุมนุมไม่ทำให้เสียงานเพราะพนักงานสลับกันชุมนุมและผู้ชุมนุมกลุ่มหนึ่งนั่งขวางหน้าตึกทำการ ไม่ให้พนักงานเข้าทำงาน ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่าพนักงานกฟผ.ต่อต้านรัฐบาลอย่างชัดเจน และการกระทำของ กฟผ.นั้นทำเพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยรวม

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง ความเด่น และความต่อเนื่อง กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ชุมนุม , มีอบ และยุติ”

วันที่ 17 มีนาคม 2547 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง การต่อต้านรัฐบาลของพนักงานกฟผ. โดยแหล่งข่าวคือ ประธานสร.กฟผ. , นายรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ กลุ่มผู้ชุมนุมยังรวมตัวกันต่อต้านมติของคณะรัฐมนตรี และพนักงานของกฟผ.เริ่มแบ่งเป็น 2 ฝ่ายคือ ฝ่ายผู้บริหาร กับฝ่ายพนักงาน โดยฝ่ายผู้บริหารต้องการให้พนักงานกลับเข้าทำงานตามปกติ ในขณะที่ฝ่ายพนักงานยังต้องการร่วมชุมนุมต่อ จนกว่าจะได้รับความพอใจจากรัฐบาล ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมาย กฟผ.ต่อต้านรัฐบาลอย่างชัดเจน และการกระทำของกฟผ.นั้นทำเพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยรวม

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง ความเด่น และความต่อเนื่อง กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ชุมนุม และ คัดค้าน”

วันที่ 18 มีนาคม 2547 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นว่า รัฐบาลและกฟผ.เริ่มหันหน้าเข้าหากันแล้ว โดยแหล่งข่าวคือ นายกรัฐมนตรี และประธานสร.กฟผ. มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ แกนนำผู้คัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจได้เข้าพบนายกรัฐมนตรีเพื่อหารือในข้อยุติ แต่ยังไม่สามารถหาข้อสรุปได้ เพราะนายกรัฐมนตรียืนยันว่า ต้องมีการแปรรูปรัฐวิสาหกิจในขณะที่แกนนำที่ยืนยันจะชุมนุมกันต่อไปจนกว่ารัฐบาลจะยุติการแปรรูป ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.ต่อต้านรัฐบาลอย่างชัดเจน และการกระทำของ กฟผ.นั้นทำเพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยรวม

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง ความเด่น และความต่อเนื่อง กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ยุติ , ชุม และแปรรูป”

วันที่ 19 มีนาคม 2547 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นว่า รัฐบาลยอมอ่อนข้อแล้ว แต่ยังไม่ยอมตามข้อเสนอของกลุ่มผู้คัดค้าน โดยแหล่งข่าวคือ นายกรัฐมนตรี และ ประธานสร.กฟผ. มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ นายกรัฐมนตรียืนยันต้องมีการแปรรูปแต่ไม่ใช่การขายรัฐวิสาหกิจ เป็นเพียงการกระจายหุ้นแทนและให้ยุติไม่ได้ ทำได้เพียงแค่ชะลอออกไปเท่านั้น จนกว่าจะหาข้อยุติร่วมกันได้ รัฐบาลชี้แจงว่าการแปรรูปนั้นทำเพื่อให้กฟผ.มีความคล่องตัวในการบริหารงานสามารถแข่งขันกับบริษัทเอกชนที่เข้ามาลงทุนในประเทศได้ ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า พนักงานกฟผ.ต่อต้านรัฐบาลอย่างชัดเจน และการกระทำของพนักงานกฟผ.นั้นทำเพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยรวม

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง ความเด่น และความต่อเนื่อง กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ยุติ , ขาย และชะลอ”

วันที่ 20 มีนาคม 2547 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง การยื่นหยัดที่จะต่อสู้ของพนักงานกฟผ. โดยแหล่งข่าวคือ ประธานสร.กฟผ. และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ กลุ่มผู้ชุมนุมยังคงปักหลักชุมนุมต่อ โดยใช้เป็นการประชุมใหญ่วิสามัญ เรื่องคัดค้านการแปรรูปกฟผ. ซึ่งแกนนำกล่าวว่า การประชุมยังไม่ได้ข้อยุติจึงยังต้องทำการประชุมต่อไป ด้านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานขอร้องให้พนักงานกลับเข้าทำงานตามปกติ ซึ่งภาพ

ในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.ต่อต้านรัฐบาลอย่างชัดเจน และการกระทำของ กฟผ.นั้นทำเพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยรวม

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมืองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง ความเด่น และความต่อเนื่อง กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ยุติ , แปรรูป , ประชุม , คัดค้าน”

วันที่ 21 มีนาคม 2547 มีการกำหนดวาระสาร ให้เห็นถึงการชี้แจงของฝ่ายรัฐบาล และรัฐวิสาหกิจ โดยแหล่งข่าวคือ นายกรัฐมนตรี และประธานสร.กฟผ. มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ กลุ่มผู้ชุมนุมยังคงปักหลักต่อต้านการแปรรูปและใช้วิธีเดินสายแจกเอกสารให้ประชาชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อทำความเข้าใจกับประชาชนเรื่องการคัดค้านการแปรรูป ด้านรัฐบาลยังยืนยันในการดำเนินการแปรรูป ไม่แปรรูปในวันนี้ ก็ต้องแปรรูปในวันหน้าอยู่ดี ซึ่งต้องทำความเข้าใจกับพนักงานของกฟผ.ให้ได้ ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า พนักงานกฟผ.ไม่ยอมอ่อนข้อรัฐบาล

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมืองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง ความเด่น และความต่อเนื่อง กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ยุติ , แปรรูป , คัดค้าน และต่อต้าน”

วันที่ 22 มีนาคม 2547 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง ความพยายามต่อสู้ของพนักงานกฟผ. โดยแหล่งข่าวคือ รองเลขาธิการสมาพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ กลุ่มพนักงานกฟผ.เริ่มมาชุมนุมบางตาลง แต่ยังมีผู้ชุมนุมอยู่จำนวนหนึ่ง โดยกลุ่มผู้ชุมนุมบางส่วนเดินทางออกแจกใบปลิว เพื่อให้ประชาชนเข้าใจว่าเหตุใดจึงต้องคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า พนักงานกฟผ.ต่อต้านรัฐบาลอย่างชัดเจน และการกระทำของ พนักงานกฟผ.นั้นทำเพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยรวม

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมืองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง ความเด่น และความต่อเนื่อง กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ประชุม , คัดค้าน และชุมนุม”

วันที่ 23 มีนาคม 2547 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง วิธีการสร้างความเข้าใจกับประชาชนในเรื่องของการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ โดยแหล่งข่าวคือ ประธานสร.กฟผ. และประธานสร.กฟภ. มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ กฟผ.ยังคงต่อสู้ให้รัฐบาลยุติการแปรรูปต่อไป โดยยืนยันว่าหากรัฐบาลจะแปรรูปก็ต้องให้ประชาชนทำประชาคมติและยืนยันว่าการชุมนุมในครั้งนี้เป็นการกระทำที่ไม่ผิดกฎหมาย ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า พนักงานกฟผ.ต่อต้านรัฐบาลอย่างชัดเจน และการกระทำของ พนักงานกฟผ.นั้นทำเพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยรวม

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง ความเด่น และความต่อเนื่อง กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ประชุม , ชุมนุม , คัดค้าน และยุติ”

วันที่ 24 มีนาคม 2547 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง ความพยายามในการคัดค้านการแปรรูปของพนักงานกฟผ. โดยมีแหล่งข่าวคือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน และประธานสร.กฟผ. มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ รัฐบาลยืนยันต้องแปรรูปกฟผ. ในขณะที่กลุ่มผู้ชุมนุมยังคงยืนยันที่จะคัดค้านการแปรรูปต่อไป ในส่วนของพนักงานกฟผ.ได้เดินสายออกแจกจ่ายเอกสาร แสดงเหตุผลในการคัดค้านการแปรรูปต่อไป ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า พนักงานกฟผ.ต่อต้านรัฐบาลอย่างชัดเจน และการกระทำของพนักงานกฟผ.นั้นทำเพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยรวม

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง ความเด่น และความต่อเนื่อง กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ประชุม , ยุติ และชะลอ”

วันที่ 25 มีนาคม 2547 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง ความตั้งใจในการคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ และ ความพยายามในการยุติการชุมนุมของรัฐบาล โดยแหล่งข่าวคือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน และนักธุรกิจรายหนึ่ง มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ กลุ่มผู้ชุมนุมมีการปราศรัยโดยนักธุรกิจรายหนึ่ง ให้เหตุผลว่าในการกระจายหุ้น เท่ากับเป็นการยกอำนาจให้อยู่ในมือเอกชน ในขณะที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานกล่าวว่าการชุมนุมของพนักงานกฟผ.ต้องอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ ต้องอยู่ภายใต้กรอบกฎหมายและควรยุติการ

ชุมนุมได้แล้ว ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กลุ่มผู้คัดค้านพยายามชี้แจงให้ประชาชนได้เห็นถึงผลเสียของการแปรรูป

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง ความเด่น และความต่อเนื่อง กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “คัดค้าน , ชุมนุม และต่อต้าน”

วันที่ 26 มีนาคม 2547 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง การรวมตัวของพนักงานรัฐวิสาหกิจในการคัดค้านการแปรรูป โดยแหล่งข่าวคือ ประธานสร.กฟผ. และประธานสร.กฟน. มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ กลุ่มรัฐวิสาหกิจ ได้เข้าร่วมปราศรัยโจมตีนายกรัฐมนตรีที่ลานชุมนุม และขอให้รัฐบาลอย่าต้านแรงของประชาชน พร้อมทั้งเตรียมเปิดเวทีปราศรัยที่ท้องสนามหลวงด้วย ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า พนักงานกฟผ.ต่อต้านรัฐบาลอย่างชัดเจน และการกระทำของพนักงานกฟผ.นั้นทำเพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยรวม

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง ความเด่น และความต่อเนื่อง กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ชุมนุม และ คัดค้าน”

วันที่ 27 มีนาคม 2547 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง การต่อต้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจของพนักงานรัฐวิสาหกิจ โดยแหล่งข่าวเริ่มเป็นการรายงานข่าวโดยผู้สื่อข่าวเอง ไม่มีการสัมภาษณ์แหล่งข่าวใดๆ ทั้งสิ้น มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ พนักงานรัฐวิสาหกิจยังคงเตรียมรวมตัวกันปราศรัยครั้งใหญ่ที่ท้องสนามหลวงอีกครั้ง โดยยืนยันเจตนารมณ์เดิมคือ ให้รัฐบาลยุติการแปรรูป ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.ต่อต้านรัฐบาลอย่างชัดเจน และการกระทำของกฟผ.นั้นทำเพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยรวม

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง ความเด่น และความต่อเนื่อง กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ชุมนุม และคัดค้าน”

วันที่ 28 มีนาคม 2547 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง การรวมตัวของผู้คัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ โดยแหล่งข่าวคือ ผู้สื่อข่าวทำการรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเองโดยโดยไม่มี การสัมภาษณ์แหล่งข่าวใดๆทั้งสิ้น มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ เครือข่ายประชาชนและพนักงานรัฐวิสาหกิจ จัดเวทีชุมนุมคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ มีประชาชนเข้าร่วมเป็นจำนวนมาก และมีผู้ลงนามร่วมคัดค้านการแปรรูปเป็นจำนวนมากเช่นกัน ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.ต่อต้านรัฐบาลอย่างชัดเจน และการกระทำของกฟผ.นั้นทำเพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยรวม

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง ความเด่น และความต่อเนื่อง กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ชุมนุม และคัดค้าน”

วันที่ 29 มีนาคม 2547 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นว่า นอกจากพนักงานรัฐวิสาหกิจแล้วยังมีประชาชนที่คัดค้านการแปรรูปอีกด้วย โดยแหล่งข่าวคือ รองเลขาธิการสหภาพแรงงาน มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ ประชาชนส่วนใหญ่ เห็นด้วยกับการยุติการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.ต่อต้านรัฐบาลอย่างชัดเจน และการกระทำของ กฟผ.นั้นทำเพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยรวม

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง ความเด่น และความต่อเนื่อง กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ชุมนุม และคัดค้าน”

วันที่ 30 มีนาคม 2547 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง การยื่นหยัดที่จะคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ โดยแหล่งข่าวคือผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และ ประธาน สร.กฟผ. มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ ผู้ว่ากฟผ.ได้ชี้แจงว่าตนเองทำหน้าที่คนกลางอย่างเต็มที่แล้ว ในขณะที่กลุ่มผู้คัดค้านกล่าวว่า ถ้าคณะรัฐมนตรียังเดินหน้าแปรรูปต่อ สร.กฟผ. และประชา จะเดินทางปิดล้อมกระทรวงพาณิชย์เพื่อกดดันให้รัฐบาลยุติการแปรรูป กลุ่มผู้ชุมนุมคัดค้านการแปรรูปยังคงปักหลักอยู่เช่นเดิม แม้จำนวนผู้ร่วมชุมนุมจะบางตาลงไปก็ตาม ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.ยังคงต่อต้านนโยบายของรัฐบาล โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับเป็นหลัก

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง ความเด่น และความต่อเนื่อง กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ชุมนุม , ปักหลัก คัดค้าน”

วันที่ 31 มีนาคม 2547 มีการกำหนดวาระสารให้เห็นถึง ความตั้งใจและความพยายามในการคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ โดยแหล่งข่าวคือ ประธานสร.กฟผ. มีแก่นสำคัญของเรื่องคือ กลุ่มผู้ชุมนุมยังคงรวมตัวกันคัดค้านการแปรรูปเช่นเดิม รวมทั้งมีการกล่าวถึงชิ้นงานโฆษณาของกระทรวงพลังงานว่าเป็นการเผยแพร่แบบไม่มีมูลความจริง ซึ่งภาพในกรอบสื่อความหมายว่า กฟผ.ยังคงต่อต้านนโยบายของรัฐบาล โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับเป็นหลัก

ในลักษณะการเสนอข่าวใช้วิธีการรายงานเหตุการณ์ โดยมีองค์ประกอบของข่าวคือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง ความเด่น และความต่อเนื่อง กรอบคำสำนวนที่ใช้บ่อยเป็นคำกริยาว่า “ชุมนุม , ปักหลัก คัดค้าน”

จากการศึกษา ข่าวเหตุการณ์คัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – เดือน มีนาคม 2547 พบว่าการเข้ากรอบข่าวในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ได้กำหนดวาระสารของความขัดแย้ง เป็นประเด็นสำคัญในการนำเสนอ โดยแหล่งข่าวนั้นเน้นหนักไปทางฝ่ายพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิต และสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเป็นหลัก และถ้อยคำสำนวนที่ใช้บ่อยคือ คำว่า ชุมนุม , คัดค้าน , ต่อต้าน , แปรรูป , ยุติ , เรียกร้อง , ประหามติ และประชาพิจารณ์

จากการเก็บข้อมูลด้วยตาราง Coding Sheet สามารถสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับการเข้ากรอบข่าวการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ในกรณีศึกษาการคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจได้ดังตาราง

DRU

DRU

จากการศึกษาค้นคว้าวิจัยเรื่อง “การเข้ารอบข่าวการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ” พบว่า

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ จะนำข่าวของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย มาเข้ากรอบของความขัดแย้ง เป็นหลักโดยจากกรณีศึกษา โครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนน้ำโจน) โครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนปากมูล) และ เหตุการณ์มลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง เป็นการเข้ากรอบความขัดแย้ง ระหว่าง การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย กับประชาชน ซึ่งการใช้ถ้อยคำสำนวน ทั้ง 3 กรณีก็มีความใกล้เคียง คือ การใช้ถ้อยคำสำนวนที่เหมือน Key Word ในแต่ละกรณีศึกษา เช่น มีอบ, ชุมนุม, คัดค้าน, เรียกร้อง และจากการเข้ากรอบข่าวนี้เอง ส่งผลให้ภาพของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยที่ปรากฏต่อสาธารณชน นั้น เป็นภาพในเชิงลบ ในสายตาประชาชน เพราะความสัมพันธ์ที่แสดงออกมานั้น ชี้ให้เห็นว่าการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และประชาชนนั้นเป็นคนละพวกกัน ในขณะที่เดียวกันภาพของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยกับรัฐบาล กลับเป็นภาพในเชิงบวก ในสายตาประชาชน เพราะความสัมพันธ์ที่แสดงออกมานั้น ชี้ให้เห็นว่าเป็นพวกเดียวกัน

สำหรับในกรณีศึกษา การคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ นั้น หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ยังใช้การเข้ากรอบความขัดแย้งระหว่าง การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย กับรัฐบาล เช่นเดิม แต่ในกรณีศึกษานี้ไม่ได้นำเสนอถึงตัวองค์กรการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเท่าใดนัก กลับเน้นหนักไปที่กลุ่มของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเป็นหลัก ในขณะที่เดียวกันการใช้ถ้อยคำสำนวนยังคงมีความคล้ายคลึงกับใน 3 กรณีศึกษาแรก คือ ถ้อยคำสำนวนที่ใช้ยังคงมี Key Word ที่แสดงให้เห็นถึงวาระสารของความขัดแย้งอยู่ เช่น มีอบ, ชุมนุม, คัดค้าน, เรียกร้อง และจากการเข้ากรอบข่าวนี้เอง ส่งผลให้ภาพของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยที่ปรากฏต่อสาธารณชน นั้น เป็นภาพในเชิงบวก ในสายตาประชาชน เพราะความสัมพันธ์ที่แสดงออกมานั้น ชี้ให้เห็นว่า การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และ ประชาชนนั้นเป็นพวกเดียวกัน ในขณะที่เดียวกันภาพของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยกับรัฐบาล กลับเป็นภาพเชิงลบในสายตาประชาชน เพราะ ความสัมพันธ์ที่แสดงออกมานั้น ชี้ให้เห็นว่า เป็นคนละพวกกัน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การเข้าครอบงำการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ” สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

วิธีการและพัฒนาการในการเข้าครอบงำการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ จากกรณีศึกษาทั้ง 4 กรณี คือ

1. กรณีศึกษา โครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนน้ำโจน)

จากผลการศึกษา ข่าวการคัดค้านการก่อสร้างเขื่อนน้ำโจน ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐช่วงปี พ.ศ.2525 – 2526 พบว่า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มีวิธีการนำเสนอข่าวกฟผ. โดยการเสนอแนวความคิดหลักของการเข้าครอบงำที่ ความสัมพันธ์ในลักษณะของความขัดแย้ง ระหว่าง 2 กลุ่ม คือกลุ่มสนับสนุนการก่อสร้างเขื่อนฯ และ กลุ่มคัดค้านการก่อสร้างเขื่อนฯ

ซึ่งกลุ่มสนับสนุนการก่อสร้างเขื่อนฯ ประกอบด้วย การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) และฝ่ายรัฐบาล เช่น คณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , คณะกรรมการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกรรมการเกษตรและสหกรณ์ ในขณะที่กลุ่มคัดค้านการก่อสร้างเขื่อนฯ ประกอบด้วย ประชาชนในพื้นที่ , นักศึกษา , กลุ่มอนุรักษ์สภาวะแวดล้อมสยาม เป็นต้น โดยการนำเสนอข่าวเป็นการนำเสนอถึงความสัมพันธ์ในลักษณะของความขัดแย้งระหว่าง 2 กลุ่มดังกล่าว มีการใช้ถ้อยคำสำนวนเฉพาะเรื่องคือ การใช้คำว่า ชุมชุม , คัดค้าน , ต่อต้าน และ สร้างเขื่อน

นอกจากนี้ยังพบว่าวิธีการเข้าครอบงำ ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้ใช้วิธีการสร้างให้มีตัวหลักของเหตุการณ์คือ ผู้กระทำ และ ผู้ถูกกระทำ ขึ้น โดยในกรณีนี้ ผู้กระทำคือ กลุ่มที่สนับสนุนให้มีการก่อสร้างเขื่อนฯ(กลุ่มที่มีอำนาจเหนือกว่า) ในขณะที่ผู้ถูกกระทำคือ กลุ่มที่

คัดค้านการสร้างเขื่อนฯ(กลุ่มที่ไม่มีอำนาจใจ) โดยวิธีการเข้ารอบข่าวนั้น จะเน้นไปที่ผู้ถูกระทำเป็นหลัก คือ ผู้ถูกระทำจะมีโอกาสได้เป็นแหล่งข่าว หรือผู้ให้ข่าวมากกว่าฝ่ายที่เป็นผู้กระทำ

2. กรณีศึกษา โครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนปากมูล)

จากผลการศึกษา ข่าวการคัดค้านโครงการก่อสร้างเขื่อนปากมูล ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐช่วงปี 2531 - 2537 พบว่า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐมีวิธีการนำเสนอข่าวกฟผ. โดยการเสนอแนวความคิดหลักของการเข้ารอบที่ การเน้นความสัมพันธ์ระหว่าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มสนับสนุนการก่อสร้างเขื่อนฯ และ กลุ่มคัดค้านการก่อสร้างเขื่อนฯ

ซึ่งกลุ่มที่สนับสนุนให้มีการก่อสร้างเขื่อนฯ ประกอบด้วย กฟผ. , ประชาชนที่ต้องการให้สร้างเขื่อนฯ และรัฐบาล ในขณะที่กลุ่มคัดค้านการก่อสร้างเขื่อนฯ ประกอบด้วย ประชาชนที่จะได้รับผลกระทบด้านลบจากการก่อสร้างเขื่อนฯ และกลุ่ม NGO โดยการนำเสนอข่าวเป็นการนำเสนอถึงความสัมพันธ์ในลักษณะของความขัดแย้ง ระหว่างกลุ่มสนับสนุนให้ก่อสร้างเขื่อนฯ และกลุ่มที่คัดค้านการก่อสร้างเขื่อน มีการใช้ถ้อยคำสำนวนเฉพาะเรื่องคือ การใช้คำว่า ชุมชุม, มือบ, ประท้วง , คัดค้าน , ต่อต้าน และ สร้างเขื่อน

นอกจากนี้วิธีการเข้ารอบข่าวในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ได้ใช้วิธีการกำหนดถึงความขัดแย้งระหว่าง 2 กลุ่มดังกล่าว ด้วยการสร้างให้มีตัวหลักของเหตุการณ์คือ ผู้กระทำ และผู้ถูกระทำ โดยในกรณีนี้ผู้กระทำคือ กลุ่มที่สนับสนุนให้มีการก่อสร้างเขื่อนฯ(กลุ่มที่มีอำนาจเหนือกว่า) ในขณะที่ผู้ถูกระทำคือ กลุ่มที่คัดค้านการก่อสร้างเขื่อนฯ(กลุ่มที่ไม่มีอำนาจใจ) โดยการเข้ารอบข่าวจะเน้นไปที่ผู้ถูกระทำเป็นหลัก คือ ผู้ถูกระทำจะมีโอกาสได้เป็นแหล่งข่าว หรือผู้ให้ข่าวมากกว่าผู้กระทำ

3. กรณีศึกษาเหตุการณ์มลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

จากผลการศึกษา ข่าวเหตุการณ์มลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐช่วงปี 2535 - 2540 พบว่า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มีวิธีการนำเสนอข่าวกฟผ. โดยการเสนอแนวความคิดหลักของการเข้ารอบที่ การเน้นความสัมพันธ์ระหว่าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่เป็นต้นเหตุของปัญหา และกลุ่มที่ได้รับผลกระทบจากปัญหา

ซึ่งกลุ่มที่เป็นต้นเหตุของปัญหา คือ โรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และกลุ่มที่ได้รับผลกระทบจากปัญหา คือ ชาวบ้านสบป่าด โดยการนำเสนอข่าวเป็นการนำเสนอถึงความสัมพันธ์ในลักษณะของความขัดแย้ง ระหว่างกฟผ. และประชาชนในพื้นที่ มีการใช้ถ้อยคำสำนวนเฉพาะเรื่องคือ มลพิษ , ลัมปวย , ปล่อยสารพิษ และ กระแสลม

นอกจากนี้ยังพบว่าวิธีการเข้ากรอข่าว ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้ใช้วิธีการกำหนดถึงความขัดแย้งระหว่าง 2 กลุ่มดังกล่าว ด้วยการสร้างให้มีตัวหลักของเหตุการณ์คือ ผู้กระทำ และ ผู้ถูกกระทำ โดยในกรณีนี้ ผู้กระทำคือ กลุ่มที่เป็นต้นเหตุของปัญหา(โรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ของกฟผ.) ในขณะที่ผู้ถูกกระทำคือ กลุ่มที่ได้รับผลกระทบจากปัญหา(ชาวบ้านสบป่าด) โดยการเข้ากรอข่าวจะเปิดโอกาสให้ผู้ถูกกระทำมีโอกาสได้เป็นแหล่งข่าว หรือผู้ให้ข่าวมากกว่าฝ่ายที่เป็นผู้กระทำ

4. กรณีศึกษาการคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ

จากผลการศึกษา ข่าวการคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม 2547 พบว่า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มีวิธีการนำเสนอข่าวกฟผ. โดยเสนอแนวความคิดหลักของการเข้ากรอไปที่ การเน้นความสัมพันธ์ระหว่าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มสนับสนุนการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ และกลุ่มคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ

ซึ่งกลุ่มที่สนับสนุนการแปรรูปฯ คือ รัฐบาล และกลุ่มที่คัดค้านการแปรรูปฯ คือ พนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย โดยการเสนอข่าวเป็นการเสนอถึงความสัมพันธ์ในลักษณะของความขัดแย้ง ระหว่างรัฐบาล และ พนักงานกฟผ. มีการใช้ถ้อยคำสำนวนเฉพาะเรื่องคือ ชุมชุม , ประท้วง , คัดค้าน , ต่อต้าน , เรียกร้อง , ยุติ และแปรรูป

นอกจากนี้ยังพบว่าวิธีการเข้ากรอข่าว ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐใช้วิธีการกำหนดถึงความขัดแย้งระหว่าง 2 กลุ่มดังกล่าว ด้วยการสร้างให้มีตัวหลักของเหตุการณ์คือ ผู้กระทำ และ ผู้ถูกกระทำ ขึ้น โดยในกรณีนี้ ผู้กระทำคือ กลุ่มสนับสนุนการแปรรูปฯ(รัฐบาล) ในขณะที่ผู้ถูกกระทำคือ กลุ่มคัดค้านการแปรรูป(พนักงานกฟผ.) ซึ่งการเข้ากรอข่าว จะเปิดโอกาสให้ผู้ถูกกระทำมีโอกาสได้เป็นแหล่งข่าว หรือผู้ให้ข่าวมากกว่าฝ่ายที่เป็นผู้กระทำ

ผลการศึกษาเกี่ยวกับ วิธีการในการเข้ารอบข่าวการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พบว่า จากกรณีศึกษาทั้ง 4 จะมีวิธีการในการเข้ารอบข่าวที่เหมือนกันคือ การนำเสนอจะเน้นย้ำ ที่ความขัดแย้งของกลุ่ม 2 กลุ่ม โดยจะสร้างกลุ่มหนึ่งเป็นฝ่ายของผู้กระทำ และอีกกลุ่มหนึ่งเป็น ฝ่ายของผู้ถูกระทำเสมอ ดังนี้ กรณีศึกษาโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนน้ำโจน) โครงการ ก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนปากมูล) เหตุการณ์มลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ได้ สร้างให้ฝ่ายของผู้กระทำคือ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และฝ่ายของผู้ถูกระทำ คือ ประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน แต่สำหรับเหตุการณ์คัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ไทยรัฐได้ สร้างให้ฝ่ายของผู้กระทำคือ รัฐบาล และฝ่ายของผู้ถูกระทำ คือ พนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่ง ประเทศไทย

ซึ่งสิ่งสำคัญในการเข้ารอบข่าวของไทยรัฐคือ ไทยรัฐไม่ได้คำนึงว่า ผู้ที่ถูกระทำจะ เป็นใคร แต่จะใช้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นตัวกำหนดให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในเหตุการณ์นั้นๆ เป็น ผู้ถูกระทำ

ในส่วนของการพัฒนาการในการเข้ารอบข่าว จากกรณีศึกษา ทั้ง 4 กรณี พบว่า พัฒนาการในการเข้ารอบข่าวนั้นไม่มีความแตกต่างกัน คือ วิวัฒนาการในการเข้ารอบนั้นเป็น แบบเดียวกัน จากกรณีศึกษาทั้ง 4 ได้แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการในการเข้ารอบข่าวดังนี้ การ นำเสนอจะใช้วิธีการนำเสนอความขัดแย้งของ 2 กลุ่มโดยตลอด ดังในกรณีศึกษาโครงการ ก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนน้ำโจน) , โครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนปากมูล) และมลพิษ จากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง เป็นการเสนอความขัดแย้งระหว่างกฟผ. และประชาชน แม้ว่าในกรณีการคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ จะเป็นการนำเสนอให้เห็นถึงความขัดแย้งระหว่าง กฟผ.และรัฐบาล ก็ตาม

แม้ว่าการนำเสนอใน 3 กรณีแรก และกรณีสุดท้าย จะมี กลุ่มขัดแย้งในเนื้อหาข่าวที่ แตกต่างกัน แต่พัฒนาการของการเข้ารอบ ก็ยังไม่เปลี่ยนแปลง นอกจากนี้การศึกษาทั้ง 4 กรณี เป็นการศึกษาในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน แต่การเข้ารอบข่าวก็ยังไม่มีการเปลี่ยนแปลงใดๆ ทั้งสิ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ระยะเวลาที่เปลี่ยนไป ไม่ได้ส่งผลต่อพัฒนาการในการเข้ารอบแต่อย่างใด

การเข้าครอบงำการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ในกรณีศึกษาโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนน้ำโจน) , กรณีศึกษาโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนปากมูล) , กรณีศึกษาเหตุการณ์มลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง และ กรณีศึกษาการคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ มีความเหมือน หรือ แตกต่างกัน

จากการศึกษาถึงความเหมือน หรือ ความแตกต่างในการนำเสนอข่าวการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย(กฟผ.) ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐพบว่า สามารถแบ่งความเหมือน หรือ ความแตกต่างในการเข้าครอบงำ ออกเป็น 2 ลักษณะดังนี้

1. ในกรณีศึกษาโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนน้ำโจน) , โครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนปากมูล) และ เหตุการณ์มลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง กฟผ.ถูกนำมาเข้าครอบงำความขัดแย้งกับประชาชน ทำให้การเข้าครอบงำใน 3 กรณีดังกล่าวนี้เหมือนกัน คือ กฟผ.ถูกนำเสนอให้เห็นว่าเป็นผู้กระทำให้เกิดปัญหาอื่นๆตามมา

2. ในกรณีศึกษาการคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ กฟผ.ถูกนำมาเข้าครอบงำความขัดแย้งกับรัฐบาล คือ เนื้อหาในการนำเสนอข่าวไม่ได้เน้นตัวองค์กรการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เช่นกรณีอื่นๆ แต่ไทยรัฐได้จับเอาตัวของพนักงานกฟผ.มาเป็นผู้ถูกกระทำ ซึ่งมีค่าเท่ากับประชาชนเมื่อเทียบกับกรณีศึกษาโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนน้ำโจน) , โครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนปากมูล) และ เหตุการณ์มลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

และจากการนำเสนอแสดงให้เห็นว่า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐจะมีวิธีการนำเสนอข่าวในลักษณะที่เอนเอียงไปในฝ่ายผู้เสียเปรียบมากกว่า ซึ่งก็เป็นไปตามนโยบายของไทยรัฐที่ว่า “การเสนอข่าวของไทยรัฐ เน้นที่การต้องเลือกว่าใครถูกใครผิด และพยายามเลือกจุดยืนไว้แต่จะไม่ทำตัวเป็นกลาง”

ภาพของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

จากการศึกษาใน 4 กรณีศึกษาที่ผ่านมา พบว่าจากวิธีการเข้าครอบงำของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ส่งผลให้ภาพของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เปลี่ยนไปตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น คือ

จากกรณีศึกษา โครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนน้ำโจน) , กรณีศึกษา โครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนปากมูล) และกรณีศึกษาเหตุการณ์มลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง มีวิธีการเข้ากรอบข่าวที่ส่งผลให้ กฟผ.มีภาพที่เปรียบได้กับเป็น ผู้ร้าย โดยการใช้กรอบของความขัดแย้งระหว่างกฟผ.และประชาชนเป็นตัวสร้างภาพขึ้นมา ส่วนกรณีศึกษาการคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ กฟผ.มีภาพที่เปรียบได้กับ พระเอก โดยการใช้กรอบของความขัดแย้งระหว่างพนักงานกฟผ. และรัฐบาล

ด้วยวิธีการเข้ากรอบข่าวการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ใน 4 กรณี ศึกษาข้างต้น ได้แสดงให้เห็นว่า ภาพของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยจะเปลี่ยนแปลง ไปตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

อภิปรายผล

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐกับบทบาทในการพัฒนาความรู้ทางการเมือง

เสรี วงษ์มณฑา ได้กล่าวถึง บทบาทของหนังสือพิมพ์ในการพัฒนาความรู้ทางการเมือง ไว้ว่า หนังสือพิมพ์เป็นผู้ให้ความรู้ทางการเมืองแก่บุคคล อันเป็นการทำให้เกิดความหล่อหลอมทางสังคมในด้านการเมือง (Political Socialization) รวมทั้งเป็นการสร้างทัศนคติทางการเมืองและความสนใจทางการเมือง

ซึ่งจากการศึกษาค้นคว้าวิจัย การเข้ากรอบข่าวการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ในแง่บทบาททางด้านการเมือง พบว่า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้สร้างกรอบทางการเมือง คือ กรอบของความยุติธรรม จากกรณีศึกษาทั้ง 4 กรณี โดยกรอบนี้ได้แสดงให้เห็นว่า ผู้ถูกกระทำในกรณีศึกษาแต่ละกรณี จะเป็นฝ่ายได้รับความเห็นใจจากสาธารณชน ใน 3 กรณีศึกษาแรก พบว่าหนังสือพิมพ์ไทยรัฐเน้นการนำเสนอว่า การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยและรัฐบาลได้ร่วมกันทำร้ายประชาชน และ ในกรณีสุดท้ายก็เน้นการนำเสนอว่า การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยถูกรัฐบาลรังแก

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐกับบทบาทในการสร้างสาธารณสมบัติ

เสรี วงษ์มณฑา กล่าวไว้ว่า หนังสือพิมพ์มีบทบาทในการสร้างสาธารณสมบัติให้เกิดขึ้นในสังคม ซึ่งสาธารณสมบัติ หมายถึงความคิดเห็นและทัศนคติของกลุ่มสาธารณชนที่มีต่อประเด็นใดประเด็นหนึ่งที่เกิดขึ้นในสังคมตามสภาพแวดล้อมของกาลสมัย และสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้ หากข้อมูลสภาพแวดล้อมต่างๆเปลี่ยนไป ซึ่งสาธารณสมบัติประกอบด้วยประเด็นปัญหา(Issues) ความคิดเห็นที่ขัดแย้ง(Controversy) และสาธารณชนที่เกี่ยวข้อง(Public)

จากการศึกษาพบว่า การเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ได้ทำให้เกิดการสร้างสาธารณสมบัติขึ้น คือ มีการสร้างประเด็นปัญหาในทุกกรณีศึกษา นั่นคือ

กรณีศึกษาโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ(เขื่อนน้ำโจน) มีประเด็นปัญหาในการคัดค้านการก่อสร้างเขื่อนฯ ซึ่งมีการเสนอให้เห็นความขัดแย้งระหว่าง กฟผ.และรัฐบาล กับประชาชนและนักศึกษา ซึ่งก่อให้เกิดสาธารณชนที่เกี่ยวข้องคือ กลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันคัดค้านการก่อสร้างเขื่อนฯ

กรณีศึกษาโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนปากมูล) มีประเด็นปัญหาในการคัดค้านการก่อสร้างเขื่อนฯ ซึ่งมีการเสนอให้เห็นความขัดแย้งระหว่าง กฟผ.และรัฐบาล กับชาวบ้าน , นักศึกษา และNGO ซึ่งก่อให้เกิดสาธารณชนที่เกี่ยวข้องคือ กลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันคัดค้านการก่อสร้างเขื่อนฯ

กรณีศึกษาเหตุการณ์มลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง มีประเด็นปัญหาในการปล่อยมลพิษที่ส่งผลกระทบต่อชาวบ้าน ซึ่งมีการเสนอให้เห็นความขัดแย้งระหว่าง กฟผ. กับชาวบ้าน ในการเรียกร้องค่าเสียหาย และการจ่ายค่าเสียหาย จากการสูญเสียผลผลิตทางการเกษตร และการรักษาพยาบาลโรคที่เกิดขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดสาธารณชนที่เกี่ยวข้องคือ กลุ่มชาวบ้านที่รวมตัวเพื่อเรียกร้องการช่วยเหลือ และความเป็นธรรม

กรณีศึกษาการคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ มีประเด็นปัญหาในการคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีการนำเสนอให้เห็นความขัดแย้งระหว่าง พนักงานกฟผ. กับ รัฐบาล ซึ่ง

ก่อให้เกิด สาธารณชนที่เกี่ยวข้องคือ การรวมตัวของพนักงานรัฐวิสาหกิจ เพื่อต่อต้านมติการแปรรูปรัฐวิสาหกิจของคณะรัฐมนตรี

เห็นได้ว่า การนำเสนอข่าวของกฟผ.ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ล้วนมีบทบาทที่ก่อให้เกิด สาธารณมติทั้งสิ้น จากการนำเสนอในกรณีศึกษาโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ(เขื่อนน้ำโจน) , กรณีศึกษาโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ(เขื่อนปากมูล) และกรณีศึกษาเหตุการณ์มลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ได้ส่งผลให้สาธารณมติ ที่มีต่อกฟผ.เป็นสาธารณมติในแง่ลบ เพราะการเสนอข่าวได้แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้สร้างความเดือดร้อนให้ชาวบ้าน

แต่ในกรณีศึกษาสุดท้าย การเสนอข่าวของไทยรัฐทำให้สาธารณมติ ที่มีต่อกฟผ. เปลี่ยนไป กลับกลายเป็นแง่บวกแทน เพราะการเสนอข่าวแสดงให้เห็นว่า พนักงานกฟผ.นั้น เปรียบเท่ากับประชาชนที่ไม่มีทางสู้ แต่ได้พยายามต่อสู้เพื่อประชาชนส่วนรวม ซึ่งส่งผลให้ สาธารณมติที่ออกมา กลายเป็นการได้รับความเห็นอกเห็นใจจากประชาชนแทน

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐกับองค์ประกอบของข่าว

ดร.ณี หิรัญรักษ์ ได้ให้แนวทางในการคัดเลือก และ นำเสนอข่าวไว้ว่า การคัดเลือก ข่าวเพื่อการนำเสนอ นั้น นักหนังสือพิมพ์ ต้องใช้องค์ประกอบของ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความขัดแย้ง ความเด่น ความต่อเนื่อง ความใหญ่โต หรือองค์ประกอบอื่นๆ เช่น ความผิดปกติ ความตื่นเต้นตกใจ เป็นหลัก

จากการศึกษาวิจัย ข่าวที่เกี่ยวข้องกับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยใน หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ในกรณีศึกษาโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนน้ำโจน) , กรณีศึกษาโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ(เขื่อนปากมูล) , กรณีศึกษาเหตุการณ์มลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง และกรณีศึกษาการคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ พบว่าในการนำเสนอข่าวในทุกกรณีนั้น หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ได้ใช้องค์ประกอบของข่าวดังนี้

- ความทันต่อเหตุการณ์ หนังสือพิมพ์จะเสียเปรียบสื่อมวลชนชนิดอื่น เพราะไม่สามารถให้ความสด ใหม่ และทันเหตุการณ์ ได้เท่ากับสื่อมวลชนชนิดอื่น แต่ได้เปรียบในแง่ของคุณค่าข่าว ที่มีความละเอียด และความถูกต้องในด้านเนื้อหาที่มากกว่า ในการนำเสนอข่าวของ

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐนั้น เน้นไปที่คุณค่าของข่าวที่มีความทันต่อเหตุการณ์ และการให้ข้อมูลที่มีรายละเอียดชัดเจน

- ความใกล้ชิด จะเกี่ยวข้องกับความสนใจของผู้อ่านที่จะสัมพันธ์กับความใกล้ชิดกับเหตุการณ์ โดยผู้อ่านจะให้ความสนใจในข่าวที่ตนเองมีส่วนร่วม หรือมีความใกล้ชิด เช่น การรู้จักบุคคลในข่าว สถานการณ์ และสถานที่ที่เกี่ยวข้องในข่าว จากการนำเสนอข่าวของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยนั้น มุ่งองค์ประกอบของความใกล้ชิด อยู่ในข่าวด้วยเพราะ ใน 4 กรณีที่ทำกรศึกษานั้น มีความเกี่ยวข้องใกล้ชิดกับสถานที่ที่เกี่ยวข้องในข่าว คือ เป็นสถานที่ที่รู้จักทั่วไป เช่น ลำน้ำมูล แก่งสะพือ โรงไฟฟ้าแม่เมาะ เป็นต้น บุคคลในข่าวส่วนใหญ่เป็นบุคคลที่มีชื่อเสียง เช่น นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น

- ความขัดแย้ง คนส่วนใหญ่จะให้ความสนใจต่อเหตุการณ์ที่มีความขัดแย้ง หรือการเผชิญหน้า เช่นในกรณีศึกษานั้น จะเห็นความขัดแย้งที่ชัดเจนมาก นั่นคือ กรณีศึกษาโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนน้ำโจน) , กรณีศึกษาโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนปากมูล) , กรณีศึกษาเหตุการณ์มลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง จะเป็นความขัดแย้งระหว่างการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และ ประชาชน สำหรับกรณีศึกษาการคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ก็เป็นความขัดแย้งระหว่างรัฐบาล และ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

- ความเด่น ในด้านต่างๆ เช่น ด้านบุคคล สถานที่ สิ่งของ ที่เป็นตัวดึงดูดและกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นของผู้อ่าน ดังกรณีศึกษาทั้ง 4 คือ กรณีศึกษาโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนน้ำโจน) , กรณีศึกษาโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนปากมูล) , กรณีศึกษาเหตุการณ์มลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง และกรณีศึกษาการคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ล้วนแล้วแต่มีความเด่นทั้งในเรื่องของสถานที่ และตัวบุคคลในข่าว ที่ล้วนแต่เป็นการกระตุ้นให้ผู้อ่านอยากอ่านข่าวทั้งสิ้น

- ความต่อเนื่อง บรรณาธิการข่าวมักจะนำเรื่องราวต่างๆที่เกิดขึ้นและมีผลกระทบโดยตรงต่อชีวิตความเป็นอยู่ของผู้อ่านมาเสนอในหน้าหนังสือพิมพ์เสมอ จากกรณีศึกษาทั้ง 4 คือ กรณีศึกษาโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนน้ำโจน) , กรณีศึกษาโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนปากมูล) , กรณีศึกษาเหตุการณ์มลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง และกรณีศึกษา

การคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ล้วนแล้วแต่มีผลกระทบโดยตรงต่อชีวิตความเป็นอยู่ ของคนในสังคม คือ การสร้างเขื่อนก็กระทบต่อความเป็นอยู่ของชาวบ้านซึ่งมีทั้งผลดี และผลเสีย จาก การสร้างเขื่อน ในเรื่องของมลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ ก็กระทบต่อสภาพความเป็นอยู่ของชาวบ้าน คือ การเกิดโรคระบบทางเดินหายใจ การสูญเสียพืชผลทางเกษตร เหล่านี้เป็นต้น การคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ก็มีผลกระทบต่อค่าไฟ ซึ่งเกี่ยวข้องกับประชาชนทั่วประเทศ

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐกับบาทของผู้ปิดและเปิดประตูสาร

เคิร์ท เลวิน(Kurt Lewin) ได้กล่าวถึง ผู้ปิดและเปิดประตูสารว่า ในกระบวนการสื่อสารต้องมีการส่งข่าวสารผ่านช่องทางการสื่อสาร ซึ่งในช่องทางนี้จะต้องมีผู้ทำหน้าที่ในการกั้นกรองข่าวสารและผู้กั้นกรองนี้คือ ผู้ปิดและเปิดประตูสาร(gatekeeper) จากการศึกษาการเข้ากรอบข่าวการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ โดยใช้ทฤษฎีผู้ปิดและเปิดประตูสาร ร่วมศึกษาด้วย พบว่า การเข้ากรอบข่าวการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐนั้น บทบาทของผู้ปิดและเปิดประตูสาร จะมีกรอบการนำเสนอข่าวอยู่ที่ การนำเสนอความขัดแย้ง ที่จะต้องสร้างตัวเอก ขึ้นในข่าว โดยแบ่งออกเป็น พระเอก ผู้ร้าย และผู้ที่โดนรังแก

ผู้ปิดและเปิดประตูสาร ได้ทำหน้าที่ในการเข้ากรอบข่าวการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ด้วยการนำเสนอข่าวที่สร้างให้เกิดความเห็นใจผู้ที่ถูกรักษาในแต่ละเหตุการณ์โดยไม่คำนึงว่าผู้ที่ถูกรักษาจะเป็นใคร ดังในกรณีศึกษาโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนน้ำโจน) กรณีศึกษาโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนปากมูล) และกรณีศึกษาเหตุการณ์มลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง พบว่า ผู้ที่ถูกรักษา คือ ชาวบ้าน

แต่ในกรณีศึกษาการคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ผู้ปิดและเปิดประตูสารได้เสนอให้เห็นว่า พนักงานกฟผ. กลับกลายเป็นผู้ถูกรักษา ทั้งนี้จะพบว่า ผู้ปิดและเปิดประตูสารจะเป็นผู้คัดเลือกให้ผู้ที่ถูกกระทำได้เป็นแหล่งข่าวที่สำคัญในช่วงนั้นๆ เพื่อเป็นการเรียกร้องความเห็นใจจากสาธารณชน

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐกับการกำหนดวาระสาร

วอเทอร์ ลิพพ์มัน(Walter Lipman) ได้กล่าวไว้ว่า สื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญในการสร้างภาพต่างๆในหัวสมองของคนเรา ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของ Agenda Setting ที่มองว่า สื่อมวลชนให้ความสนใจโดยเน้นการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารบางเรื่อง และไม่เน้นการนำเสนอบางเรื่อง โดยการพิจารณาหลักเกณฑ์คุณค่าของข่าวนั้น จะมีผลกระทบทำให้สาธารณชนผู้รับสารรับรู้ความสำคัญของเรื่องราวต่างๆ ในการนำเสนอ ซึ่งอาจส่งผลให้ประชาชนผู้รับข่าวสารจะคิดปฏิบัติตามวาระหรือประเด็นที่สื่อมวลชนกำหนดไว้

จากการศึกษาการเข้ากรอบข่าวการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ด้วยทฤษฎีการกำหนดวาระสาร (Agenda Setting) พบว่า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้กำหนดวาระสาร ของกรณีศึกษาในแต่ละกรณีดังนี้

กรณีศึกษาโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนน้ำโจน) หนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้กำหนดวาระสาร โดยใช้กรอบของความขัดแย้ง ในการนำเสนอให้เห็นถึงความขัดแย้งระหว่างการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และ ชาวบ้าน โดยสร้างให้เห็นว่าการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ทำร้ายชาวบ้านผู้ที่อ่อนแอกว่า

กรณีศึกษาโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนปากมูล) หนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้กำหนดวาระสาร โดยใช้กรอบของความขัดแย้ง ในการนำเสนอให้เห็นถึงผลกระทบในการก่อสร้างเขื่อน ที่ส่งผลให้เกิดความขัดแย้งระหว่างการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และ ชาวบ้าน โดยสร้างให้เห็นว่าการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ทำร้ายชาวบ้านผู้ที่อ่อนแอกว่า

กรณีศึกษาเหตุการณ์มลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้กำหนดวาระสาร โดยใช้กรอบของความขัดแย้ง ในการนำเสนอให้เห็นถึงผลกระทบจากการปล่อยก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ที่ส่งผลให้เกิดความขัดแย้งระหว่างการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และ ชาวบ้าน โดยสร้างให้เห็นว่าการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ทำร้ายชาวบ้านผู้ที่อ่อนแอกว่า

กรณีศึกษาการคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้กำหนดวาระสาร โดยใช้กรอบของความขัดแย้ง ในการนำเสนอให้เห็นถึงการดำเนินการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ที่ส่งผลให้เกิดความขัดแย้งระหว่าง การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และ รัฐบาล และในกรณีศึกษานี้ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเป็นผู้ถูกทำร้าย โดยรัฐบาลแทน

จากกรณีศึกษาทั้ง 4 กรณีพบว่า การกำหนดวาระสารของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ จะเน้นกรอบการนำเสนอไปที่การกำหนดวาระสารของความขัดแย้งเป็นหลัก ทั้งนี้เพราะความขัดแย้งเป็นเรื่องที่ขายได้ และสาธารณชนให้ความสนใจ

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐกับการเข้ากรอบข่าว

Pippa Noris , Montague Kern , Marion Just อธิบายการเข้ากรอบข่าว(Framing) ไว้ว่า ข่าวทุกวันนี้จำนวนมากที่ถูกเอา “เข้ากรอบ” (Framing) โดยอาศัยบริบทกว้างๆหรือหยาบๆที่นักข่าวมีอยู่เกี่ยวกับเรื่องนั้น และนักข่าวคือผู้ที่นำเอา ประเด็นหลักๆ สำนวนเฉพาะบริบทนั้น และภาพหรือสัญลักษณ์ในบริบทนั้นมาใช้เพื่อเน้นย้ำ วิธีการอธิบายเหตุการณ์ที่กำลังพัฒนาไปอย่างเป็นขั้นตอน หัวใจของการ “เข้ากรอบ” (Framing) คือการเลือกที่จะเสนอข้อมูลหนึ่งมากกว่าอีกข้อมูลหนึ่ง ซึ่งทำให้เกิดการอธิบายความด้านเดียวโดยไม่รู้ตัว

จากการศึกษาข่าว กรณีโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ(เขื่อนน้ำโจน) , โครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ(เขื่อนปากมูล) , เหตุการณ์มลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง และการคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ พบว่า การเข้ากรอบข่าวการไฟฟ้าฝ่ายผลิตในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐนั้น ไม่มีความแตกต่างกัน เพราะไทยรัฐจะใช้กรอบของ ความยุติธรรม และกรอบของความขัดแย้ง เป็นกรอบสำคัญในการนำเสนอข่าว ดังในกรณีศึกษาทั้ง 4 นั้น จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่ากรอบข่าวของไทยรัฐ ได้สร้างให้เกิดการตีความข้างเดียว เพราะกรอบของไทยรัฐนั้น แสดงให้เห็นการนำเสนอ ที่เน้นให้ผู้ที่เสียเปรียบได้เป็นฝ่ายนำเสนอปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อเรียกร้องความเห็นใจ เรียกร้องความเป็นธรรมจากสาธารณชน โดยสำนวนที่ใช้บ่อยๆ ใน 3 กรณีแรก จะเป็นสำนวนที่แสดงให้เห็นถึงการเอารัดเอาเปรียบของกฟผ. เช่น กลุ่มชาวบ้านรวมตัวกันคัดค้านการก่อสร้างเขื่อนฯ , กลุ่มชาวบ้านเรียกร้องให้กฟผ.จ่ายค่าชดเชย เป็นต้น

ในกรณีการคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ประเทศไทยยังคงใช้กรอบความยุติธรรมเดิม โดยกำหนดให้ กฟผ.เป็นผู้ถูกกระทำจากรัฐบาล โดยการนำเสนอข่าวนี้มีสำนวนที่แสดงให้เห็น การถูกเอาผิดเอาเปรียบ เช่น กฟผ.เรียกร้องรัฐบาลยุติการแปรรูป, กฟผ.ชี้ การแปรรูปส่งผลต่อการเพิ่มค่าไฟ เป็นต้น

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า กรอบข่าวของประเทศไทย จะเน้นไปที่การนำเสนอว่าผู้ใด เสียเปรียบในเหตุการณ์นั้นๆ และการคัดเลือกข่าวที่นำเสนอจะเน้นให้เห็นถึงความเดือดร้อน และ ความต้องการของผู้ถูกกระทำเป็นหลัก ซึ่งวิธีการเข้ากรอบแบบนี้จะส่งผลให้เกิดการตีความข้าง เดียว คือ สาธารณชนจะตัดสินใจเข้าข้าง ฝ่ายที่เสียเปรียบ มากกว่า

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐกับพัฒนาการทางประวัติศาสตร์

ลีโอโปลด์ รันเก อธิบายถึง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ว่า เป็นความสัมพันธ์แบบ สายโซ่ คือ ความสัมพันธ์ของสาเหตุและผลลัพธ์ โดยเหตุการณ์อันหนึ่งย่อมก่อให้เกิดแก่ เหตุการณ์อีกอันหนึ่ง ซึ่งนักประวัติศาสตร์มิได้มีหน้าที่ศึกษาแต่เหตุการณ์เท่านั้น แต่ต้องศึกษา ลำดับเหตุการณ์ด้วย และพยายามหาความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ว่าอะไรเป็นเหตุอะไรเป็นผล ความสัมพันธ์ของสาเหตุและผลลัพธ์ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ความสัมพันธ์แบบสายโซ่นี้จะมี ลักษณะ เชื่อมโยงต่อเนื่องกันระหว่างเหตุการณ์หนึ่งกับอีกเหตุการณ์หนึ่ง หรือหลายๆเหตุการณ์ก็ได้

จากการศึกษาพบว่า การเสนอข่าวของกฟผ.ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มีลักษณะของ ความสัมพันธ์แบบสายโซ่ คือ กรณีศึกษาโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนน้ำโจน) โครงการ ก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ(เขื่อนปากมูล) เหตุการณ์มลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง และการ คัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ มีความสัมพันธ์แบบสายโซ่ในแง่ของ ความขัดแย้ง โดยไทยรัฐได้ เสนอข่าว กฟผ.ด้วยการสร้างให้เห็นความขัดแย้ง ระหว่างผู้กระทำ และผู้ถูกกระทำขึ้น โดย ใน 3 กรณีแรก ผู้กระทำ คือ กฟผ. และผู้ถูกกระทำ คือ ชาวบ้าน ในขณะที่กรณีศึกษาสุดท้าย พนักงานกฟผ.ได้กลายเป็นผู้ถูกกระทำ และรัฐบาลเป็นผู้กระทำ ซึ่งสายโซ่ที่พบเห็นต่อเนื่องกันมา ตลอด คือ สายโซ่ของความขัดแย้ง

ในการศึกษา การเข้ากรอบข่าวการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐนั้น พบว่าการเข้ากรอบข่าวขอ ไทยรัฐ จะเน้นการนำเสนอไปที่ผู้ถูกระทำ ในเหตุการณ์นั้นๆ เป็นหลัก ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการตีความด้านเดียว และทำให้ผู้อ่านมีอคติกับผู้กระทำในเหตุการณ์นั้นๆ ตามนโยบายของหนังสือพิมพ์คือ ไม่มีการเสนอความเป็นกลาง แต่จะเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเสมอ ถึงแม้ว่าในการนำเสนอข่าว จะมีการให้ข่าวของฝ่ายผู้กระทำอยู่บ้าง แต่ก็มีน้ำหนักที่น้อยกว่า การให้ข่าวของผู้ถูกระทำ

ข้อจำกัดของการวิจัย

ข้อจำกัดของงานวิจัยนี้ มีหลายข้อที่อาจทำให้ผลการวิจัยไม่ครอบคลุมประเด็นต่างๆ ได้ครบถ้วน ซึ่งผู้วิจัยต้องการนำเสนอให้ทราบถึงข้อจำกัดดังกล่าวที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาในครั้งนี้

1. จากการศึกษาวิจัยชิ้นนี้ ได้พบกับอุปสรรคในเรื่องของการติดต่อขอสัมภาษณ์บรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เนื่องจากไม่สามารถเข้าถึงตัวได้ จากการติดต่อ ก็ไม่เคยได้พูดคุยกับบรรณาธิการโดยตรง แต่จะเป็นการสื่อสารผ่านคนกลางแทน ซึ่งเป็นอุปสรรคที่ผู้เขียนไม่สามารถแก้ไขได้ ในงานวิจัยชิ้นนี้จึงเป็นเพียงการศึกษาวเคราะห์จากเนื้อหาข่าวเพียงอย่างเดียวเท่านั้น

2. ระยะเวลาในการศึกษาแต่ละกรณีศึกษานั้น เป็นเพียงการศึกษาในช่วงที่กล่าวได้ว่าเป็นช่วงที่เป็นข่าวครึกโครมเท่านั้น โดยในความเป็นจริงแล้ว กรณีโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ (เขื่อนปากมูล) มลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะจังหวัดลำปาง และการคัดค้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจยังมีความต่อเนื่องมาจนถึงในปัจจุบัน เพียงแต่เป็นการนำเสนอแบบประปรายเท่านั้น ผู้เขียนจึงได้ใช้วิธีสอบถามไปยังแหล่งข่าวภายในการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยถึงช่วงเวลาที่เหมาะสมแก่การศึกษาแทน

องค์ความรู้ที่ได้รับ

จากการศึกษาถึง “การเข้ากรอบข่าวการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ” ได้รับความรู้จากการมองภาพในมุมกว้าง(Macro) คือ การมองโดยองค์รวมว่า

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐมีวิธีการเสนอข่าวการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย โดยการสร้างกรอบที่เฉพาะเจาะจงสืบทอดกันเป็นสายโซ่จากกรณีศึกษาหนึ่ง ไปสู่อีกกรณีศึกษาหนึ่ง ซึ่งอาจทำให้ทำให้มีความเป็นไปได้ว่าในเหตุการณ์อื่นๆที่มีความต่อเนื่องของข่าว หนังสือพิมพ์ก็อาจมีวิธีการเสนอข่าวในลักษณะคล้ายคลึงกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

การนำเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ควรทดลองเปลี่ยนวิธีการเข้ากรอบข่าว วิธีการคัดเลือกข่าว เพื่อให้ผู้อ่านได้รับข้อมูลข่าวสารในแง่มุมอื่นๆบ้าง และ การเสนอข่าวควรนำเสนออย่างเป็นกลาง คือ ให้ความเท่าเทียมกันในการเป็นแหล่งข่าว ของผู้กระทำ และ ผู้ถูกระทำ ให้มีโอกาสนในการเป็นผู้ให้ข่าว เท่าๆกัน ไม่เอนเอียงไปฝ่ายของผู้ถูกระทำมากเกินไป เพื่อที่สาธารณชน จะได้รับทราบข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น และสามารถตัดสินใจได้เองว่าควรเชื่อฝ่ายไหนมากกว่ากัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ในส่วนของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยนั้น โดยรวมแล้วภาพลักษณ์ของกฟผ. ในสายตาประชาชนคือ องค์กรรัฐวิสาหกิจขนาดใหญ่ของประเทศที่มีผลกำไรสูง มีอำนาจการต่อรองในแต่ละประเด็นปัญหาค่อนข้างสูง ดังนั้นในการดำเนินการใดก็ตามที่เกี่ยวข้องกับส่วนรวม ควรให้ความสำคัญกับผลกระทบที่จะตามมาให้มากที่สุด

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย

1. การศึกษาวิจัยเรื่อง “การเข้ากรอบข่าว” ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป หากยังเป็นการศึกษาเกี่ยวกับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ควรศึกษาในลักษณะการเปรียบเทียบระหว่างหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นบ้าง เพื่อให้เห็นความแตกต่างของกรอบข่าวในแต่ละสำนักพิมพ์
2. การศึกษาวิจัย ในเรื่องการเข้ากรอบ ควรศึกษาในประเด็นอื่นๆ ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยบ้าง เพื่อให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์มีวิธีการเข้ากรอบที่แตกต่างออกไปหรือไม่

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- กาญจนา แก้วเทพ . สื่อสารมวลชน : ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา . กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์ , 2541
- ครุณี หิรัญรักษ์ . การหนังสือพิมพ์เบื้องต้น . กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2530
- ถาวร บุญวัฒน์ . หลักการหนังสือพิมพ์คู่มือฉบับประสบการณ์ . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน , 2538
- ประชัน วัลลิโก . การทำหนังสือพิมพ์เบื้องต้น . กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2537
- พีชนิ เสงขรธยา , เมตตา วิวัฒนานุกูล และ ถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์ . แนวคิดหลักนิเทศศาสตร์ . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง จำกัด , 2538
- สมควร กวียะ และ มาลี บุญศิริพันธ์ . หลักการทำหนังสือพิมพ์เบื้องต้น . คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , 2531
- สวนิต ยมาภัย และ รวีวรรณ ประกอบผล . แบบจำลองการสื่อสารสำหรับการศึกษาคือสื่อสารมวลชน . กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2528
- ศิริทิพย์ ชันสุวรรณ . การหนังสือพิมพ์เบื้องต้น . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ประกายพริ้ว , 2539
- อรนุช เลิศจรธรรักษ์ . สื่อมวลชนกับการเลือกเสนอข่าว . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วารสารศาสตร์ , 2532
- อาจารย์ภาควิชานิเทศศาสตร์ . คู่มือ-ข้อสอบ นิเทศศาสตร์ ปริญญาโท สถาบัน OPINION . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สกายบุ๊กส์ , 2543

วิทยานิพนธ์

- ณรงค์ศักดิ์ ศรีทานันท์ . “เนื้อหาข่าวและแนวทางการคัดเลือกข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย” วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2533

- ดวงพร จิตรเพิ่มพูลผล . “บทบาทในการนำเสนอข่าวสาร กรณีท่าอากาศยานสุวรรณภูมิกับความ
ต้องการรับรู้ข่าวสารของประชาชนโดยรอบพื้นที่” วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหา
บัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2546
- เยาวดา ตฤณานนทน์ . “ทำทีของสื่อมวลชนต่อโครงการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำของการไฟฟ้าฝ่าย
ผลิตแห่งประเทศไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีเขื่อนน้ำโจน เขื่อนแก่งกรุง เขื่อนปากมูล”
วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2535
- วิลาสินี พิพิธกุล . “บทบาทของหนังสือพิมพ์ในการสื่อสารเรื่องความเสี่ยงทางสิ่งแวดล้อม กรณี
มลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะจังหวัดลำปาง” วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2537
- ธีระพล อันมัย . “บทบาทหนังสือพิมพ์กับการพึ่งพาข่าวสารของชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจาก
โครงการสร้างเขื่อนปากมูล” วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย , 2543
- บุญจันทร์ เอมย่านยาว . “ความรู้และพฤติกรรมในการป้องกันมลภาวะทางอากาศของผู้ปฏิบัติงาน
ในกระบวนการผลิตโรงไฟฟ้าแม่เมาะจังหวัดลำปาง” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหา
บัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ , 2541
- ปาริย์ ณะกิจสมบูรณ์ . “หนังสือพิมพ์ไทยรัฐกับการกำหนดวาระสารความขัดแย้งทางการเมือง
ในเหตุการณ์พฤษภาคม 2535” วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย , 2538
- ปาริชาติ ไชยชนะ . “กระบวนการสื่อสารพื้นอดีต : ศึกษากรณีพระสุพรรณกัลยาและพันท้ายนร
สิงห์” วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2544
- พงศธร วิริยะกาล . “แนวทางการแปรรูปโรงไฟฟ้าบางปะกง การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
ตามทัศนคติของพนักงานโรงไฟฟ้าบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา” วิทยานิพนธ์รัฐ
ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา , 2543
- พวงพนา คุณวัฒน์ . “กระบวนการสื่อสารสาธารณะของกลุ่มชาวบ้านผู้คัดค้านเขื่อนปากมูล”
วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2545
- รัชดาพร เสียงเสนาะ . “การเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์กับช่องว่างทางความรู้ ทัศนคติ และ
พฤติกรรม กรณีการแปรรูปรัฐวิสาหกิจในกลุ่มพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่ง
ประเทศไทย” วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2542
- รัชณี วงศ์วรรณ . “แนวโน้มหนังสือพิมพ์ไทยในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2535-2544)” วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , 2535

สมรักษ์ เจียมธีรสกุล . “การเปิดรับข่าวสารและความคิดเห็นของหัวหน้าข่าวและผู้สื่อข่าวที่มีต่อ
บริษัท แพลน เอสเตท จำกัด” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539

อุบล ชาญปรีชาสมุทร . “พัฒนาการของรูปลักษณ์หน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์รายวันตั้งแต่ พ.ศ.2387
ถึง พ.ศ.2540” วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2541

ฤดีมาส ปางพุดพิงษ์ . “บทบาทของหนังสือพิมพ์ในการประสานประโยชน์ระหว่างการพัฒนา
โครงสร้างพื้นฐานกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม : ศึกษากรณีสร้างเขื่อนของการไฟฟ้าฝ่าย
ผลิตแห่งประเทศไทย” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
2534

ภาษาอังกฤษ

Book

Pippa Noris , Montague Kern , Marion Just . **Framing Terrorism : The News Media, the
Government and the Public** , 2003.

Website

www.searin.org

www.thairath.com

http://www.thaimain.org/cgi-bin/newsdesk_t_special.cgi?a=1046&t=index_t_special.html

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวฐาปนิจ ศรีบุญมา
วันเดือนปีเกิด	25 มกราคม 2519
ศาสนา	พุทธ
วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต เอกนิเทศศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต ปี 2540
ตำแหน่งปัจจุบัน	นักวิชาการฝึกอาชีพ (พนักงานราชการ)
สังกัด	ฝ่ายประชาสัมพันธ์ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน